

П Р И Б У Т К О В Е СВИНАРСТВО

всеукраїнський журнал про все, що стосується свинарства

№6 (24), грудень 2014 р.

24

ВИРОБНИЦТВО ТА
ПЕРЕРОБКА СВИНИНИ:
ЯК ЗАКІНЧИВСЯ РІК?

46

ІДЕНТИФІКАЦІЯ ТА
РЕЄСТРАЦІЯ СВИНЕЙ

79

РОЗРАХУНОК
РАЦІОНІВ:
ПОРОСНІ СВИНОМАТКИ

92

ЗВОРОТНЕ
ЗГОДОВУВАННЯ:
БУТИ ЧИ НЕ БУТИ?

50

Дмитро Дубовиков

генеральний директор ТОВ «Рантьє»

«В УМОВАХ ВИСОКОЇ КОНКУРЕНЦІЇ
ВИЖИВАЮТЬ НАЙЕФЕКТИВНІШІ»

VII МІЖНАРОДНИЙ КОНГРЕС ПРИБУТКОВЕ СВИНАРСТВО

червень 2015-го року
м. Київ

Організатор конгресу: компанія «Дикун»
Телефон: +38 (067) 470-19-39

Детальну програму конгресу та умови участі в ньому ви зможете побачити на сайті
www.pigcongress.org

Д Y K U N

П Р И Б У Т К О В Е
СВИНАРСТВО

Всеукраїнський журнал

П Р И Б У Т К О В Е
СВИНАРСТВО

№6 (24) грудень 2014 р.
Усе про свинарство в Україні та світі

Головний редактор
Оксана Юрченко

Редакція
Ірина Музиченко
Ксенія Сіроштан
Руслана Бутило
Віктор Ільницький
Роберт Чернієнко
Наталія Подуст
Лілія Кушніренко

Рекламний відділ
Максим Кривоніс
+38 098 593 17 35
Ростислав Петров
+38 067 236 01 67

Відділ передплати
+38 067 470 55 94
+38 067 470 23 01

Дизайн і верстка
Інна Деміденко

Свідоцтво про реєстрацію
Серія КВ 16912 — 5682Р
від 30.07.2010

Передплатний індекс
89054

Тираж
2000 примірників

Адреса редакції
вул. Пролетарська, 6, офіс 2,
м. Умань, Черкаська область,
20300

Е-пошта: profpigprod@gmail.com
Телефон: +38 067 236 01 67

ЕКСПЕРТНА РАДА ЖУРНАЛУ

Лоза Артур Анатолійович,
кандидат сільськогосподарських наук, президент Асоціації свинарів України

Березовський Роман Зиновійович,
заступник директора по тваринництву ПАП «Агропродсервіс», здобувач Інституту біології тварин

Сівов Юрій Олександрович,
консультант у галузі молочного скотарства та свинарства

Кудлай Надія Дмитрівна,
директор ТОВ «Еліта»

Талама Андрій Васильович,
перший заступник генерального директора ТОВ «Галичина-Захід»

Евєрт Віктор Вікторович,
кандидат ветеринарних наук, бізнес-менеджер ТОВ «Зоетис Україна», координатор Консультаційного центру Асоціації свинарів України

Лавренюк Ганна Павлівна,
віце-президент Асоціації свинарів України зі зв'язків із громадськістю

Квурт Костянтин Семенович,
медіаексперт, Президент міжнародної журналістської громадської організації «Інтерньюз-Україна»

Редакція не завжди поділяє точку зору авторів матеріалів. Відповідальність за зміст та достовірність інформації, якість рекламної продукції чи послуг, дотримання авторських прав, а також відповідних сертифікатів, дозволів на публікацію та ліцензій несе рекламодавець. Рекламодавець передає до редакції рекламні матеріали та право на виготовлення, тиражування й поширення реклами. Редакція не несе відповідальності за зміст матеріалів, отриманих від інформаційних агентств, інших ЗМІ чи інших джерел інформації. Позаштатні автори гарантують достовірність наданої інформації, наявність у них немайнових і виключно майнових авторських прав, а також самостійно несуть відповідальність за порушення прав третіх осіб. Редакція самостійно приймає рішення про публікацію тих чи інших матеріалів, а також їх редагування до норм сучасних журналістських стандартів та якості мови і стилістики. Ціни, наведені в надрукованих матеріалах, дійсні на час подання текстів до редакції. Передрук наших матеріалів можливий лише з офіційного письмового дозволу редакції та з посиланням на цей журнал. Рукописи, фотографії та інші матеріали, надані для публікації, редакція не повертає.

22 **Прес-конференція АСУ:**
яким був 2014-ий для свинарства?

50 **ТОВ «Рантьє»:**
основна ціль —
робота над собівартістю

74 **Щоб свині більше їли**
покращуємо середньодобове
споживання корму

110 **Німеччина**
за кордоном добре,
а вдома може бути краще

6	ПОДІЇ ГАЛУЗІ	
	Світ	6
	Україна	8
	VI Міжнародний конгрес «Аграрний Олімп»: підсумки року та стратегія розвитку на наступний . . .	10
	Голландські ноу-хау для українського свинарства . . .	12
	Німецько-український агрополітичний діалог (АПД) — внесок у розвиток аграрної політики України	13
	Спільні зусилля у боротьбі з АЧС	14
	Благополуччя тварин відтепер у фокусі уваги	15
	Німецький досвід для українського свинарства	15
	Розвідка: Новинки Міжнародної виставки EuroTier 2014.	16
	НОВИНИ АСОЦІАЦІЇ СВИНАРІВ УКРАЇНИ	
20	Як заробляти більше?	20
	АСУ долучилася до розробки «Ветеринарно-санітарних вимог для господарств із вирощування свиней»	20
	Прес-конференція АСУ: яким був 2014-ий для свинарства?	22

	Як дбаєш, так і маєш: АСУ підбила підсумки 2014-го	23
24	АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД	
	Виробництво та переробка свинини: як закінчився рік?	24
	Світовий ринок свинини	27
	Молдова — основний експортний ринок 2014-го . . .	30
	Ринок сировини: підсумок 2014-го	32
	Перемоги 2014-го.	38
42	ГАРЯЧА ТЕМА	
	Здобутки 2014-го і плани на 2015-ий рік.	42
48	ЮРИДИЧНА КОНСУЛЬТАЦІЯ	
	Чемезов М. Ідентифікація та реєстрація свиней	46
50	ФОКУС	
	Дмитро Дубовиков: «В умовах високої конкуренції виживають найефективніші».	50

58	УПРАВЛІННЯ · ЕКОНОМІКА	
	Еверт В. Типові помилки: дорощування	58
	Біобезпека: основні шляхи передачі патогенів	60
	Європейське майбутнє українського свинарства.	64
70	КОРМИ · ГОДІВЛЯ	
	Хесекер А. Сучасні аспекти менеджменту й годовлі свиноматок	70
	Щоб свині більше їли	74
	Горкун О. Розрахунок раціонів: поросні свиноматки	79
82	СТАТУС ЗДОРОВ'Я	
	Хвороба Ауескі: не втрачайте пильності!	82
	Гаркавенко В. Щоб печінка була здоровою	88
	Карр Дж. Зворотне згодовування: бути чи не бути?	92

	Оцінка кульгавості у свиноматок	96
100	ВІДТВОРЕННЯ	
	Бабань О. Причини неплідності свиноматок	100
104	ОРГАНІКА	
	Сітніков С. Скільки коштує гній?	104
110	BUSINESS TRIP	
	Юрченко О. Німеччина: чому європейці краще живуть?	110
114	КОНКУРЕНТ	
	«І-ТЕК Україна»: індивідуальний підхід і надійність	114
120	ЖИТЕЙСЬКА МУДРІСТЬ	
	Урок старого професора	120

**ПОСТАВКИ СВИНИНИ
З БРАЗИЛІЇ ДО РОСІЇ
ЗРОСЛИ БІЛЬШЕ,
НІЖ НА 100%**

Порівняно з періодом січень-листопад 2013-го, цей показник виріс на 101,5%. Близько 46,8% експорту бразильської свинини припало на Росію. В цілому, з січня по листопад поточного року грошовий еквівалент поставок сягнув 766,3 млн доларів.

**РФ ПОСЛАБИЛА ЗАБОРОНУ
НА ІМПОРТ ПЛЕМІННИХ
СВИНЕЙ З ЄС**

Россільгоспнагляд може відновити імпорт племінних свиней з Євросоюзу. Мовляв, це безпечніше, ніж поставки свинини. Дозволи на імпорт повинні видаватися тільки для тварин, які походять з регіонів, віддалених від районів зі спалахами африканської чуми свиней, і які пройшли карантин перед експортом. Однією з умов є те, що спочатку повинні бути узгоджені нові ветеринарні сертифікати.

**ЄВРОКОМІСІЯ ЗБІЛЬШИТЬ
ФІНАНСУВАННЯ БОРІТЬБИ
З АЧС У ЛИТВІ**

Сума сягне 2 млн. Це майже 75% витрат, виділених на виплати свинарям за ліквідованих тварин, дезінфекцію приміщень і обладнання, взяття зразків та лабораторні дослідження, придбання обладнання для утилізації тварин.

У Литві з січня цього року підтверджено 27 випадків африканської чуми свиней в дикій природі і 6 — на фермах.

**2014-ГО РОСІЯ
СКОРОТИЛА ІМПОРТ М'ЯСА
НА 32,6%**

Про це повідомило Міністерство сільського господарства РФ. Станом на 24 листопада цей показник сягнув 1 109 300 т, без урахування торгівлі з Білоруссю і Казахстаном. Імпорт свинини впав на 42% до 313 200 т. Поставки пташатини скоротилися на 23,2% до 294,7 тис. т, а яловичини — на 5,1% до 465,8 тис. т.

**БІЛОРУСЬ САМА ОБМЕЖИЛА
ВВЕЗЕННЯ СВИНИНИ В РФ**

Департамент ветеринарного і продовольчого нагляду Міністерства сільського господарства і продовольства Білорусі з 10 грудня призупинив сертифікацію продукції зі свинини для поставок у Росію. Обмеження стосуються продукції, що не пройшла обробку при температурі +72 °С і вище протягом 30 хвилин.

Росія заявила про виявлення геному вірусу АЧС в продукції 9 білоруських м'ясопереробних підприємств.

**У США РЕКОРДНІ ЦІНИ НА
СВИНИНУ**

Американські ціни на свинину цього року досягли рекордних висот, що справило очікуваний вплив на міжнародну торгівлю. Згідно з даними Міністерства сільського господарства США, прогноз середньої ціни на живець свиней 2014-го сягнув 76,22 дол./центнер (американський центнер дорівнює 45,4 кг). Прогноз на 2015-ий рік залишається незмінним, у середньому, в межах 63–68 дол./центнер.

**ЄВРОПЕЙСЬКІ СВИНАРІ СТАЛИ
МЕНШЕ ЕКСПОРТУВАТИ**

Упродовж останніх дев'яти місяців 2014-го поставки свинини з ЄС скоротилися на 7,3%, порівняно з минулорічним показником. Наразі всього експортовано 2,12 млн тонн.

Основні експортні напрямки — Китай (23,6%), Гонконг (13,9%) та Японія (12%). Цьогоріч Філіппіни та Південна Корея наростили імпорт з ЄС на 94% та 92% відповідно, порівняно з 2013-им.

Росія, яка до ембарго була лідером із закупівель, тепер займає восьме місце, експортувавши лише 59,9 тис. тонн свинини (до початку дії заборони у лютому 2014-го).

«НІ» СВИНИНИ З ЧОРНОГОРІЇ

З 18-го листопада Росія, Білорусь і Казахстан заборонили поставки необробленої свинини з Чорногорії. Причина таких дій — реекспорт свинини з ЄС.

**В ЄС ПОЧАЛИ ДІЯТИ НОВІ
СТАНДАРТИ МАРКУВАННЯ
ХАРЧОВОЇ ПРОДУКЦІЇ**

Починаючи з 13-го грудня 2014 року, в Європейському Союзі набрали чинності нові правила маркування продуктів харчування. Вони були прийняті Європарламентом та Радою ЄС ще 2011-го року. Ці правила гарантуватимуть споживачам зрозумілішу та точнішу інформацію про склад харчової продукції, та допоможуть зробити усвідомлений вибір.

- Ключові зміни у маркуванні:
- покращена читабельність (встановлений мінімальний шрифт для обов'язкової інформації);
 - чітко та зрозуміло вказані алергени (наприклад, соя, горіхи, клітковина, лактоза) у списку інгредієнтів розфасованих продуктів (шрифт, стиль та колір фону);
 - вказаний обов'язковий перелік алергенів при нерозфасованій продукції, навіть у ресторанах та кафе;
 - інформація про походження свіжого м'яса свиней, овець, кіз та птиці — обов'язкова;
 - такі ж вимоги до маркування продукції, що продається онлайн, дистанційно або в магазині;
 - обов'язковий перелік наноматеріалів у списку інгредієнтів;
 - точна інформація про рафіновані олії та жири рослинного походження;
 - впровадження суворіших правил, щоб запобігти поширенню неправдивої інформації;
 - зазначення замінників для харчових продуктів;
 - зрозуміла інформація про розфасовку м'яса та риби; та
 - зрозуміла інформація про заморожену продукцію.

**У 2015-МУ ПОЛЯКИ ЇСТИМУТЬ
БІЛЬШЕ М'ЯСА**

За прогнозами польського Інституту економіки сільського господарства та продовольства, наступного року середньостатистичний поляк з'їдатиме 72 кг м'яса, 39 із яких — свинина. Цьому сприяє зростаючий попит на цей вид м'яса. Для порівняння: 2013-го цей показник сягав 35,5, а цього рік — 38,5 кг свинини на особу.

**ПРОФІЛАКТИКА АЧС
ПО-БІЛОРУСЬКИ**

Один з основних заходів із профілактики африканської чуми свиней в Білорусі — відстріл диких кабанів. Цей обов'язок поклали на мисливців. Їх мета — щоб у радіусі 15–20 км від свинокомплексу не було жодного сліду дикої тварини.

За невиконання заходів мисливське господарство штрафуватимуть — позбавлятимуть ліцензій.

**У БІЛОРУСІ СКОРОТИЛИ
БУФЕРНУ ЗОНУ НАВКОЛО
СВИНОКОМПЛЕКСІВ**

Згідно з постановою Ради Міністрів, у Білорусі зменшилася «буферна зона» навколо свинарських господарств у разі виявлення АЧС. Відтепер вона складає 0,5 км довкола ферм, потужністю менше 12 тис. голів на рік, і 2 км — де вирощують більше

свиней. Раніше відстань сягала п'яти кілометрів.

Крім того, встановлено єдині норми виплат за вилучене свинопоголів'я в зоні ліквідації вогнищ, неблагополучних пунктах, в першій і другій буферних зонах, а також в радіусі встановленої відстані.

**ДАНІЯ СТИКНУЛАСЯ З
ПРОБЛЕМОЮ ЕКСПОРТУ СВИНЕЙ**

У Данії зменшилася чисельність свиней забійних кондицій, оскільки більшість поросят експортують для подальшого відгодовування та забою в інші країни.

Із 2010-го поставки свиней зросли з 7,5 млн до 9,7 млн — на 11,6%. Нині структура експорту поросят така: 60% — Німеччина, 30% — Польща. Там вартість переробки набагато нижча, ніж у Данії. При цьому 90% усієї свинини данські виробники експортують до 140 країн світу.

**РОСІЙСЬКИЙ АПК ОТРИМАЄ
ГРУНТОВНІШУ ФІНАНСОВУ
ПІДТРИМКУ ДО 2020-ГО**

Уряд РФ збільшив фінансування держпрограми розвитку сільського господарства на 2013–2020 роки на 688,4 млрд рублів — до 2,126 трлн рублів.

Держпрограма доповнена заходами, спрямованими на прискорення імпортозаміщення на внутрішньому ринку. Це субсидії на утримання маточного поголів'я м'ясної і великої рогатої худоби, заходи щодо сільськогосподарської кооперації, субсидії лізинговим компаніям, внески в статутні капітали Россільгоспбанку і ВАТ «Росагролізінг».

2015-го на розвиток АПК в рамках держпрограми планують виділити з федерального бюджету 187,9 млрд рублів.

В уряді передбачають, що програма дозволить до 2020-го року збільшити сільгоспвиробництво в РФ на 17,9%, порівняно з 2013-им.

Телефони гарячої лінії:
+38 (067) 236-01-67
+38 (097) 841-43-61

**БЕЗКОШТОВНА
ГАРЯЧА
ЮРИДИЧНА
ЛІНІЯ**

**для членів АСУ –
оперативні відповіді
фахівців на актуальні
питання.**

Ми прагнемо, щоб Ваша робота була якомога комфортнішою!

УКРАЇНА ГОТОВА ІНФОРМУВАТИ ПРО СИТУАЦІЮ З АЧС

А також заходи, вжиті щодо контролю та ліквідації захворювання, країни, які мають намір імпортувати нашу свинину. Про це йшлося під час зустрічі експертів з ветеринарної медицини України, Білорусі, Казахстану та Російської Федерації.

За словами представника української сторони Віталія Башинського, впродовж перехідного періоду реформування в Україні її торгові партнери будуть отримувати повідомлення про українські вантажі, які експортують на територію Митного союзу.

АЧС: НЕ МОЖНА СКАЗАТИ «ПРОЩАВАЙ»

Цьогоріч у листопаді-грудні від африканської чуми свиней «лихоманило» дві області України — Чернігівську та Сумську. В обох регіонах хворобу виявили в загинилих диких кабанів. Щоб унеможливити розповсюдження АЧС, фахівці Держветфітослужби визначили територію захисту, зони нагляду та впровадили карантин. У Сумській області він охопив шість районів із вісімнадцяти, а на Чернігівщині — Ніжинський, Городнянський та Куликівський.

МІНІСТРОМ АПК УКРАЇНИ СТАВ ОЛЕКСІЙ ПАВЛЕНКО

2 грудня Міністерство аграрної політики та продовольства України отримало нового очільника. Ним став Олексій Павленко.

Кандидатуру Олексія Павленка на посаду глави Мінагропроду висунуло об'єднання «Самопоміч». Павленко народився в 1977-му році в Умані Черкаської області. Випускник економічного факультету Національного університету «Києво-Могилянська академія». Також має диплом MBA Школи бізнесу Університету Nyenrode, Нідерланди (2001–2002 рр.). У 2006–2009-му рр. обіймав посаду виконавчого директора групи компаній «Фокстрот».

ПІЛЬГОВЕ ОПОДАТКУВАННЯ ДЛЯ АГРАРІЇВ ДІЯТИМЕ ДО 1 СІЧНЯ 2018-ГО

Одним із пунктів підписаної коаліційної угоди стало збереження діючої системи оподаткування сільськогосподарських товаровиробників до 1 січня 2018 року.

Це означає, що Україна витримує взяті на себе зобов'язання перед закордонними та українськими інвесторами та дає аграріям змогу працювати.

Крім того, урядова коаліція взяла на себе зобов'язання розробити нову систему оподаткування, яка стимулюватиме розвиток сільськогосподарського виробництва.

ДОРОЖНЯ КАРТА РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ СПІВПРАЦІ

Цей проект запропонувало Россільгоспнагляду Мінагрополітики України, щоб урегулювати торгові суперечки за фактами необґрунтованих обмежень у торгівлі з боку РФ. У документі йдеться про процедури спільної оцінки ефективності лабораторних установ в обох країнах, які здійснюють дослідження в рамках державного ветеринарного контролю та нагляду. Зокрема, це взаємне визнання результатів лабораторних досліджень; проведення спільних лабораторних оцінок між лабораторних раундів; акредитація методів на рівні стандартів застосування, які відрізняються один від одного.

У «ДАНОШІ» «ПОПОВНЕННЯ» — ШОСТИЙ СВИНОКОМПЛЕКС

Компанія зі 100% датським капіталом «Даноша» (Івано-Франківська обл.) побудувала шостий в області свинокомплекс на 24 тис. голів в с. Делієве (Галицький р-н).

Його будівництво почалося 2012-го «з нуля». Інвестиції в проект склали 110 млн грн.

У планах компанії ще один свинокомплекс в селі Маріямпіль та будівництво біогазової установки у 2015-му.

USAID ДОПОМОГАЄ УКРАЇНЦЯМ НА СХОДІ

Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) оголосило про свій внесок у сумі трьох мільйонів доларів до Всесвітньої продовольчої програми (ВПП) ООН, щоб забезпечити допомогу 120 тисяч громадян (грошові виплати, талони на харчування та продовольчі набори, які придбають в Україні), які потерпають від конфлікту на Сході.

Від моменту зміни влади у лютому поточного року підтримка Україні з боку США загалом склала майже 300 млн доларів.

«AGRO OPEN» — СПОРТИВНИЙ ТУРНІР ДЛЯ АГРАРІЇВ

Якби не була складна робота вітчизняних аграріїв, вони завжди знаходили б час для хобі. Одне з найулюбленіших, як виявилось, — великий теніс. Відтак, 6-го грудня цього року відбувся перший тенісний турнір «Agro Open», організований представників аграрної сфери.

Упродовж двох днів у місті Буча (Київська обл.) на базі тенісного клубу Сатра проводилися парні та одиночні турніри категорії до 45 і 45+, у яких взяли участь 15 гравців з різних регіонів України.

БІЛОРУСЬ ЗАБОРОНИЛА «СУМСЬКУ» СВИНИНУ

Через африканську чуму свиней Білорусь наклала обмеження на поставки із Сумської області України. Стосуються вони, зокрема, живих свиней, сперми кнурів, свинини та продуктів її переробки, шкіряної, рогокопитної і кишкової сировини, щетини, мисливських трофеїв, а також бувшого у вжитку устаткування для утримання, забою і обробки свиней.

БЮДЖЕТНІ КОШТИ ФЕРМЕРАМ

На підтримку українських фермерських господарств у 2015-му р. за бюджетною програмою «Надання кредитів фермерським господарствам» пропонують виділити 25,6 млн грн, ще 3,8 млн грн — за програмою «Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі на умовах фінансового

лізингу». Про це йдеться в пояснювальній записці до законопроекту №1000 «Про Державний бюджет на 2015 р.».

Крім того, за бюджетною програмою «Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі» за рахунок бюджету-2015 передбачено 5 млн грн на забезпечення закупівлі насіння сільськогосподарських культур до державного резервного насінневого фонду.

2,5 МЛРД ЄВРО ДЛЯ АПК УКРАЇНИ

Цією інформацією поділився Європейський банк реконструкції та розвитку. «Вливати інвестиції готові як іноземні, так і вітчизняні провідні учасники агробізнесу впродовж найближчих трьох років. Сам ЄБРР з початку року виділив понад 283 млн євро на 135 нових проектів у сфері АПК України.

КОВБАСИ VS М'ЯСО

Хоча за десять місяців цього року зменшилася купівельна спроможність громадян, виробництво м'яса та м'ясопродуктів просіло лише на 1,6%. Це не критичний показник. Що, однак, не стосується м'ясних виробів — скорочення продажів у сегменті склало 10%.

Із початку року реалізація забійних тварин і птиці на переробку збільшилася на 8% (119 тис. тонн живця). Найбільше зріс забій птиці (+84 тис. тонн), за ним — свиней (+43,5 тис. тонн). Виробництво власного м'яса залишилося на минулорічному рівні, а от обсяги м'ясних виробів скоротились майже на 10%. Найбільше постраждали від падіння попиту ковбасні вироби, зокрема варені (-13 тис. тонн) та напівкопчені (-4 тис. тонн). Через зниження купівельної спроможності споживачі «переключилися» на м'ясо, зменшивши витрати на ковбасні вироби.

Frait

Современное оборудование
оснащения свиноподкомплексов
от производителя

- Станки для опорося и осеменения
- Системы ограждения и пола
- Кормушки и кормовые автоматы
- Системы автоматической раздачи корма

- Системы поения
- Системы вентиляции и микроклимата
- Системы навозоудаления
- Ветеринарный инструмент по уходу за животными в ассортименте

г. Днепропетровск
тел.: +38 067 568 10 85, +38 050 363 25 35
e-mail: office@frait.com.ua www.frait.com.ua

VI МІЖНАРОДНИЙ КОНГРЕС «АГРАРНИЙ ОЛІМП»:

ПІДСУМКИ РОКУ ТА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ НА НАСТУПНИЙ

Надзвичайно складним був рік для українських аграріїв. У нестабільних, ледь не кризових умовах довелося працювати без перебільшення ентузіастам сільського господарства, аби українцям не загрожувала продовольча безпека. Про підсумки року та стратегію розвитку на наступний ішлося 13 листопада на VI Міжнародному конгресі «Аграрний Олімп», який приурочили до Дня працівників сільського господарства. Його організатором виступила Всеукраїнська аграрна рада за підтримки Міністерства аграрної політики та продовольства України, Асоціації виробників молока та Асоціації свинарів України. Понад 500 учасників взяли участь у заході, зокрема політики, керівники та фахівці провідних аграрних підприємств, науковці, експерти сільськогосподарської галузі, представники комерційних компаній, українських та міжнародних фінансових установ.

За останній рік чимало змін відбулося в аграрному секторі і ще більше заплановано на наступний. Про основні аспекти реформування розповів заступник Міністра аграрної політики та продовольства України Андрій Дикун. Зокрема, у виступі Андрія Євгеновича йшлося про створення ринку довгострокової оренди земель сільськогосподарського призначення, яка триватиме щонайменше десять років, диверсифікації та спрощення доступу до ринків збуту, розширення джерел фінансування за допомогою Аграрного кредитного об'єднання. Непохитною залишається позиція Мінагрополітики щодо збереження фіксованого сільськогосподарського податку, який неможливо скасувати без впровадження альтернативного механізму підтримки галузі. Наступного року профільним міністерством також запланована робота над створенням саморегулюючих організацій, які візьмуть на себе частину його функцій, а також створення Аграрного аналітичного центру.

Не менш оптимістичними та багатообіцяючими були виступи представників провідних галузей сільського господарства України. Яким же для них видався рік і чого

чекати у 2015-му? Незважаючи на те, що всі графіки і діаграми презентацій демонстрували зростаючу тенденцію, серед галузей виділилися лідери, зокрема масложирова, зернова та цукрова. Генеральний директор асоціації «Укроліяпром» Степан Капшук зазначив, що Україна цього року підтвердила позиції лідера з виробництва насіння соняшнику та соняшникової олії. Експорт останньої склав 4,2 млн тонн. Також зросло виробництво сої. Пан Капшук додав, що потужності з переробки олійних дозволяють виробувати ще більше соняшнику.

Про ринок цукру доповів голова правління НАЦУ «Укрцукор» Микола Ярчук. Він зазначив, що наразі в Україні працюють 48 заводів, які можуть повністю забезпечити потреби держави у цукрі. «Завдяки хорошим природним умовам та напруженій роботі працівників галузі цього року удалося зібрати врожай цукрових буряків понад 450 ц/га, і, таким чином, досягти європейського рівня врожайності. Наразі ведуться перемовини щодо експорту українського цукру», — зазначив Микола Ярчук.

Молочна та картопляна галузі поступаються іншим за обсягами експорту, проте мають великі перспективи для подальшого розвитку. Голова Ради директорів Спільки молочних підприємств України Вадим Чагаровський відмітив, що нині Україна виробляє близько 1% світового молока, але збільшуватиме обсяги. Позитивною тенденцією є й те, що на нашому ринку з'явилися лідери, представлені українськими компаніями. Експорт молока у натуральному виразі зріс на 15,5 тис. тонн — 10%.

Картоплярство в Україні потребує вдосконалення. Про це свідчать показники врожайності, які вдвічі менші європейських. Разом із тим, в Україні цієї культури вирощують стільки, що 4 млн тонн можна експортувати. Тому серед перспектив галузі віце-президент Української асоціації виробників картоплі Микола Гордійчук вбачає розвиток переробки та експорту картоплепродуктів.

Без фінансової підтримки важко уявити розвиток українського агробізнесу. Керівник діяльності Міжнародної Фінансової Корпорації (IFC) в Україні Олена Волошина та спеціаліст з управління проектами Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) Анна Богданова спробували підбадьорити наших аграріїв. На жаль, ситуація з доступом до фінансування погіршилася через

кризу в банківському секторі, девальвацію, політичну та макроекономічну нестабільність. Порівняно з агрохолдингами, невеликим та середнім підприємствам буде важче втриматися «на плаву». Одним зі шляхів подолання фінансових проблем є створення об'єднань, а саме кредитних союзів.

Владислава Рутицька, заступник Міністра аграрної політики та продовольства України з питань європейської інтеграції, розповіла про перспективи виходу української продукції на європейські ринки. Українські виробники сільськогосподарської продукції торгують з більше ніж 60 країнами світу. 2014-го вони найбільше співпрацювали з Іспанією, Нідерландами, Польщею, Німеччиною та Італією. «Якщо аналізувати динаміку співпраці з іншими країнами за останні десять років, ми можемо побачити, що обсяг нашого експорту зріс більше, ніж удесятеро», — зазначила пані Рутицька. Заступник Міністра також наголосила на необхідності продовжувати завойовувати нові ринки збуту української продукції.

На аграрний сектор України чекають нові випробування. Сподіваємося, що вони не зламують аграріїв, а обсяги продовольчого виробництва зростатимуть. **ПС**

ЗА ОСТАННІ ДЕСЯТЬ РОКІВ ОБСЯГ НАШОГО ЕКСПОРТУ

ЗРІС БІЛЬШЕ, НІЖ УДЕСЯТЕРО.

УКРАЇНСЬКІ ВИРОБНИКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

ТОРГУЮТЬ З БІЛЬШЕ, НІЖ 60 КРАЇНАМИ СВІТУ.

2014-ГО ВОНИ НАЙБІЛЬШЕ СПІВПРАЦЮВАЛИ

З ІСПАНІЄЮ, НІДЕРЛАНДАМИ, ПОЛЬЩЕЮ,

НІМЕЧЧИНОЮ ТА ІТАЛІЄЮ.

↑
Неофіційна частина заходу: тост «За Україну»

↑
Серед слухачів — заступник Міністра з питань європейської інтеграції Владислава Рутицька

ГОЛЛАНДСЬКІ НОУ-ХАУ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО СВИНАРСТВА

27 листопада у Дніпропетровську відбувся семінар «Сучасне свинарство: генетика, корми, технологія утримання». Подія відбулася за підтримки Агенції Нідерландів із питань підприємництва у співпраці з Посольством Королівства Нідерландів в Україні.

Зустріч організували з метою налагодити співпрацю вітчизняних свинарів із голландськими компаніями з виробництва кормів, обладнання та генетичного матеріалу. У семінарі брали участь Nuscience Cehave Korm, Topigs Norsvin, Bouwimpex, Cawi International, Nooyen Pig Flooring, Groba Feeding Systems, Promagro.

Зі вступним словом до присутніх звернувся голова семінару — директор групи компаній «Промagro» Володимир Гетьман, який привітав учасників зустрічі та наголосив на необхідності поглиблення міжнародних зв'язків, тим паче, якщо вони дозволять підвищити ефективність вітчизняного свинарства. У своїй презентації він розповів про можливості інтенсифікації виробництва за рахунок оснащення свинокомплексів сучасним обладнанням

і новітнім програмним забезпеченням.

Учасники семінару також дізналися про плюси використання електронних диспенсерів для годівлі поросних і лактуючих свиноматок та комп'ютеризованої системи мультифазової годівлі, яка дозволяє скоротити витрати кормів до 20%. Також отримали інформацію про типові помилки у застосуванні кормових автоматів і способи, як їх можна уникнути.

Експерти Nooyen Pig Flooring презентували різні технології підлоги у виробничих приміщеннях: рухома підлога під свиноматкою в маточнику, завдяки якій можна істотно скоротити відсоток роздавлених порослят; підлога в цеху дорощування, оснащена системою обігріву та охолодження; пластикова підлога для порослят в секторі

опоросу, що зменшує травмування шкіряного покриву тварин тощо.

Переваги застосування пластикового профілю віконних систем та пластикових панелей для свинарників описали фахівці Bouwimpex: зручність монтажу та експлуатації, довговічність і надійність.

Юрій Малиновський, директор Nuscience Cehave Korm, учив розраховувати раціони для свиноматок, урахувавши баланс електролітів, незамінних амінокислот, співвідношення кальцію і фосфору, вуглеводів, використання різних видів клітковини і енергетичну цінність кормів.

Організатори семінару досягли основної мети — створили сприятливу атмосферу для навчання та обміну досвідом, коли кожен може отримати максимум користі для себе, щоб надалі втілити знання в життя. **ПС**

Цікаво і наочно про голландські технології в свинарстві

НІМЕЦЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ АГРОПОЛІТИЧНИЙ ДІАЛОГ (АПД) — ВНЕСОК У РОЗВИТОК АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

2-го грудня у Посольстві Федеральної Республіки Німеччина, м. Київ, відбувся захід «Внесок до аграрної політики України — нові здобутки Німецько-українського агрополітичного діалогу». Його відвідало близько 75 гостей, серед яких були представники Міністерства аграрної політики та продовольства, науки та освіти у галузі сільського господарства, господарських кооперативів.

Відкрив захід Фолькер Зассе, керівник Німецько-українського агрополітичного діалогу. Він представив проект, розповів про його поточну роботу та цьогорічні здобутки, а головне, про людей, які до цього причетні. Тоді слово взяла Антье Фрезе, представник Федерально-го міністерства продовольства і сільського господарства ФРН. Вона підкреслила, що навіть під час політичних турбулентностей, АПД стабільно працював та має результати, особливо у передачі німецького досвіду у сфері аграрної політики. Її слова підтвердив представник Міністерства аграрної політики та продовольства України, пан Євген Крекотун, який підкреслив вплив проекту на впровадження своєчасних реформ і дослідження політичних вимог в аграрному секторі України.

Ігор Бураковський з Інституту економічних досліджень та політичних консультацій (IER) подякував за конструктивну співпрацю з німецькими партнерами та розкрив три основні принципи діяльності організації:

- Налагоджена система співпраці: проект + уряд + Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.

- Проактивність. Проект працює у режимі «реального часу» і швидко реагує на нові виклики в агрополітиці.

- Відкритість. Проект залучає не тільки українських, а й іноземних експертів.

Організатори заходу також мали на меті розповісти про актуальні питання, до вирішення яких задіяний Німецько-український агрополітичний діалог. Так, доктор Томас Херцфельд, професор Інституту аграрного розвитку в країнах з перехідною економікою (IAMO), порівняв українську політику експорту зерна з німецькою. Про необхідні зміни у вищій аграрній освіті говорила Карен Фішер (ТОВ NIKA PP Консалтинг). Юлія Огаренко (АПД) та Олександра Бетлій, Інститут економічних досліджень та політичних консультацій, розповіли про проблему, яка нині цікавить всіх аграріїв, — спеціальний режим ПДВ: українські реалії та міжнародний досвід.

На думку авторів, найкращий варіант реформування: загальна

система ПДВ для великих сільськогосподарських підприємств, спеціальний режим ПДВ — для малих фермерів. Однак змінити режим ПДВ не можна миттєво, оскільки це потребує впровадження:

- антикорупційних заходів;
- вчасного і повного відшкодування ПДВ при експорті;
- відшкодування від'ємного сальдо ПДВ;
- простішого, прозорішого та справедливішого податкового адміністрування;
- справедливої та прозорої бюджетної підтримки. **ПС**

Учасники заходу отримали найактуальнішу інформацію «з перших рук»

СПІЛЬНІ ЗУСИЛЛЯ У БОРОТЬБІ З АЧС

26—27 листопада 2014-го року у конференц-залі Інституту ветеринарної медицини УААН у Києві міжнародна організація FAO (Продовольча та сільськогосподарська організація ООН) провела семінар, присвячений африканській чумі свиней (АЧС). Знаннями ділилися міжнародні та вітчизняні експерти, зокрема з FAO, Державної ветеринарної фітосанітарної служби України (ДВФССУ), Державного науково-дослідного інституту з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи (ДНДІЛДВСЕ) тощо.

Розпочався дводенний захід із виступу Дмитра Мороза, заступника директора Департаменту ветеринарної медицини Держветфітосанітарної служби, який описав ситуацію з АЧС в Україні. Фахівець зазначив, що цьогогоріч в Україні зафіксували 6 спалахів АЧС. Він також перерахував загальні правила профілактики і попередження цього захворювання.

З 2013-го року FAO реалізує в Україні проект технічної допомоги «Розбудова потенціалу раннього виявлення та реагування на африканську чуму свиней в Україні» у співпраці з ДВФССУ, ДНДІЛДВСЕ, Інститутом свинарства України та Національним університетом біоресурсів та природокористування. Про його результати розповів учасникам Андрій Розстальний, експерт із тваринництва та ветеринарії FAO. З першого спалаху у Грузії організація постійно моніторить ситуацію з АЧС у Східній та Центральній Європі, складає мапи поширення захворювання. На національному рівні, зокрема в Україні, працює інформатор у питаннях попередження та ліквідації АЧС.

Олег Неволько, заступник науково-дослідного вірусологічного відділу ДНДІЛДВСЕ, описав усі складові протоколу епізоотичного нагляду за АЧС в Україні, який також розробили у рамках проекту FAO. Він підкреслив, що не можна бути самовпевненими, а працювати точно за інструкціями і зберігати спокій.

Виступити на семінарі приїхав з Італії міжнародний експерт FAO Вітторіо

Губерті. Він розповів про роль диких кабанів у поширенні АЧС і заходи для зменшення ризиків, які практикують у ЄС. Також детально зупинився на особливостях генотипу II вірусу АЧС. А найцікавіше — порівняв протоколи з епізоотичного нагляду за АЧС в ЄС та Україні. За його словами, хоча теоретично українські фахівці підготовлені добре, проте на практиці — більше п'яти спалахів АЧС цього року.

Практичними порадами боротьби з АЧС поділилася міжнародний експерт FAO С'юзан Рассмусен (Данія). Вона провела майстер-клас із розробки стратегії біобезпеки в господарстві: чітко окреслила «чисті» і «брудні» зони, поведінку операторів і функції ветеринара на підприємстві. С'юзан із задоволенням відповіла на всі питання і поділилась досвідом провідної країни з виробництва свинини Данії.

Найбільше спалахів АЧС в Україні сталися в Чернігівській області. Як працювала тамтешня ветеринарна служба у цей час розповів її директор Валерій Кириченко. Він до найменших деталей описав всі кроки із ліквідації хвороби: від виявлення вірусу до виплат відшкодувань постраждалим виробникам.

Перше правило попередження будь-якої хвороби — це проінформованість. Володимир Поліщук і Сергій Хоменко, вітчизняні експерти FAO, продемонстрували інформаційну систему прийняття рішень на базі географічно-інформаційної системи для нагляду та боротьби з АЧС, а також іншими хворобами свиней. Слухачі семінару не просто побачили нове програмне забезпечення на екрані, але у той самий день могли скористатися перевагами нового інструмента. Найцікавішим елементом системи для всіх спеціалістів виявилися різноманітні інтегровані карти, на які нанесені різні статистичні дані (наприклад: місце спалаху, кількість заражених тварин, період захворювання).

Обидва дні семінару супроводжувалися жвавими обговореннями, які тривали навіть під час обіду і після закінчення лекційних виступів. **ПС**

Учасники семінару: іноземні спікери, представники АСУ і ветеринари України

Вітторіо Губерті про характеристику вірусу АЧС

«Королева біобезпеки» С'юзан Рассмусен дає майстер-клас із забезпечення гігієни у підприємстві

БЛАГОПОЛУЧЧЯ ТВАРИН ВІДТЕПЕР У ФОКУСІ УВАГИ

Якщо Україна прагне вийти зі своєю продовольчою продукцією на європейські ринки, їй потрібно працювати за тими ж правилами, як і тамтешні фермери. Питання благополуччя тварин регулюється в ЄС дуже суворо. Підписання Угоди про асоціацію передбачає, що українські виробники свинини також мають дотримуватися цих правил. З'ясувати, наскільки вони до цього готові, взяли участь учасники круглого столу «Добробут продуктивних тварин в контексті Угоди про асоціацію між Україною та ЄС та поза нею», що відбувся у Києві 4-го грудня. Захід об'єднав фахівців благодійної організації Compassion in World Farming (CIWF), Міністерства аграрної політики та продовольства України, Державної ветеринарної фітосанітарної служби України, науковців і представників профільних асоціацій.

Про європейські норми утримання всіх видів продуктивних тварин розповів Пітер Стівенсон, юрист CIWF. Питання благополуччя свиней регулює Директива Ради 2008/120/ЄС, згідно з якою:

- заборонено тримати поросних свиноматок в індивідуальних станках, коли термін більше чотирьох тижнів;
- у загонах свиней повинні бути іграшки (солома, деревина, тирс тощо);
- у боксі опоросу 1,3 м³ — суцільна підлога;
- заборонено обрізати хвости;
- заборонено каструвати поросят без анестезії чи аналгезії тощо.

Особливу увагу пан Стівенсон приділив транспортуванню тварин. Він наголосив, що згідно з європейськими нормами, свиней не можна перевозити без зупинки довше восьми

годин. Хворих тварин транспортувати заборонено.

Експерти CIWF зробили порівняльний аналіз українського законодавства та Директив ЄС. Зокрема Олександр Богачик зауважив, що вітчизняні нормативно-правові акти потребують ґрунтовного доопрацювання, хоча певні кроки в цьому напрямі вже зроблені. Наприклад, прийняли закони «Про захист тварин від жорстокого поводження», «Про тваринний світ», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про ветеринарну медицину» тощо.

Учасники події також обговорили шляхи адаптації законодавства України та ЄС у питаннях благополуччя продуктивних тварин. За результатами Круглого столу прийняли рішення створити робочу групу, яка розроблятиме стратегію адаптації українського законодавства до норм ЄС. **ПС**

НІМЕЦЬКИЙ ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО СВИНАРСТВА

На початку грудня у Німецькому аграрному центрі (НімАЦ) відбувся дводенний семінар, присвячений свинарству. Знаннями ділився Бернхард Феллер, представник сільськогосподарської палати Нордрейн-Вестфалія (Німеччина).

Експерт зосередився на трьох основних темах: будівництво свиноматок, особливості мікроклімату у виробничих приміщеннях та успішне відлучення поросят.

Розповідаючи про будівництво свиноматок, пан Феллер детально розповів про те, як розробити план приміщення для різних вікових груп свиней; рішення, що забезпечать дотримання гігієни та оптимальні системи гноєвидалення.

Правильно налаштований мікроклімат у приміщенні свиноматок — запорука добробуту свиней та комфортної роботи операторів. Тому лівову частку часу експерт присвятив саме цьому питанню. Крім опису різних типів вентиляції, пан Феллер також поділився, як зменшити витрати електроенергії, використовувати піддаховий простір для обігріву приміщення тощо.

Розповідаючи про успішне відлучення поросят, експерт зосередився на питанні на свиноматок-ма-

чух. У Німеччині близько 26% господарств використовують їх постійно, оскільки в такий спосіб покращується продуктивність свиноматок, виживаність поросят та кількість відлученців.

Окрім теоретичної частини, учасники семінару мали змогу на власні очі побачити обладнання, про яке говорив спікер, зокрема станки для свиноматок та вентиляційні системи. **ПС**

Практичне заняття

НОВИНКИ МІЖНАРОДНОЇ ВИСТАВКИ EUROTIER 2014

Що два роки в листопаді в німецькому Ганновері проходить провідна світова виставка професійного тваринництва EuroTier. Цьогорічний захід зібрав понад 156 тис. відвідувачів, які приїхали ознайомитися з технологічними новинками сільського господарства, покликаними забезпечувати високоефективне та стає виробництво в умовах суспільно-політичних вимог і швидких змін на світовому ринку. Саме такі рішення запропонували відвідувачам у виставкових павільйонах Ганноверу експоненти з усього світу — 2360 із 49 країн.

Організатор EuroTier — Німецьке сільськогосподарське товариство (DLG/Deutsche Landwirtschafts-Gesellschaft) — у рамках виставки традиційно проходить конкурс найкращих винаходів для тваринництва, присуджуючи золоті (за нові концепції)

та срібні медалі (за вдосконалення продуктів, що покращує їх функціональність та розширює можливості з застосування). Для участі у конкурсі 2014-го заявили понад 270 продуктів: 15 із них отримали срібні та 6 — золоті медалі.

Так, серед золотих призерів у категорії техніка для утримання і годівлі свиней відзначили два продукти: PEF-System (Big Dutchman Pig Equipment GmbH) та Porky's Pick up (Meier-Brakenberg GmnH & Co. KG). Система PEF-System (фото 1) розроблена для особливої обробки кукурудзи для згодовування свиням. Адже свині — моногастричні тварини з одним простим шлунком, а тому не можуть засвоювати низку кормових компонентів (у них відсутні необхідні ферменти для їх розщеплення). Система PEF-System спрямована на «відкриття» рослинних клітин,

у результаті чого вони вивільняють клітинний сік. Тоді тварина може повністю їх перетравлювати. Цього ефекту досягають дією пульсуючого електричного поля. Завдяки такій обробці в раціони свиней можна вводити до 15% кукурудзяного силосу. На додаток до очікуваної істотної економії можна ефективніше використовувати сільськогосподарські площі, тому що тепер рослини кукурудзи можна використовувати в корм повністю.

Porky's Pick up — перший самхідний візочок для трупів великих свиней (свиноматок, кнурів, свиней наприкінці відгодівлі). Головна його перевага: оператор не контактує з трупами тварин. Він управляє візочком, стоячи на причіпній платформі. Фізичне навантаження оператора Porky's Pick up дорівнює практично нулю і не шкодить здоров'ю. Крім того, візочок дозволяє оптимально гігієнічно позбавитися від трупів: немає контакту не тільки з руками оператора, але й із підлогою (як у місці видалення, так і розміщення на утилізацію).

Золоту медаль у категорії будівництво тваринницьких приміщень завоював HyCare® (Schipper GmbH). Це нова концепція утримання поросних свиноматок і порослят-відлученців у транспортабельних станках, що мають форму пластикової ванни (фото 3). Система «Hy-Care®» передбачає наявність п'яти різних приміщень. Так, цех опоросу сконструйовано таким чином, щоб доглядати за тваринами було максимально легко. Наприклад, завдяки робочій платформі вздовж трьох сторін кожного

станка, доступ до них майже не обмежений.

Коли поросята досягають п'ятиденного віку, станки переїжджають у приміщення дорожчання (є внутрішня система транспортування — рейки), де потрібен менш інтенсивний догляд. Там тварин перевіряються щодня і якщо потрібно виконати певні маніпуляції, наприклад, вакцинавання, станок автоматично переміщається в спеціально сконструйовану робочу зону. За допомогою підйомної системи станки можна нахилити в потрібний бік, що виключає застосування загороджувальних пластин, наприклад, під час роботи з поросятами.

Концепція «Hy-Care®» передбачає наявність туалету, куди станки доставляються щотижня для видалення гною. Туалет обладнаний датчиком ваги, таким чином, вагу станка, гною і гнізда можна визначати регулярно. Система також має мийну машину: станки можна чистити і ретельно дезінфікувати за межами тваринницького приміщення, що значно покращує якість таких робіт.

Система «Hy-Care®» спрямована на недопущення перехресної контамінації між станками і групами тварин, що покращує статус здоров'я, скорочує використання лікарських препаратів і забезпечує оптимальні виробничі результати.

Інші дві золоті медалі в категорії техніка для доїння та охолодження молока отримали пульсатор для доїльних машин RotoPlus (BITEC Engineering) та Swiftflo Goat Rotary (Dairymaster, Causeway, Co.) — доїльна установка типу «карусель» для великих стад молочних кіз.

Срібними медалями відзначили п'ять продуктів свинарства.

У категорії виробничі засоби та техніка для виробничих засобів срібну медаль віддали GELAMIN FaserGold (GELAMIN-Gesellschaft für Tierernährung mbH). Це новітнє джерело клітковини для порослят, свиноматок та свиней на відгодівлі, яке має високу поживну цінність (фото 4). Продукт GELAMIN

Фото 2.

Візочок для трупів великих свиней Porky's Pick up (Meier-Brakenberg GmnH & Co. KG)

Фото 3.

HyCare® (Schipper GmbH)

Фото 4.

GELAMIN FaserGold (GELAMIN-Gesellschaft für Tierernährung mbH)

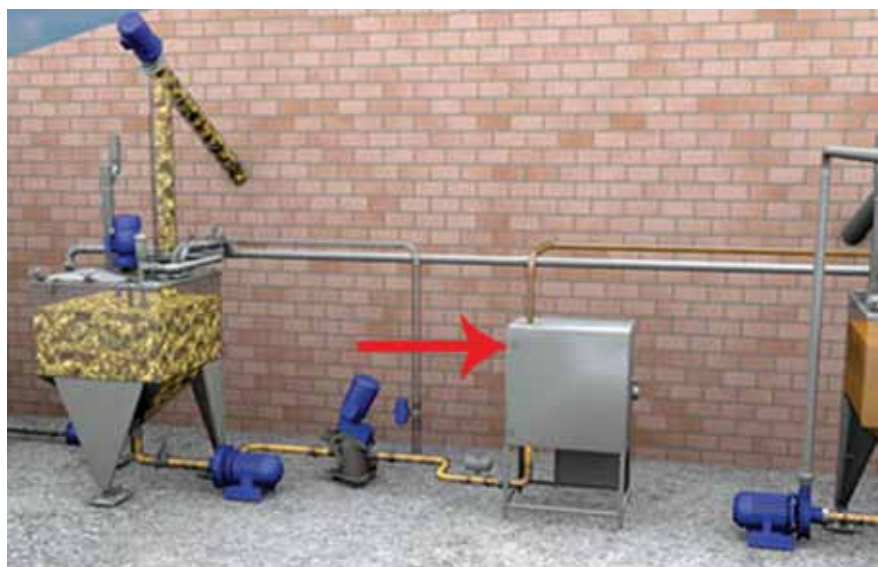

Фото 1.

Золота медаль EuroTier: PEF-System (Big Dutchman Pig Equipment GmbH)

↑
Фото 5.

ConditWatch (Інститут аграрних та міських екологічних проєктів IASP, Convia GmbH, AGRAR Handelspartner Woldegk GmbH)

↑
Фото 6.

Клімат-комп'ютер «ARV-Klimacomputer» (Möller GmbH, Університет Бонн інститут сільськогосподарської техніки)

↑
Фото 7.

ForceControll (Witte Lastrup GmbH)

↑
Рисунок 1. Мішалка з регульованим рівнем (Big Dutchman Pig Equipment GmbH)

FaserGold виготовляють із соєвих оболонки, які проходять обробку за запатентованою процедурою з використанням тиску, температури, вологості та механічного втручання. В результаті такої обробки змінюються водозв'язуючі властивості, а також покращується здатність до ферментації сої у товстому кишечнику свиней. Додатково в продукт додають олію орегано. GELAMIN FaserGold може покращувати перетравність високоенергетичних раціонів та консистенцію гною. Додатково також спостерігають позитивний вплив на поведінку тварин.

Срібний призер у категорії техніка для утримання і годівлі свиней — мішалка з регульованим рівнем (Big Dutchman Pig Equipment GmbH). Це покращена модифікація вже існуючої мішалки у баку для замішування рідкого корму, яка дотепер була нерухомо вмонтована на привідний вал. У новому продукті поплавки визначає рівень корму в баці, завдяки чому лопасті мішалки завжди знаходяться посередині суміші (рис. 1), що можливо завдяки їх вертикальному переміщенню вздовж привідного валу. Це забезпечує оптимальне перемішування та попереджає розбризкування корму в середині бака: істотно зменшується його забруднення і покращується гігієна кормів.

Ще один срібний призер — ConditWatch (Інститут аграрних та міських екологічних проєктів IASP, Convia GmbH, AGRAR Handelspartner Woldegk GmbH) — моніторингова система, яка до-

зволяє визначити співвідношення жирової та м'язової тканини в тілі свині (фото 5). Вимірювання здійснюється за допомогою чотирьох мобільних електропровідних сенсорних валиків, які підлаштовуються під розмір тварини, ковзаючи вздовж її корпусу. Після контакту з тілом від одного валика до іншого (того, що з другого боку) посилюються електричні імпульси. Водночас свиня зважується. Отримані дані, враховуючи розмір і вагу тварини, обробляє та аналізує програмне забезпечення. Ці результати можна використовувати в інших програмах для управління стадом, що допоможе визначити оптимальні строки відгодівлі товарного поголів'я.

Клімат-комп'ютер «ARV-Klimacomputer» (Möller GmbH, Університет Бонн інститут сільськогосподарської техніки) отримав срібну медаль у категорії техніка для клімату та навколишнього середовища. Його основне призначення — попередження температурного стресу у свиней на відгодівлі та забезпечення оптимальних термічних умов утримання. Аналіз ситуації в приміщенні базується на тому, яку з трьох поїлок із водою різної температури (<20, 25 і >30 °C) оберуть тварини (фото 6). Ця поведінка дає інформацію про їх самопочуття. Якщо свині надають перевагу прохолодній воді, вони, ймовірно, страждають від перегріву, а якщо підігрітій — від холоду. Відповідно до вибору тварин вмикається система кондиціювання приміщення, яка або підвищує, або знижує температуру в приміщенні.

Срібний призер ForceControll (Witte Lastrup GmbH) — транспортуючі шестерні, що рухають ланцюжок кормового транспортера, які мають не звичні фіксовані зуб'я, а обертальні (фото 7). Завдяки зменшенню навантаження на ланцюжок, строк його експлуатації, особливо в приміщеннях з довгими кормовими шляхами, значно подовжується, скорочуються витрати на ремонт та технічне обслуговування кормових транспортерів загалом. ПС

НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ & ЕФЕКТИВНІ РІШЕННЯ!

11-13 ЛЮТОГО 2015

П'ЯТА МІЖНАРОДНА ВИСТАВКА ЕФЕКТИВНОГО ТВАРИННИЦТВА ТА ПТАХІВНИЦТВА

Agro Animal Show

• ПЛЕМІННА СПРАВА • ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ТВАРИННИЦТВА • КОРМОВИРОБНИЦТВО
• ВЕТЕРИНАРІЯ • ТЕХНОЛОГІЇ УТРИМАННЯ • ПЕРЕРОБКА ТА ЗБЕРІГАННЯ ПРОДУКЦІЇ
• ПТАХІВНИЦТВО • УТИЛІЗАЦІЯ ВІДХОДІВ

www.animal-show.kiev.ua

Генеральний організатор:
Київський міжнародний
конгресний приміщення

МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ:
КИЇВ ЕКСПО ПЛАЗА
м. Київ, вул. Салютна, 2-Б; ст. метро "Нивки"

Дирекція виставки AGRO ANIMAL SHOW:
тел./факс: +38 044 461 9368, 490 6469
e-mail: agro@kmya.kiev.ua

Олег Головка ділиться основними принципами розробки бюджету

ЯК ЗАРОБЛЯТИ БІЛЬШЕ?

Як грамотно, просто і водночас максимально швидко порахувати економічну складову бізнесу свинарі дізналися 2 грудня під час семінару, організованого АСУ на базі ПП «Сігма» (с. Степове, Дніпропетровська обл.).

За словами доповідача Олега Головка, фінансового директора ПП «Сігма», якщо підприємство ставить перед собою ціль отримувати максимальний фінансовий результат, тоді без ефективного управління усіма бізнес-процесами в господарстві не обійтись.

Схематичну структуру управління фінансами лектор зобразив у вигляді будинку. На його «даху» — стратегічні цілі й завдання. Для їх виконання запропонував розробляти фінансово-економічну стратегію («горище»), що включатиме управління активами, джерелами фінансування та витратами. Нижче (у «стінах») — фінансова й організаційна структура підприємства,

що має низку інструментів: бюджетування і планування, облік, аналіз та контроль, мотивація. А оскільки потік даних, який доводиться обробляти залученим у виробництво, чималий, «фундаментом» будинку є, безумовно, автоматизована система управління. Пан Головка детально розповів про кожну зі складових «будинку» окремо.

Особливу роль у вивченні теми лектор приділив фінансово-економічному моделюванню, що є базою для бюджетування та основним інструментом прийняття поточних управлінських рішень. Він також зупинився на основних принципах бюджетування та продемонстрував приклади їх реалізації, поділився досвідом організації обліку. Фахівець підкреслив: «перекручена інформація — навіть гірше, ніж її відсутність».

Оскільки семінар отримав дуже високу оцінку від учасників, організатори прийняли рішення продублювати його у січні 2015-го року.

АСУ ДОЛУЧИЛАСЯ ДО РОЗРОБКИ «ВЕТЕРИНАРНО-САНІТАРНИХ ВИМОГ ДЛЯ ГОСПОДАРСТВ ІЗ ВИРОЩУВАННЯ СВИНЕЙ»

У житті українських виробників свинини сталася довгоочікувана подія: вони мали змогу взяти участь у розробці нормативно-правового документа, який надалі регулюватиме галузь. Ідеться про ветеринарно-санітарні вимоги для роботи свиногосподарств. Ініціаторами співпраці стали Асоціація свинарів України та Державна ветеринарна й фітосанітарна служба України.

Цей документ дуже важливий для галузі, оскільки визначає сукупність заходів, які забезпечують належну санітарну культуру виробництва свинини, збереження здоров'я тварин і охорону навколишнього середовища. Також важливо, що контроль роботи підприємств здійснюватимуть відповідно до правил, які, завдяки спільним зусиллям урядовців та свинарів, відповідають сучасним реаліям розвитку галузі і унеможливають свавілля з боку місцевих інспекторів. Так, наприклад, особливо жваві дискусії викликали розрахунки санітарних розривів (відстані між об'єктами, де утримуються тварини), вимоги до закритого режиму роботи свиногосподарств, а також системи компартментів (чотири рівні, які присвоюються залежно від ветеринарно-санітарного статусу господарства, детальніше про це в наступному номері журналу).

Наразі документ «відшліфовують» юристи. АСУ написала звернення до Міністра аграрної політики та продовольства, щоб він посприяв швидшому їх затвердженню.

Спільне фото учасників семінару

Колективна робота над документом

АСОЦІАЦІЯ «СВИНАРІ УКРАЇНИ» — неприбуткова, добровільна організація, створена провідними виробниками української свинини.

Головні цілі — захист інтересів господарств об'єднання, сприяння розробці і впровадженню нових технологій ефективного виробництва свинини, розширення ринків збуту та захист внутрішнього ринку.

ГОСПОДАРСТВА-ЧЛЕНИ АСУ ОТРИМУЮТЬ НАСТУПНІ ПОСЛУГИ ВІД ПРОВІДНИХ СПЕЦІАЛІСТІВ В ГАЛУЗІ СВИНАРСТВА:

Комплексний аудит і супровід свиногосподарств

СПІВПРАЦЯ З КОМЕРЦІЙНИМИ КОМПАНІЯМИ

- Гарантія якості та максимальні знижки на ветеринарні препарати і кормові інгредієнти
- Пошук обладнання, кормів та інших засобів виробництва
- Надання інформації про комерційні компанії

Асоціація «Свинарі України» впроваджує «Проект узгодження зі світовими стандартами законодавчо-нормативної бази, що регулює українське свинарство» за підтримки Проекту USAID AgriInvest.

СЕРЕД ІННОВАЦІЙНИХ КРОКІВ ПРОЕКТУ:

- Робоча група при МінАПП, що працює над дерегуляцією та синхронізацією із сучасними умовами і стандартами виробництва норм ДБН, ВНТП, СНІП, ветеринарного та екологічного законодавства;
- Створення національної системи обліку і контролю племінних ресурсів України в галузі свинарства;
- Розробка і впровадження нового державного стандарту оцінки та класифікації туш свиней.

Відкриті до співпраці із господарствами, що готові бути в авангарді якісних змін українського свинарства!

Робоча група АСУ:
тел.: +380 67 236 0167

тел./факс: +380 4744 36985

ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ АСУ: ЯКИМ БУВ 2014-ИЙ ДЛЯ СВИНАРСТВА?

18 грудня у готелі Ibis City Centre відбулася прес-конференція, яку організувала Асоціація свинарів України (АСУ) за підтримки Проекту USAID Агро-Інвест. Запрошені експерти — заступник Міністра аграрної політики та продовольства Андрій Дикун, директор Департаменту тваринництва Мінагрополітики Андрій Гетья, президент АСУ Артур Лоза та член АСУ Юрій Розанов (директор ТОВ «Екогенетикс», Житомирська обл.) розповіли про здобутки галузі у 2014-му та поділилися прогнозами на наступний рік.

Першим узяв слово пан Дикун. Він звернув увагу на те, що незважаючи на складну ситуацію в країні, галузь цього року згуртувалася і продовжила розвиватися. Андрій Дикун розповів про роботу Міністерства, зокрема започатковані реформи. «Нашим основним завданням було «відкрити двері» для бізнесу. Маю зазначити,

що в обличчі свинарів ми знайшли справжніх партнерів. Підтвердження тому — свинарство у трійці галузей, які цього року приваблювали інвесторів в Україну». Заступник Міністра також наголосив на важливості розвитку експортних каналів, особливо Китаю та Африканських країн.

Андрій Гетья цифрами підтвердив позитивну динаміку українського свинарства. Зокрема, за словами експерта, цього року в Україні вироблено 706 тис. тонн свинини, що на 4,3% більше, ніж минулоріч. При цьому імпорт скоротився на 50%. Пан Гетья висловив позитивні сподівання і на 2015-ий з огляду на цінову ситуацію на ринку свинини. Також він додав про можливість надання держпідтримки господарствам, зокрема роботу Міністерства у напрямку спрощення вимог для її отримання.

Від імені виробників Юрій Розанов розповів, що, незважаючи на нестабільну

гривню та війну в країні, свинарям усе ж удалося реалізовувати плани, покращувати виробничі показники, отримувати прибуток та розвивати бізнес.

Більш детальним оглядом галузі 2014-го поділився Артур Лоза. Він зазначив, що цього року поєдналися позитивні та негативні тенденції. Серед останніх: скорочення обсягів споживання свинини — попит упав майже на 10%. Добра новина: самозабезпечення внутрішнього ринку сягнуло 87% (це на 10% більше, порівняно з 2013-им) за рахунок збільшення обсягів виробництва та зменшення імпорту вдовольну.

Разом учасники прес-конференції намагалися спрогнозувати, скільки свинини їстимуть українці наступного року. За оптимістичними прогнозами — не менше, ніж цього року, і навіть трохи більше. На це й сподіваємося, адже буде попит — буде й пропозиція! **ПС**

ЯК ДБАЄШ, ТАК І МАЄШ: АСУ ПІДБИЛА ПІДСУМКИ 2014-ГО

Традиційні річні підсумкові збори Асоціації свинарів України відбулися 18 грудня у Києві в готелі Ibis City Center. Господарства-члени АСУ зібралися, щоб підсумувати досягнення 2014-го та спланувати стратегію дій на 2015-ий. Взяли участь в обговоренні також представники Мінагрополітики — заступник Міністра Андрій Дикун та директор Департаменту тваринництва Андрій Гетья.

Пан Дикун підкреслив, що нині основне завдання — «перезавантажити» законодавчу систему, тобто буквально з нуля прописати необхідні норми. І хоча цього року досягненнями називають підписання Законів «Про ідентифікацію та реєстрацію тварин» і «Про безпечність харчових продуктів», вони пройшли чималий шлях — ще з 2008-го. При цьому на кардинальне реформування вітчизняного законодавства у нас є півроку — такий термін вказала Єврокомісія. Наразі вдалося зібрати вітчизняних фахівців, які разом із європейськими експертами у січні презентують стратегію змін для регулювання українського АПК, виконати яку потрібно до серпня 2015-го.

Андрій Гетья у своєму виступі вказав на бар'єри, які наразі заважають впровадженню новачків. Основний із них — забюрократизованість системи, коли після глобальних зусиль документ має пройти ще кільканадцять рівнів затвердження, на одному з яких його обов'язково повернуть назад «для доуточнень та обґрунтувань», і все починається спочатку. Так, наприклад, уже рік Департамент працює над реформуванням плеїмінної справи, яку регулюють 53 нормативні документи.

Про роботу Асоціації 2014-го розповів Артур Лоза. Зокрема, він наголосив, що представники АСУ долучилися до внесення змін до підзаконних актів про надра та розробки ветеринарно-санітарних правил роботи свиного господарств (спільно з Держветфітослужбою). Проте завдань на 2015-ий чимало. Це насамперед зміни до методики розрахунку санітарно-захисних зон та співпраця з Держветфітослужбою у різних аспектах: розробка типових двосторонніх ветеринарних сертифікатів на поставки поголів'я та спермопродукції з-за кордону, впровадження системи класифікації господарств відповідно до їх ветеринарно-санітарного статусу, роз'яснення щодо повноважень ліцензованих лікарів підприємств і т.д.

Президент АСУ також поділився зі свинарями прогнозами щодо розвитку ринку свинини в Україні 2015-го. Його презентацію доповнила аналітик асоціації Олександра Бондарська інформацією щодо потенційних експортних каналів збуту: ЄС, Гонконг, Грузія, Таїланд, Казахстан, Південна Корея, Сінгапур та Китай.

Валерія Шаймухаметова, експерт аграрного ринку, розповіла, як складеться ситуація на ринку кормів 2015-го, яким зерном потрібно запасатися вже зараз і на які провокації не піддаватися.

Оскільки збори відбулися напередодні дня Святого Миколая, всі господарства-члени асоціації отримали подарунки — другу частину довідника з ветеринарії Джона Карра. Закінчилася зустріч святковою вечерею у ресторані готелю. **ПС**

Артур Лоза про цьогорічні досягнення АСУ

Олександра Бондарська: «Основний експортний ринок 2014-го — Молдова»

ВИРОБНИЦТВО ТА ПЕРЕРобКА СВИНИНИ: ЯК ЗАКІНЧИВСЯ РІК?

Олександра Бондарська, аналітичний відділ Асоціації свинарів України (АСУ)

ПОГОЛІВ'Я

У першій половині 2014-го чисельність поголів'я свиней в Україні зростала, однак осінь відзначилась помітною негативною динамікою. Так, у вересні поголів'я зменшилося на 98 тис., порівняно з 2013-им, а в листопаді різниця сягнула 131 тис. голів. Тож станом на перше грудня чисельність свиней в усіх категоріях господарств трохи «не дотягнула» до восьми мільйонів (рисунки 1). Пояснити негативні тенденції можна кількома чинниками: з одного боку, господарства населення традиційно «готуються» до зимових свят. Крім того, оскільки ціна нині комфортна, багато з них у такий спосіб намагається поповнити сімейний бюджет. З другого боку, якщо говорити про промисловий сектор, із гри виходять в основному малі підприємства (до 300 свиноматок), які, через низьку ефективність, не витримують тиску економічних обставин, що склалися в Україні. Так, із серпня по листопад чисельність свиней у сільськогосподарських підприємствах колива-

лася в межах 3,81–3,84 млн голів, тобто трохи менше, ніж 2013-го. Зберегти позитивну динаміку, порівняно з минулим роком, змогли лише шість областей — Івано-Франківська, Київська, Львівська, Тернопільська, Харківська та Хмельницька.

За результатами одинадцяти місяців 2014-го відзначають покращення середнього по Україні показника добових приростів свиней у промислових господарствах на чотири відсотки, порівняно з минулорічним: 483 проти 474 г/доба. При цьому у восьми областях результати набагато кращі: Івано-Франківська (698 г/доба), Львівська (556 г/доба), Полтавська (533 г/доба), Тернопільська (526 г/доба) та Донецька (518 г/доба).

ВИРОЩУВАННЯ ТА ЗАБІЙ СВИНЕЙ

За одинадцять місяців поточного року сільгосппідприємства виростили 517 тис. т свинини живою вагою: на 6% чи 29 тис. т більше, ніж у січні-листопаді 2013-го.

Реалізація на забій зменшилася лише в Житомирській, Київській, Луганській, Одеській та Чернігівській областях. Решта регіонів покращила цей показник від 100 т (Закарпатська обл.) до 9,7 тис. т (Полтавська обл.).

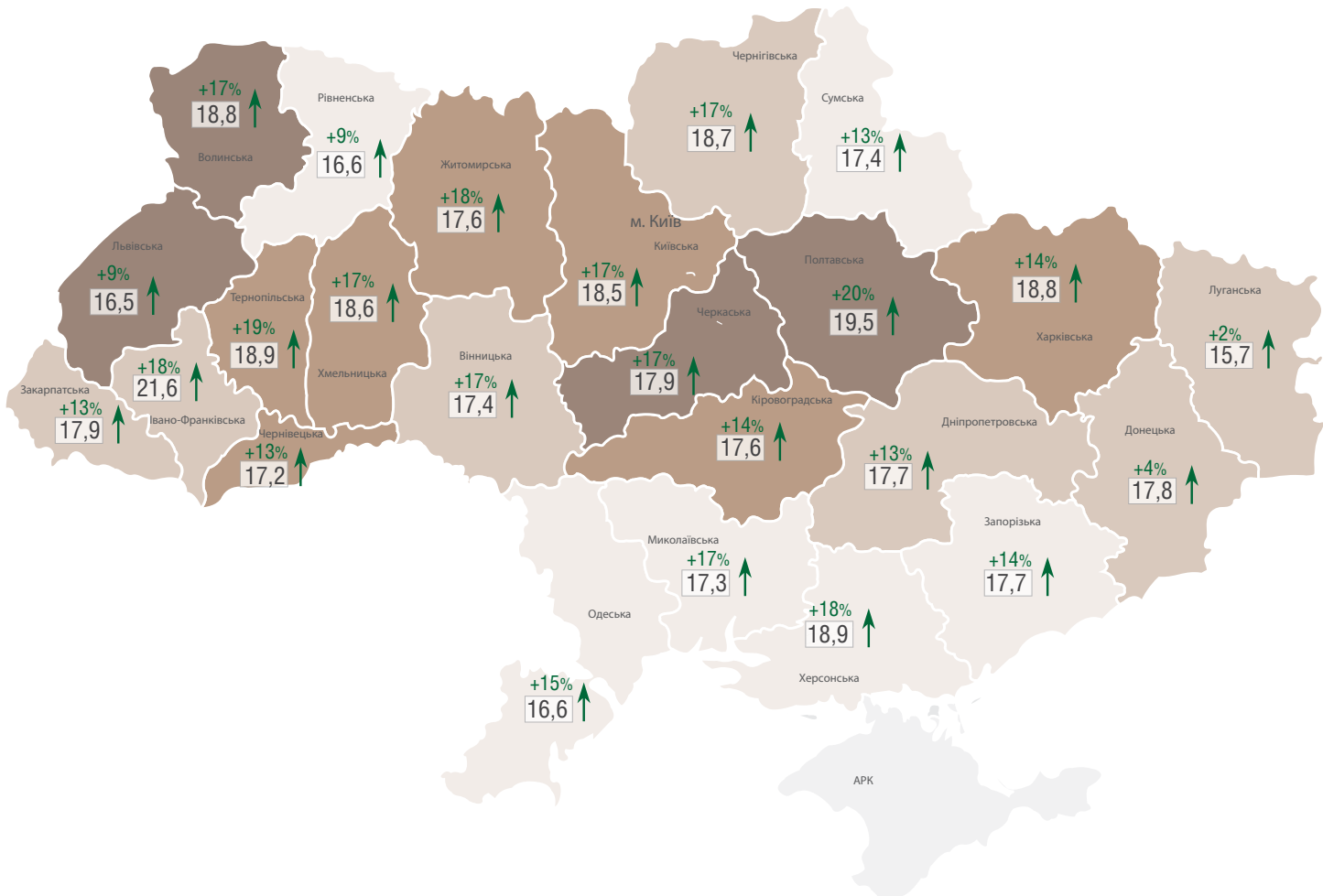
Цьогоріч у 80% областей співвідношення обсягів вирощування та реалізації свиней на забій більше одиниці* (рисунки 2). Лише у Донецькій, Житомирській та Рівненській вирощують менше, ніж забивають, а отже, чисельність поголів'я там скорочується.

Загалом забій промислових свиней цьогоріч в Україні збільшився на 11% чи 47,5 тис. т, порівняно з 2013-им.

Період із січня по листопад продемонстрував, що сільськогосподарські підприємства стали ще активніше реалізовувати вирощених свиней на м'ясокомбінати та бійні (60%): за цей період виробники продали 436,7 тис. т свинини живою вагою. Це на 8% більше, ніж за аналогічний період 2013-го. Втім, у розрізі областей ситуація

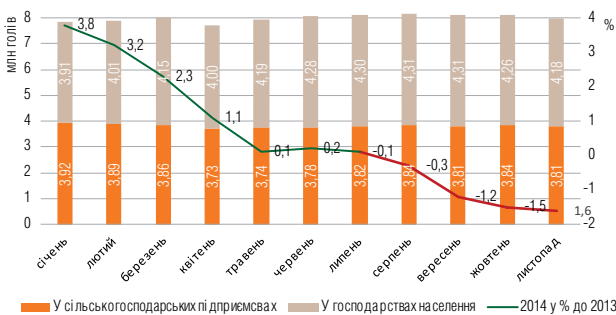
Рисунок 3.

ПІТОМА ВАГА РЕАЛІЗАЦІЇ НА ПЕРЕРобКУ ТА ЦІНИ ЦЬОГО КАНАЛУ У РОЗРІЗІ ОБЛАСТЕЙ

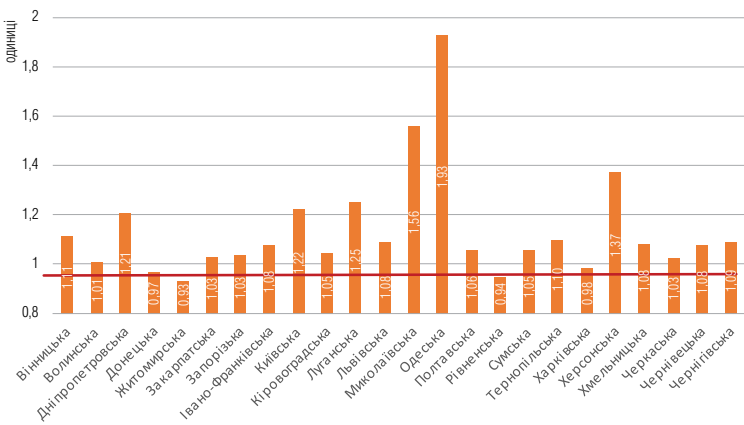
Джерело: Аналітичний відділ АСУ за даними ДССУ.

Рисунок 1. ЧИСЕЛЬНІСТЬ ПОГОЛІВ'Я СВИНЕЙ УПРОДОВЖ СІЧНЯ-ЛИСТОПАДА 2014-го р. У РОЗРІЗІ КАТЕГОРІЙ ГОСПОДАРСТВ (млн голів)

Джерело: Аналітичний відділ АСУ за даними ДССУ

Рисунок 2. СПІВВІДНОШЕННЯ ВИРОЩУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ СВИНЕЙ НА ЗАБІЙ

Джерело: Аналітичний відділ АСУ за даними ДССУ

Porc-Ex
BREEDING

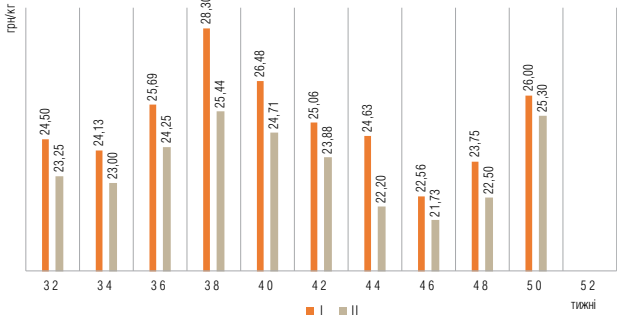
ПОСТАВЛЯЕМ
ДАТСКУЮ
ГЕНЕТИКУ

MADE IN DENMARK
Licensed by
Dan Avl

Porc-Ex Breeding A/S
Markvej 5, DK-6000 Kolding
Phone +45 70 20 82 85
Fax +45 70 20 82 95
porc-ex@porc-ex.dk · www.porc-ex.dk

Рисунок 4.
ДИНАМІКА ЗАКУПІВЕЛЬНИХ ЦІН НА ЖИВЕЦЬ
СВИНЕЙ І-І ТА ІІ-І КАТЕГОРІЇ У СЕРПНІ-ЛИСТОПАДІ
2014-го р., грн/кг

Джерело: Аналітичний відділ АСУ за даними опитування переробників

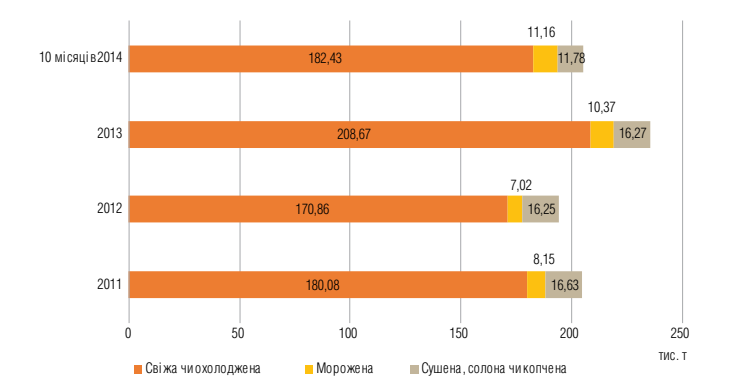
неоднорідна. Зокрема на півдні країни, а також у Рівненській та Сумській областях питома вага цього каналу збуту не перевищує 40%. Ціни реалізації на переробку за рік зросли в середньому на 15%, хоча у розрізі областей ця зміна варіювала від 2% (у Луганській області) до 20% (у Полтавській).

Відчутними були зміни закупівельних цін на живець свиней упродовж осені. Пік припав на середину вересня (38-ий тиждень), тоді спостерігали «затяжну» негативну динаміку (до 47-го тижня) (рисунк 4). Втім, оптимістичні настрої виробників з приводу традиційного передноворічного подорожчання виправдалися частково: зростання ціни хоча й було стрімким, однак недовготривалим — вже за два тижні до новорічних свят ціновий тренд змінив напрям руху. Основний чинник — низький попит, що «потягнув» за собою зменшення обсягів продажів по всьому ланцюгу збуту.

ПЕРЕРОБКА

Зменшення споживчої активності ще не вплинуло на промислове виробництво свинини. За десять місяців 2014-го м'ясопереробні підприємства виробили 205,4 тис. т свинини, тобто на 7,6% більше, ніж у січні-листопаді минулого року (рисунк 5). Обсяги виробництва свіжої та охолодженої, а також замороженої свинини «перегнали» показники попередніх років. Особливо активно наростили виробництво замороженого м'яса свиней

Рисунок 5.
СТРУКТУРА ВИРОБНИЦТВА СВИНИНИ ЗА ВИДАМИ
У 2011–2014-му рр., тис. т

Джерело: Аналітичний відділ АСУ за даними опитування переробників

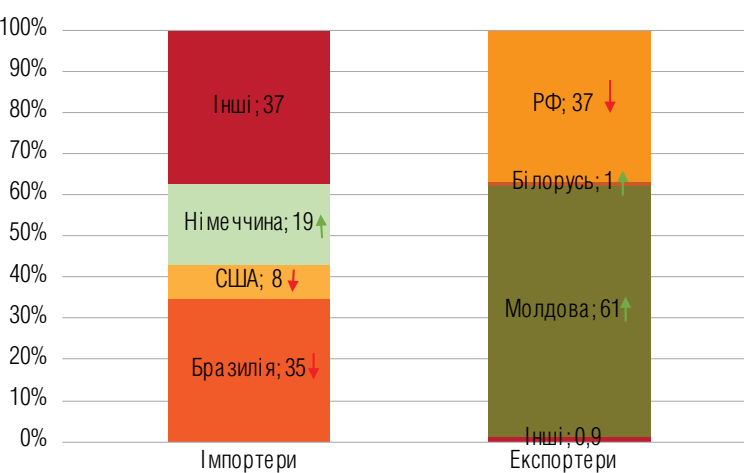
у жовтні — плюс 60% до аналогічного місяця 2013-го. Сприятливими умовами для цього були нижчі ціни на ринку живця. Скоротилося лише виробництво свинини у відрубках (соленої, сушеної та копченої): на 8% з початку року.

Збільшився і обсяг експорту свинини: з початку року на зовнішні ринки поставили 7,7 тис. т свинини (код УКТЗЕД 0203), що на 2/3 більше, ніж 2013-го (хоча до обсягів 2011–2012-го рр. ще далеко). Географія зовнішньої торгівлі свининою 2014-го також кардинально змінилася: місце Російської Федерації посіла Молдова — 61% усього експортного потоку свинини вартістю 13,9 млн дол. США. Частка РФ з 93% 2013-го скоротилася до 37%, при цьому най-

активніші поставки мали місце в жовтні та листопаді після зняття заборони для чотирьох українських переробних підприємств. Незначні обсяги також поступили на ринок Білорусі (1%).

Хоча склад основних країн-імпортерів не змінився, «розстановка сил» 2014-го була іншою. Німеччина збільшила свою питому вагу в імпорті свинини (хоча у вартісному еквіваленті обсяги поставок зменшилися вчетверо), а США та Бразилія поступилися позиціями. Найбільших втрат зазнала Бразилія: вартісний обсяг поставок із цієї країни скоротився всемеро. Загальний обсяг імпорту свинини 2014-го зменшився у п'ятеро, порівняно з минулорічним показником (рисунк 6).

Рисунок 6.
СЕРЕДНІ ЦІНИ РЕАЛІЗАЦІЇ СВИНИНИ В РОЗРІЗІ НАПРЯМКІВ
ТА ОБЛАСТЕЙ УКРАЇНИ

Джерело: Аналітичний відділ АСУ за даними ДССУ

СВІТОВИЙ РИНОК СВИНИНИ

За попередніми оцінками, наступного року глобальний експорт свинини збільшиться на 4% до 7,2 млн т. Стимулом буде активне зростання попиту, зокрема з боку Китаю. Прогнозують, що імпорт свинини до Піднебесної сягне рекордного мільйону тонн. Про те, які зміни можуть відбутися на глобальному ринку свинини, розкаже аналітична розвідка.

ЄС

Згідно з останніми прогнозами Єврокомісії, виробництво свинини у 2015-му реабілітується після скорочення на 0,6% 2014-го: наступного року очікують 0,8-відсотковий приріст — до 22,41 млн т. Обсяги експорту залишаться на рівні 2014-го (рисунк 1). Оскільки Бразилія цьогоріч істотно збільшила свою присутність на ринку свинини РФ, європейські експортери можуть «перехопити» інші канали, якими вона постачала свою продукцію.

Ще один фактор, що обмежить зростання експорту свинини, — зменшення поставок в Україну. Зокрема, надходження з Німеччини 2014-го скоротилися майже на п'яту частину — до 29 тис. т, порівняно з 36 тис. т 2013-го. З огляду на девальвацію

гривні та нарощування власного виробництва у 2015-му році європейським країнам не варто розраховувати на кращі результати.

Більша пропозиція на внутрішньому ринку 2015-го зменшить імпорт свинини до ЄС. Надходження з інших країн не вплине на кон'юнктуру внутрішнього ринку, адже питома вага імпортової продукції не перевищує 1% загальної пропозиції в країні.

З огляду на цінову ситуацію 2014-го, експерти пророкують її покращення у другому кварталі наступного року. Зокрема, ціна на свинину класу Е у перші три місяці досягне «дна», після чого почне поступово зростати. Позитивну цінову динаміку на свинину класу S можна очікувати вже в першому кварталі 2015-го (рисунк 2).

США

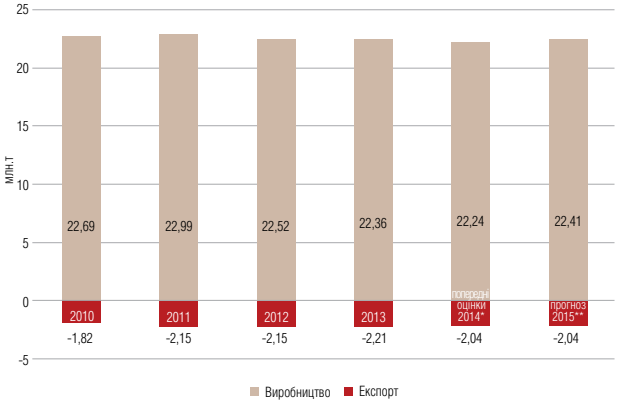
Виробництво свинини у США оговтується від наслідків епідемічної діареї свиней, тож уже на початку 2015-го прогнозують зростання чисельності поголів'я на 625 тис. голів (+1%). Очікування щодо обсягів виробництва ще оптимістичні: плюс 5% до цьогорічного рівня.

Збільшення обсягів імпорту свинини (+31 тис. т) 2014-го не компенсувало скорочення внутрішнього виробництва (–195 тис. т) та збільшення експорту (+57 тис. т). Це спричинило скорочення фонду споживання на 2,4%, порівняно з 2013-им роком. Однак прогнози на 2015-ий вселяють у американських виробників надію: 5-відсоткове зменшення імпорту, відповідно, нарощування обсягів виробництва, а також позитивна динамі-

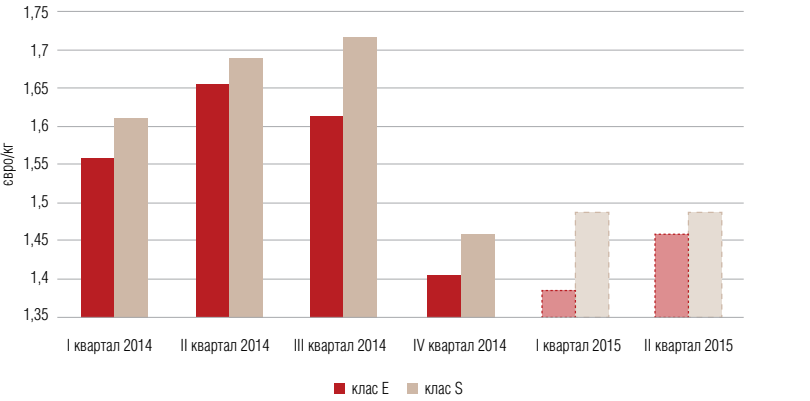
Олександра Бондарська, аналітичний відділ Асоціації свинарів України (АСУ)

Рисунок 1.
ДИНАМІКА ВИРОБНИЦТВА ТА ЕКСПОРТУ СВИНИНИ
У ЄС-28, млн т ЗАБІЙНОЮ ВАГОЮ

* - попередні оцінки; ** - прогноз.
Джерело: European Commission, Agriculture and rural development

Рисунок 2.
ДИНАМІКА ЦІН НА СВИНИНУ КЛАСІВ Е* ТА S*
У КРАЇНАХ ЄВРОСОЮЗУ

* Згідно з європейськими стандартами класифікації туш SEUROP, туші класу Е містять від 55 до 59% м'яса, туші класу S — більше 60%.
Джерело: European Commission, Agriculture and rural development

Таблиця 1
БАЛАНС ПОПИТУ І ПРОПОЗИЦІЇ СВИНИНИ В США (2014–2015-ий рр.), тис. т ЗАБІЙНОЮ ВАГОЮ

	2013	2014*	2015**	Зміна 2015 до 2014 рр., %
Виробництво	10 524	10 329	10 858	+5,0
Імпорт	399	430	408	-5,0
Експорт	2 264	2 321	2 381	+2,6
Фонд споживання	8 659	8 438	8 885	+5,3

*- попередні оцінки; **- прогноз

Джерело: Аналітичний відділ АСУ за даними USDA

ка експорту (таблиця 1). Ці три чинники збільшать пропозицію на внутрішньому ринку і, як сподіваються його гравці, споживання свинини. Сприятиме цьому поліпшення макроекономічних показників, здешевлення палива, а також дуже високі ціни на яловичину.

КАНАДА

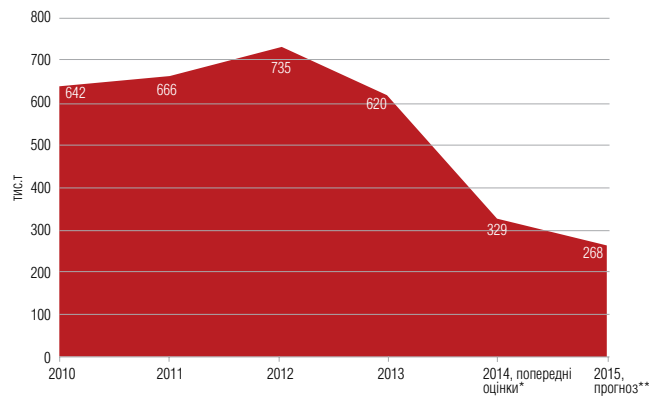
Канадським експортерам свинини 2014-ий рік приніс як погані, так і добрі новини. З одного боку, російське ембарго «урізало» обсяги експорту на 5%, дестабілізувало внутрішній ринок та «обвалило» ціни. З іншого — угода з Південною Кореєю про вільну торгівлю, яку очільники країн підписали наприкінці вересня. Вже до кінця року обидві держави ратифікували цей до-

говір, що набуде чинності з першого січня 2015-го. Згідно з цією домовленістю, поставки свинини в Корею у наступні п'ять років здійснюватимуться за нижчими тарифами. Це дозволить Канаді збільшити свою частку у імпорті свинини до цієї азійської країни.

Згідно з останніми прогнозами, 2015-го виробництво свинини у Канаді зросте на 30 тис. т. На думку експертів, м'ясопереробні підприємства країни готові до такого виробничого навантаження (1%). Хоча минулої весни ринок залишив дуже вагомий гравець Quality Meat Packers, тижневі обсяги забою якого сягали 35 тис. голів, упродовж року галузь компенсувала цю втрату та навіть наросила потужності (рисунк 3) — плюс 208 тис. голів/рік.

Рисунок 4.

ДИНАМІКА ІМПОРТУ СВИНИНИ У РФ, тис. т (2010–2015-ий рр.).

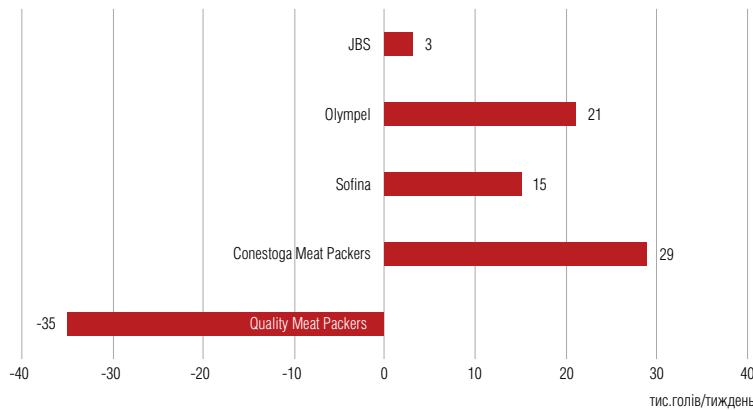

*- попередні оцінки; **- прогноз.

Джерело: Аналітичний відділ АСУ за даними comtrade.un.org

Рисунок 3.

ЗМІНА ТИЖНЕВИХ ВИРОБНИЧИХ ПОТУЖНОСТЕЙ У ОСНОВНИХ ГРАВЦІВ РИНКУ М'ЯСОПЕРЕРОБКИ КАНАДИ, 2014 -ий р.

Джерело: Аналітичний відділ АСУ за даними thepigsite.com

РОСІЯ

Згідно з заявами Міністра сільського господарства РФ Миколи Федорова, Росія вирішила проблему дефіциту на ринку свинини за рахунок альтернативних постачальників, після того, коли заборонила ввезення низки продовольчих продуктів з ЄС, США, Канади, Норвегії та Австралії. Втім, за даними на жовтень 2014-го, обсяги імпорту в РФ скоротилися на 37,5%, порівняно з 2013-им (рисунк 4).

Забезпечення внутрішнього споживання за менших обсягів імпорту свинини можливе лише за умови, що впав споживчий попит на цей вид м'яса. Це припущення видається найвірогіднішим з огляду на негативні тенденції в економіці країни: високий рівень інфляції, зменшення реальних доходів населення, і при цьому здороження м'яса. Падіння споживчої активності населення відзначають і гравці ринку свинини. Однак вважають, що росіяни не «переключаться» на дешевшу курятину, а отже, питома вага різних видів м'яса у їх раціонах не зміниться.

Загалом, Росія планує втричі зменшити обсяги імпорту м'яса у наступні два роки (рисунк 4). Тож Міністерство сільського господарства очікує, що обсяги поставок скоротяться з 620 тис. т (у 2013-му) до 185 тис. т (у 2017-му).

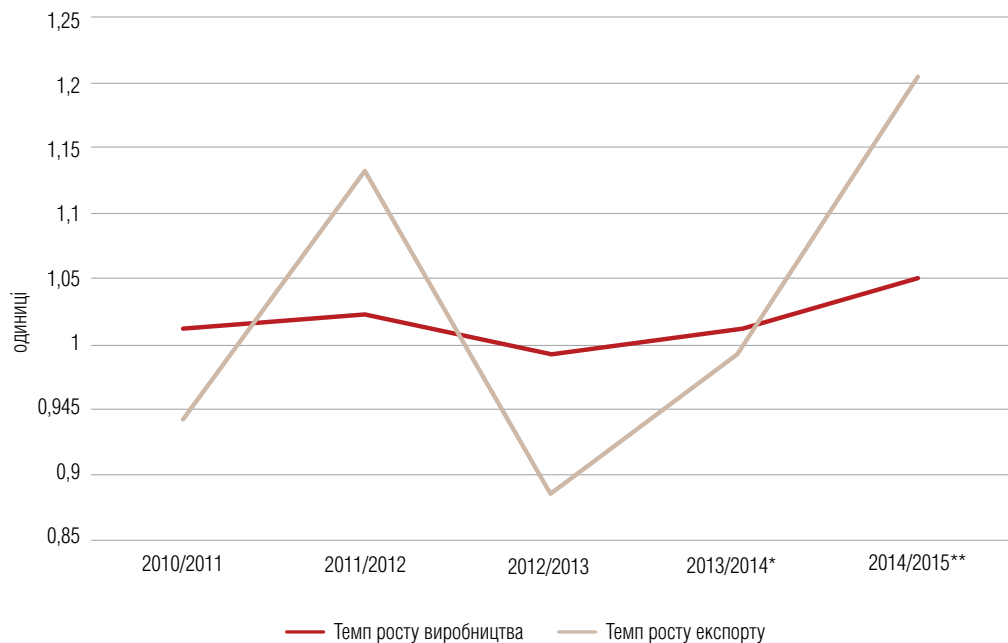
БРАЗИЛІЯ

Для бразильських виробників свинини 2014-й рік був одним з найвдаліших через низькі ціни на корми та високий попит на свинину, що утримував як внутрішні, так і експортні ціни на високому рівні.

Більшість експертів прогнозують збільшення внутрішнього виробництва свинини на 20 відсотків та експорту — на 5% 2015-го. На розвиток свиначства у країні впливатиме рецесія та високий рівень споживчих цін, у результаті чого внутрішній попит на цей вид м'яса може зменшитися. Втім, рушійною

Рисунок 5.

ТЕМП РОСТУ ВИРОБНИЦТВА ТА ЕКСПОРТУ БРАЗИЛЬСЬКОЇ СВИНИНИ, 2010–2015-ий рр.

*- попередні оцінки; **- прогноз.

Джерело: Аналітичний відділ АСУ за даними USDA

силою для нарощування виробництва будуть оптимістичні прогнози щодо збільшення експорту (хоча й млявого), зокрема до Росії, а також «слабкість» реала.

Очікують, що орієнтація на високий попит на глобальному ринку підштовхне бразильських свинарів до двовідсоткового збільшення поголів'я у 2015-му. Крім активної експансії російського ринку, бразильські експортери планують збільшити поставки до Анголі, Гонконгу, Чилі та Японії. Привабливими також є ринки Південної Кореї та ПАР.

АЗІЙСЬКІ КРАЇНИ

Деякі експерти прогнозують зростання чисельності поголів'я та виробництва свинини у Китаї наступного року. З другого боку, 2014-ий відзначився стрімким скороченням чисельності свиноматок у країні (у вересні основне поголів'я було на 10% меншим, ніж за аналогічний період 2013-го), в основному через чутки про поширення вірусу ящуру та складне фінансове положення

малих товаровиробників. Тому, ймовірно, очікувати на позитивну динаміку виробництва свинини у країні не варто. Відповідно, імпорт, навпаки, відчутно зростає: за попередніми оцінками 2015-го року обсяг поставок свинини у Китай сягне рекордного рівня — мільйона тонн. Це майже на чверть більше, ніж 2014-го.

Японія залишиться основним імпортером свинини, хоча і зменшить обсяги на 3% — до 1,28 млн т. Незначне нарощування потужностей внутрішнього виробництва (+0,5%) не компенсує скорочення обсягів іноземної продукції на ринку, тож споживання свинини трохи знизиться.

Прогнозують зменшення (на 737 тис. голів чи 7%) поголів'я у Південній Кореї на початку 2015-го року, і, відповідно, скорочення виробництва — 1,15 млн т (-3% чи на 34 тис. т менше за рівень 2014-го). Перекрити дефіцит вдасться за рахунок збільшення обсягів імпорту на 10% (+45 тис. т) — до 485 тис. т. ПС

МОЛДОВА — ОСНОВНИЙ ЕКСПОРТНИЙ РИНОК 2014-ГО

Молдова стала справжнім «відкриттям» для експортерів української свинини у 2014-му. Ринок цей не новий, однак у попередні роки обсяги експорту свіжої, охолодженої та мороженої свинини туди були незначними: упродовж 2010–2013-го рр. коливалися від 3,8 до 317,6 тонн. Кардинально ситуація змінилася саме 2014-го: за 10 місяців поставки в цю країну сягнули 4,75 тис. т, тобто у 15 разів більше, ніж минулоріч.

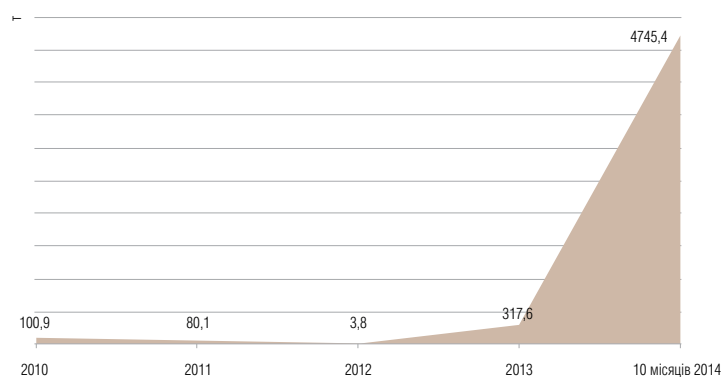
Олександра Бондарська,
аналітичний відділ
Асоціації свинарів
України (АСУ)

Як відомо, поштовхом для переорієнтації на молдавський ринок стали торговельні «війни» з Росією. Зазначимо, що зі своєю місією — компенсувати втрати частки ринку РФ — наша південно-західна сусідка впоралась у повній мірі. 2013-го року майже уся (93%) експортована українська свинина надходила на російський ринок, однак уже за десять місяців 2014-го обсяг поставок до Молдови перевищив минулорічні об'єми торгівлі свининою з Росією.

Серед основних країн-експортерів, які поставляли свинину в Молдову у 2013-му році (майже три чверті усього імпорту), — Бразилія, Канада та Німеччина (рисунки 2). Частка України у цій структурі постачальників не перевищувала 5%, однак уже за перші півроку 2014-го питома вага української свинини зросла до 40%.

Молдова не тільки основний, а й перспективний ринок, адже обсяги імпорту з року в рік зростають (рисунки 3). Зокрема за першу половину 2014-го закупівля іноземної свинини збільшилася на 56%. Під-

Рисунок 1.
ДИНАМІКА ЕКСПОРТУ СВІЖОЇ, ОХОЛОДЖЕНОЇ ТА МОРОЖЕНОЇ СВИНИНИ (КОД УКТЗЕД 0203) ДО МОЛДОВИ

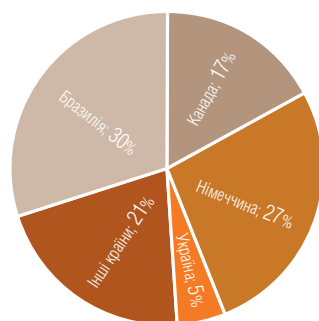
Джерело: Аналітичний відділ АСУ за даними ДССУ

штовхує до нарощування імпорту і зменшення обсягів внутрішнього виробництва свинини, яке зростало до 2012 року, однак у 2013-му зазнало п'ятивідсоткового скорочення. Привабливим також є вищий рівень цін на свинину: у листопаді-грудні середня роздрібна ціна на свинячу вирізку у країні сягнула 127 грн/кг, тобто на 45% дорожче, ніж в Україні.

Зазначимо, що вихід на ринок Молдови стався дуже вчасно. Промислове свинарство набирає там

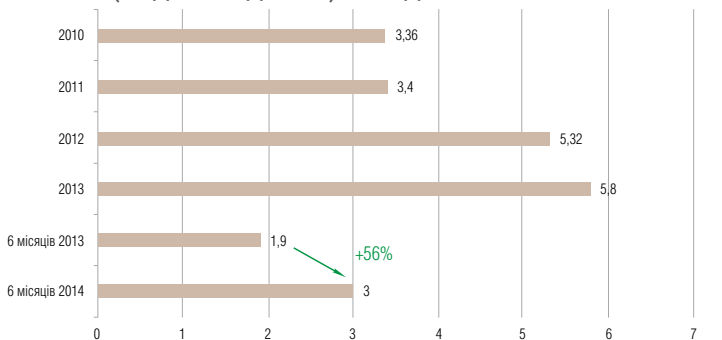
обертів, тоді як утримання свиней населенням, в якого сконцентровано 62% загального поголів'я, втрачає популярність упродовж останніх чотирьох років. Отже, українські експортери свинини можуть зайняти на ринку певну нішу, яку ще не встигли завоювати молдавські виробники. З огляду на девальвацію гривні, українська свинина отримує певну цінову перевагу у наступному році, тож можна очікувати, що її присутність на ринку Молдови збільшиться. **ПС**

Рисунок 2.
СТРУКТУРА ІМПОРТУ СВИНИНИ У МОЛДОВУ В РОЗРІЗІ КРАЇН, 2013-ий р.

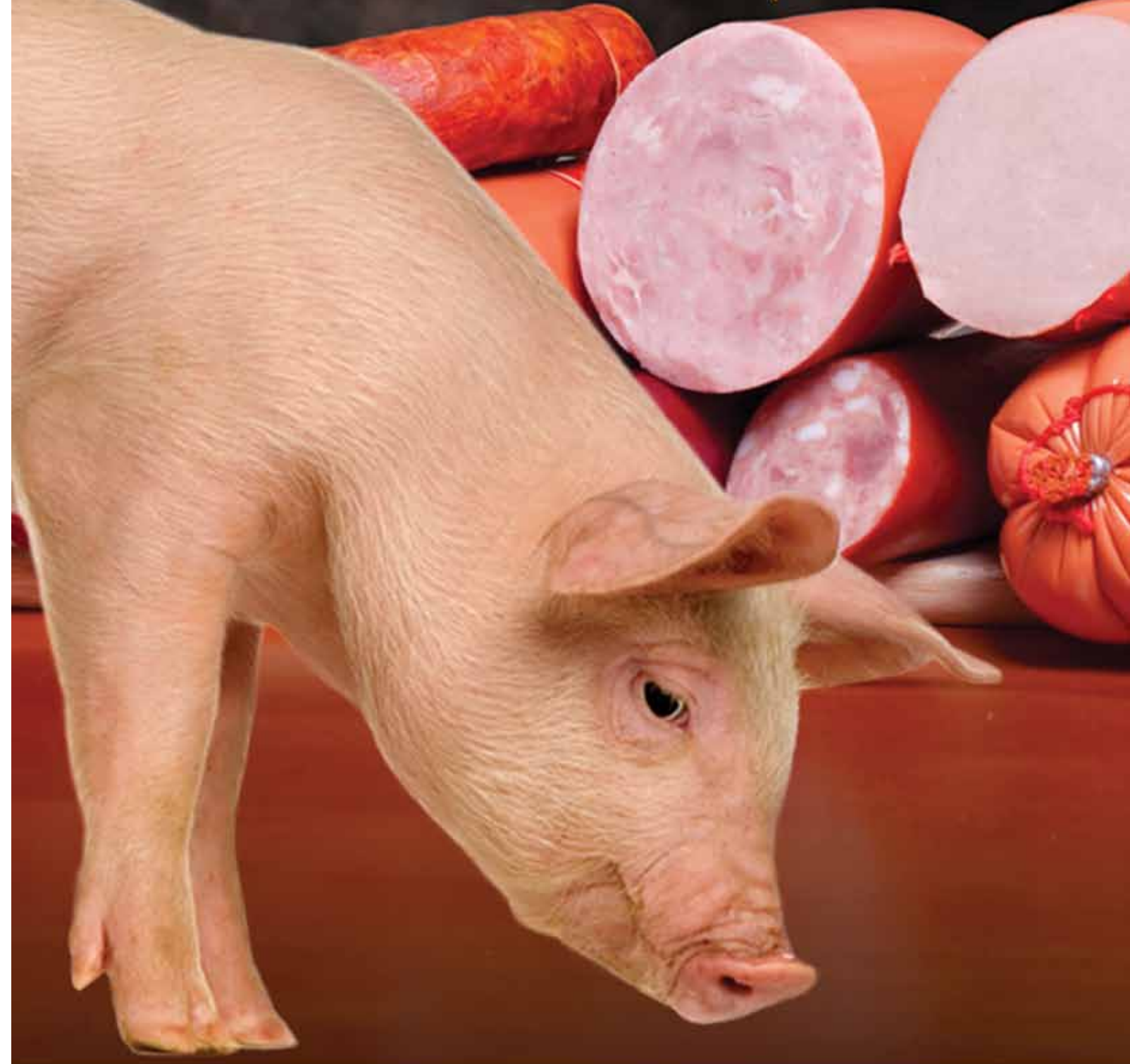
2014-го питома вага України у структурі країн-постачальниць свинини зросла до 40%

Рисунок 3.
ДИНАМІКА ІМПОРТУ СВІЖОЇ, ОХОЛОДЖЕНОЇ ЧИ МОРОЖЕНОЇ СВИНИНИ (КОД УКТЗЕД 0203) МОЛДОВОЮ, тис. т

Джерело: Аналітичний відділ АСУ за даними comtrade.un.org

СВИНАРСТВО України 2014

DYKUN

Вичерпний аналіз галузі в компактному вигляді!
Придбати аналітичний звіт можна звернувшись за телефонами:
+38 067 470 55 94; +38 067 441 13 74
e-mail: analytics@dykun.com.ua

РИНОК СИРОВИНИ: ПІДСУМОК 2014-ГО

Кінець складного 2014 року виявився не солодким. Саме на грудень припало основне зростання цін на сировинному ринку. До традиційно сезонно підвищеного попиту на сировину перед новорічними святами грудень підкинув не мало додаткових підвищувальних факторів: зростання цін на світовому ринку, девальвація гривні, цінова дезорієнтація та прагнення утримати головний актив – зерно.

Валерія Пекін,
аналітик аграрного
ринку компанії
«Фенікс Агро»

ЗЕРНОВІ КУЛЬТУРИ

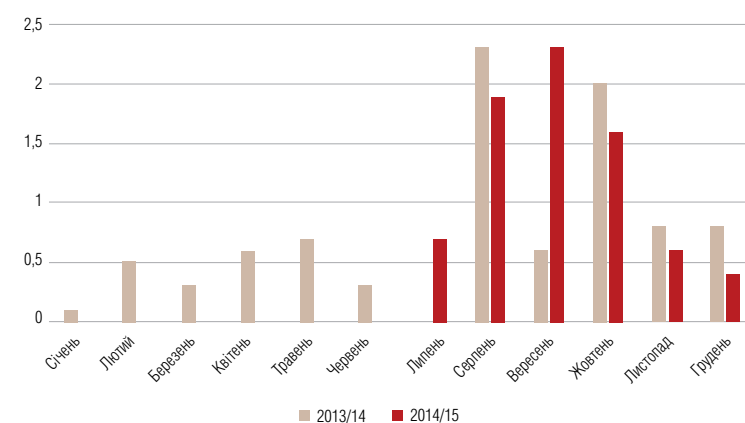

Пшениця

Головною новиною грудня, яка підтримала зростання цін, стало рішення Росії обмежити експорт пшениці «усіма неформальними інструментами»: введення мита на експорт зерна, жорсткий фітосанітарний контроль, обмеження на перевезення зерна залізницею, а також прямий тиск на експортерів. Через нові умови поставок пшениці з Росії, світовий експорт може скоротитися на 3–4 млн т. Як результат, ціни на глобальній арені впродовж місяця зросли на 15–20 дол./т. Пшеничні контракти на французькій біржі сягнули 245 дол./т.

На подорожчання також впливає погода в основних регіонах виробництва пшениці Причорномор'я (Україна та Росія). Так, за перші три тижні грудня середня температура практично не опускалася нижче -3 °C: зійшов сніговий покрив на полях і виникли умови для відновлення вегетації рослин. Це ставить під загрозу стан посівів, оскільки скоротився запас поживних речовин для пробудження після зимівлі в березні.

Рисунок 1.
ДИНАМІКА ЕКСПОРТУ ПШЕНИЦІ, МЛН Т

Джерело: Аналітичний відділ «Фенікс Агро»

Зростання ціни стимулювала і низька пропозиція від українських експортерів. За підсумками грудня, на базисі FOB пшеницю з умістом білка 12,5% продавали в діапазоні 260–265 дол./т. Ціна попиту на фуражну пшеницю сягнула 215–227 дол./т.

Активність експортних відвантажень пшениці впродовж місяця була досить низькою — 0,4 млн т, в основному в Єгипет і Туреччину. З початку сезону Україна поставила 7,6 млн т її зерна з прогнозованих 10,3 млн т на сезон.

На внутрішній ринок пшениці нині впливає низький рівень про-

позиції: аграрії тримають зерно в очікуванні кращої перспективи. «Підігрівають» ситуацію і експортноорієнтовані компанії, підвищуючи закупівельні ціни за рахунок зростання експортних контрактів та девальвації гривні. На базисі СРТ-порт у кінці грудня за продовольчу пшеницю вони пропонували 3400–3650 грн/т, а за фуражну — 2800–3200 грн/т.

У пошуках сировини переробники в сегменті продовольчої пшениці підвищили закупівельні ціни за 2 і 3 клас до 3300–3600 грн/т і 3200–3500 грн/т відповідно, а за фураж — до 2500–3100 грн/т.

ПРОДАЖ МІШКІВ І ПАКУВАЛЬНОЇ ТАРИ ДЛЯ ПРОМИСЛОВОСТІ ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ТОВ «Кепітал Системз»
вул. Більшовицька, 3, кв. 95
м. Умань, Черкаська обл, 20300

Тел.: (04744)34003;
(067)5227799
email: 8180@ukr.net

DK GRAIN

Ексклюзивний
представник в Україні
Миронівського
інституту пшениці
ім. В.М. Ремесла

ПРОПОНУЄМО НАСІННЯ 15 СОРТІВ ПШЕНИЦІ:

- Миронівська 65
- Подільська
- Волошкова
- Ремеслівна
- Фаворитка
- Богдана
- Золотоколоса
- Колос Миронівщини
- Миронівська сторічна
- Мирлена
- Легенда Миронівська
- Наталка
- Смуглянка
- Ювіляр Миронівський
- Крижинка

ВІДПОВІДАЄМО ЗА ЯКІСТЬ
ТА СПРАВЖНІСТЬ НАСІННЯ.

ДОПОМАГАЄМО З ТЕХНОЛОГІЯМИ ВІД ПОСІВУ
ДО ЗАКЛАДКИ.

ГАРАНТУЄМО ЯКІСТЬ ВАШОГО УРОЖАЮ ПРИ ДОТРИМАННІ ТЕХНОЛОГІЙ.

ТОВ "ДК ГРЕЙН"
09800, Київська обл., Тетіївський р-н, м. Тетіїв, вул. Леніна, буд. 3
Тел: 067-470-17-81
Email: info.dk-grain@avm-ua.org

Кукурудза

Світове виробництво кукурудзи сезону 2014/15 оцінюють у 991,6 млн т — абсолютний рекорд за останнє десятиліття. Тому нині кукурудза виграє лише за рахунок високих цін на зернові, зокрема на пшеницю.

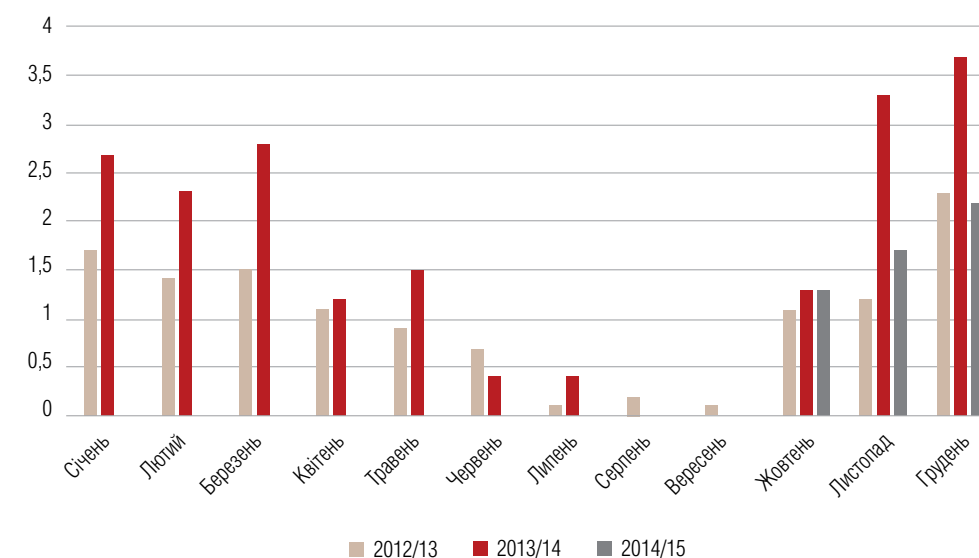
Упродовж грудня світові ціни на кукурудзу підтримував ще й високий рівень попиту. Зокрема у США через попит на етанол. І хоча він подешевшав услід за нафтою, ціна все ще висока.

Упродовж грудня на Чиказькій біржі CBOT кукурудза подорожчала на 16 дол./т — до 163 дол./т. Українська кукурудза на світовій арені за підсумками грудня досягла 190 дол./т на базисі FOB Чорного моря. Варто зазначити, що вона користується стабільним попитом. Як і раніше, основними імпортерами залишаються Єгипет та Китай. З початку 2014/15-го маркетингового року з України вивезли 6,5 млн т кукурудзи.

На внутрішньому ринку на ціноутворення впливають експортноорієнтовані компанії: за

Рисунок 2.

ДИНАМІКА ЕКСПОРТУ КУКУРУДЗИ, МЛН Т

Джерело: Аналітичний відділ «Фенікс Агро»

рахунок зростання експортних цін, вони, щоб отримати необхідні обсяги, збільшують закупівельні. У результаті кукурудза коштує 2350–2900 грн/т на умовах СРТ-порт.

Варто зазначити, що на кінець грудня ціни на кукурудзу в гривні інтегрували до валютних, що в подальшому буде стримувати їх зростання.

Переробні підприємства в грудні проявляли сезонно активний інтерес на зернові: формують запаси сировини на період новорічних свят, коли виробники зерна малоактивні і на ринку низька пропозиція. Конкуруючи з експортерами, вони були змушені підвищувати закупівельні ціни до їх рівня — 2150–2800 грн/т на умовах СРТ-підприємство за підсумками місяця.

Ячмінь

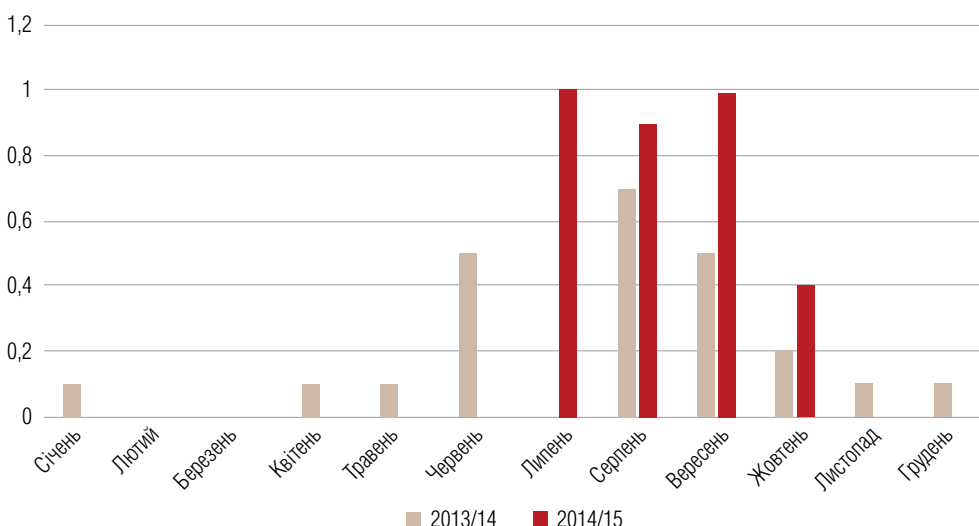
На міжнародній арені в сегменті ячменю українські компанії-експортери стали малоактивними. З початку сезону з України вивезли 3,4 млн т ячменю з прогнозованих 3,8 млн т.

Упродовж грудня експортні ціни на український ячмінь істотно зросли, незважаючи на пасивний європейський ринок, і сягнули 225 дол./т на базисі FOB.

Внутрішній ринок на кінець року став порівняно активнішим завдяки зростанню закупівельних цін. Експортноорієнтовані компанії практично одногласно озвучили закупівельні ціни на рівні 2750 грн/т на умовах СРТ-порт. Переробні підприємства, як і раніше, тримають попит на високому рівні. Закупівельні ціни практично

Рисунок 3.

ДИНАМІКА ЕКСПОРТУ КУКУРУДЗИ, МЛН Т

Джерело: Аналітичний відділ «Фенікс Агро»

не змінилися — 2400–3000 грн/т на умовах СРТ-підприємство. Враховуючи добрий попит, аграрії намагалися під-

вищити відпускні ціни до 3000 грн/т, але фактичні угоди за такою ціною не здійснювалися.

ОЛІЙНІ КУЛЬТУРИ

Соняшник,
соняшниковий
шріт

Ринок насіння соняшнику також характеризувався зростанням цін унаслідок зміцнення експортного ринку соняшникової олії, який, за підсумками місяця, зміцнився на тлі коливань на ринку нафти. Так, ціни попиту на сировину переробні підприємства збільшили

до 6200–6800 грн/т на умовах СРТ-підприємство. У південному регіоні ціна попиту доходила до 7000 грн/т.

Унаслідок зростання закупівельних цін аграрії стали активнішими і збільшили пропозицію: ціни сформувалися в діапазоні 6300–7100 грн/т без урахування вартості доставки.

Через значне зростання цін попиту/пропозиції на ринку насіння соняшнику неминуче подорожчав соняшниковий шріт. Його

вартість на внутрішньому ринку «підігрівали» ще й експортні ціни, які сягнули 235–245 дол./т на умовах поставки FOB.

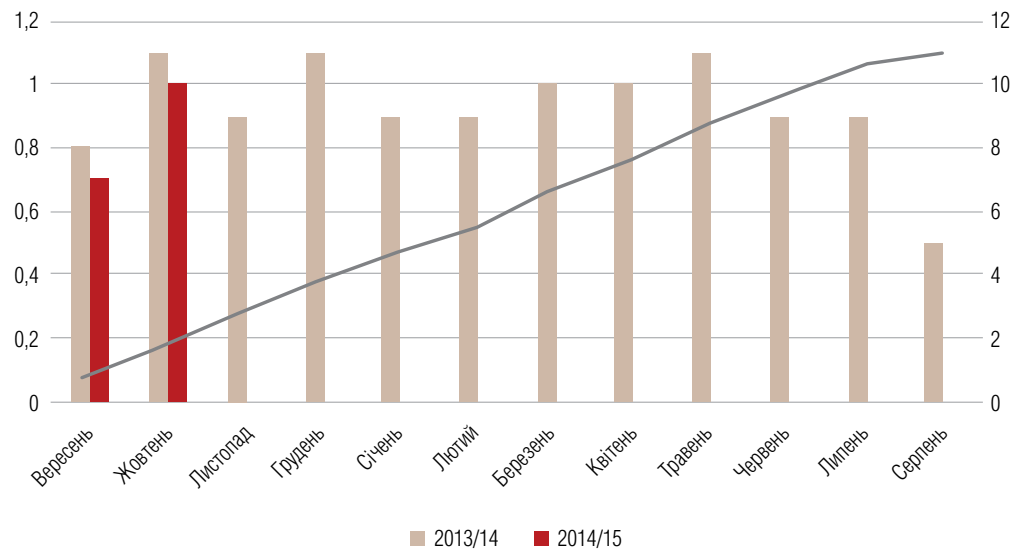
На внутрішньому ринку в грудні відпускні ціни на шріт варіювалися в межах 3150–3900 грн/т, EXW. Експортно-орієнтовані заводи пропонували шріт від 4000 грн/т.

Скільки надалі коштуватиме шріт залежить від коливань на ринку соняшникової олії, який нині прив'язаний до цін на нафту, і коливань на валютному ринку. Вагоме значення має пропозиція соняшнику: побоювання з приводу подальшої девальвації гривні обмежують сільгоспвиробників.

У грудні переробні підприємства наростили обсяги споживання соняшнику через попит європейських споживачів на соняшкову олію і збільшення закупівель перед новорічними святами. З січня активність переробників на ринку сировини скоротиться.

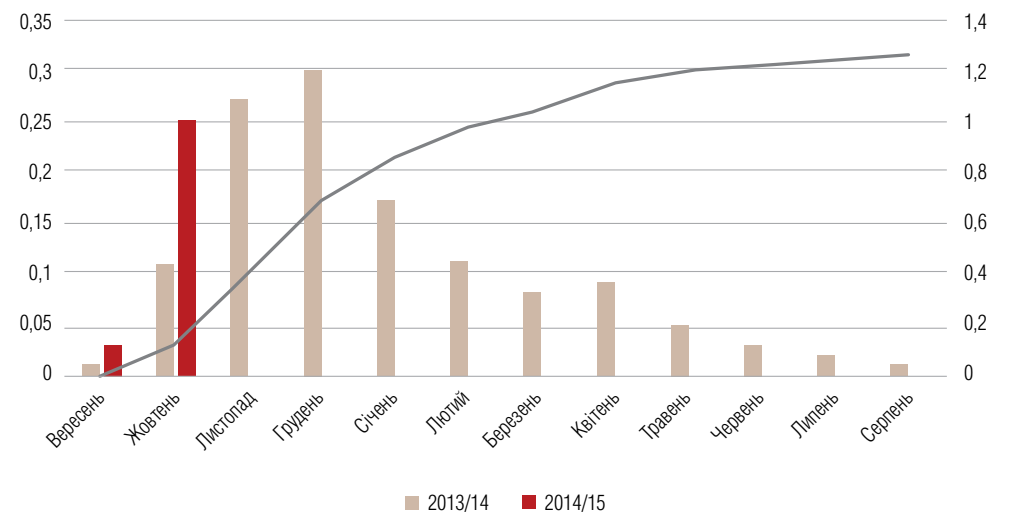
Також варто враховувати зменшення маржі переробки, яка у вересні становила 93 дол./т, а вже в листопаді — 80 дол./т і продовжує скорочуватися. Таким чином, темпи переробки можуть пригальмуватися, що негативно вплине на ринок насіння соняшнику.

Рисунок 4.
ДИНАМІКА ПЕРЕРОБКИ СОНЯШНИКА, млн т

Джерело: Аналітичний відділ «Фенікс Агро»

Рисунок 5.
ДИНАМІКА ЕКСПОРТУ СОЇ, млн т

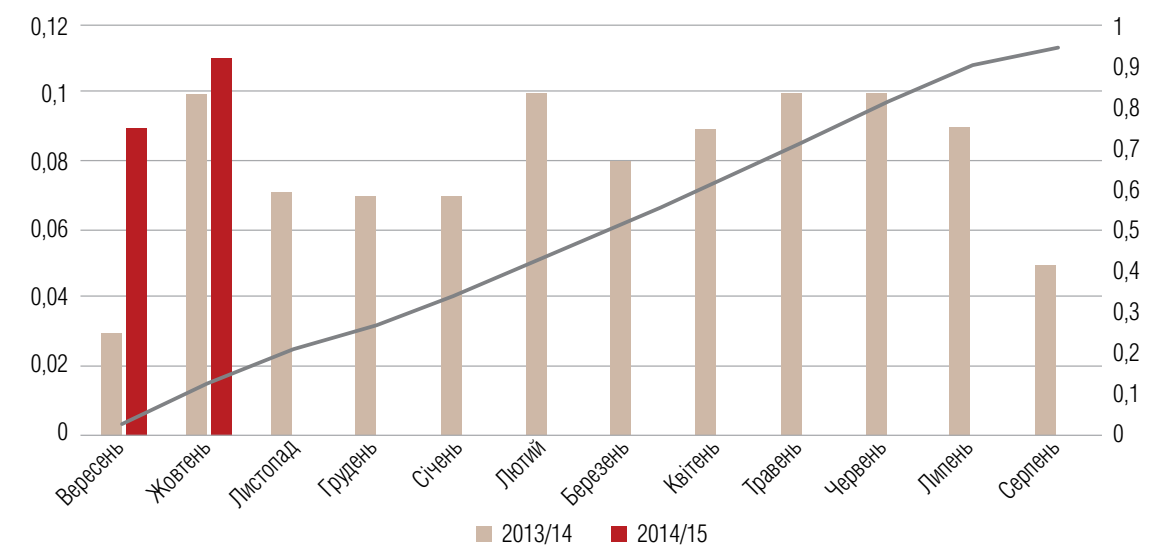
Джерело: Аналітичний відділ «Фенікс Агро»

Соя,
соевий шріт

Уже на початку грудня відпускні ціни на соєвий шріт перевищили позначку 8000 грн/т, що спричинило скорочення попиту на продукт. Однак подорожчання не спинилося, адже закупівельні ціни на сировину були занадто високими. Вони сягнули 7000 грн/т на базисі СРТ-підприємство. Причини зростання: девальвація національної валюти, зменшення пропозиції та підвищення закупівельних цін з боку експортноорієнтованих компаній.

Рисунок 6. ДИНАМІКА ПЕРЕРОБКИ СОЇ, млн т

Джерело: Аналітичний відділ «Фенікс Агро»

Ціни в національній валюті зросли не тільки за рахунок її девальвації, але також через зміцнення експортного ринку. У результаті, ціни валютних контрактів сягнули 375–385 дол./т на умовах СРТ-порт, оскільки україн-

ська соя на експортному ринку почала коштувати 400–420 дол./т на умовах FOB (через подорожчання сої на світовому ринку в листопаді).

Слід відзначити меншу активність аграріїв у цьому сег-

менті, оскільки вони очікують стабілізації валютного ринку. Відпускні ціни на кінець місяця зупинилися в межах 6700–7200 грн/т на умовах самовивозу з господарства. ПС

НАЙСУЧАСНІШИЙ ЗАВОД З ВИРОБНИЦТВА ПРЕМІКСІВ ПРОПОНУЄ

Премікси за рецептами,
що оптимізовані під потреби
Вашого господарства

ПОЛІПШЕННЯ ЗАСВОЮВАНOSTІ
КОРМУ ТА ПОКАЗНИКІВ
КОНВЕРCІЇ

ПІДВИЩЕННЯ ІМУНІТЕТУ
ТА ЗБЕРЕЖЕНОСТІ ПОГОЛІВ'Я

ОПТИМАЛЬНО ПІДБІРАНИЙ
СКЛАД ІНГРЕДІЄНТІВ

ВИСОКА ЯКІСТЬ ДОЗУВАННЯ
ТА ЗМІШУВАННЯ

ОПТИМАЛЬНІ ЦІНИ ТА СТРОКИ
ПОСТАВКИ

ТОВ «ІНБЕЛ»
Комерційний відділ
тел.: (056) 790-87-89;
моб.: (050) 320-60-36;
e-mail: kkm@novacore.biz

www.novacore.com.ua

ПЕРЕМОГИ 2014-ГО

2014-ий рік виявився надскладним для українського суспільства. Втрачені території рідної землі, рейдерські захвати у період безвладдя, девальвація національної валюти, війна — проблеми, з якими ми засинаємо та прокидаємося. Однак були і перемоги...

Валерія Пекін,
аналітик аграрного
ринку компанії
«Фенікс Агро»

ПЕРША ПЕРЕМОГА. ВЕСНЯНА ПОСІВНА

Із самого початку весняної посівної компанії 2014-го всі прогнозували скорочення посівних площ і, відповідно, майбутнього урожаю. Експерти аграрного ринку вважали, що у зв'язку зі складною економіко-політичною ситуацією в країні і нетиповими погодними умовами, аграрії можуть засіяти до 20% сільськогосподарських земель менше.

Так, через девальвацію національної валюти подорожчали матеріально-технічні ресурси, зокрема насіння, паливо та засоби захисту рослин. Збитковість більшості агрокультур минулого року і відсутність фінансування цього року могли завадити посівній. Та ще й неприхильна погода на початку весни: багато агрономів

побоювалися, що і так незначні запаси зимової вологи швидко випаруються, тому поспішали посіяти всі культури якомога раніше.

На щастя, ці побоювання не виправдалися. На думку багатьох аграріїв, за багато років весна 2014-го була благополучною щодо опадів. Практично по всій території країни в квітні і травні пройшли проливні дощі, компенсуючи недолік зимової вологи.

У результаті, за підтримки благополучних погодних умов та власних зусиль аграріїв весняна посівна була досить успішною для таких непростих часів: скоротилися посівні площі лише під пшеницею (-8% відносно попереднього МР) та ячменем (-8,5%), рисунк 1.

ДРУГА ПЕРЕМОГА. ЗНОВУ РЕКОРДНИЙ УРОЖАЙ

На Донбасі через бойові дії аграрії Шахтарського, Артемівського, Волноваського та багатьох інших районів не закінчили жнива: трактористи підривалися на мінах. Урожай Криму (біля 2 млн т зерна) пішов у залізничної держави. Однак, незважаючи на це, офіційно врожай зерна цього року сягнув 63,9 млн т проти 63 млн т 2013-го.

Другий рік поспіль аграріям щастить із погодою. 2014-го погодні умови в Україні в цілому були сприятливими для врожаю майже всіх сільськогосподарських культур. Середня врожайність зернових і зернобобових культур сягнула 4,3 т/га. Цей рекордний показник в історії України «зіпсувала» лише кукурудза.

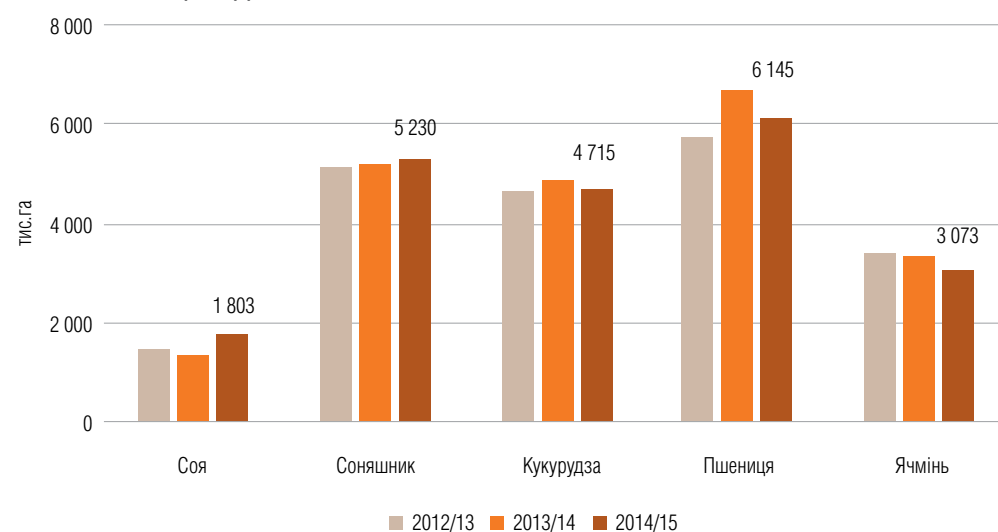
Погода була відносно несприятливою для олійних, валовий збір яких дещо зменшився, порівняно з минулим роком, через серпневу спеку. Соняшнику зібрали 10 млн тонн проти 11 млн т 2013-го (рисунк 2).

ТРЕТЯ ПЕРЕМОГА. ЕКСПОРТ БЕЗ ПОРТІВ КРИМУ ТА АЗОВСЬКОГО МОРЯ

За підсумками 2013/14-го маркетингового року, Україна експортувала 32,3 млн т зерна, завдяки чому опинилася на третьому місці за обсягами експорту у світі. І це незважаючи на логістичні проблеми — залізницю, автошляхи, а особливо завантаженість портових потужностей.

В анексії Криму весь світ насамперед бачив ризики, пов'язані

Рисунк 1.
ПОСІВНІ ПЛОЩІ ПІД РІЗНИМИ КУЛЬТУРАМИ

Джерело: Аналітичний відділ компанії «Фенікс Агро»

Надійний постачальник кормів для тваринництва

Команда професіоналів

Нові партнери

Fenix Agro став офіційним дистриб'ютором стартеру для телят від Cargill та ексклюзивним постачальником цього виду корму для підприємств-членів АВМ.

Конкурентні переваги

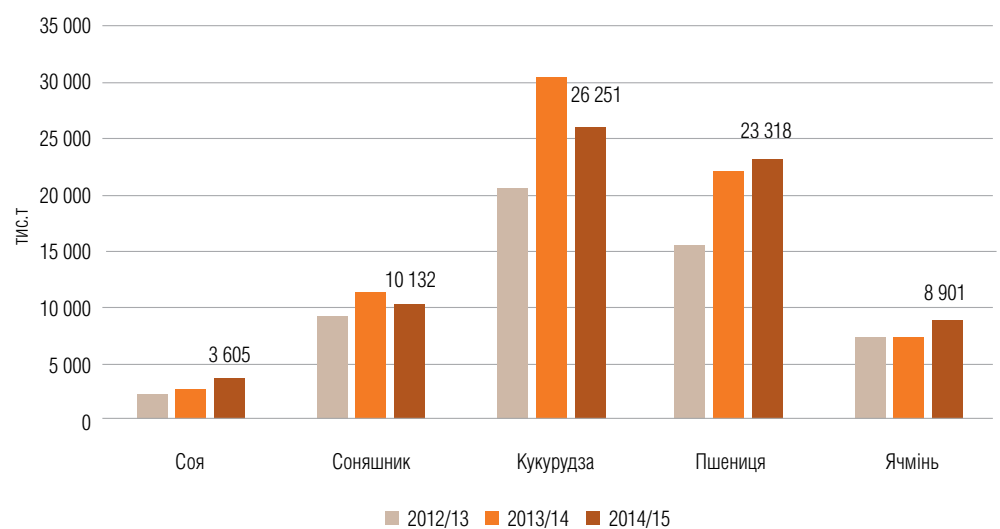
- Комплексне кормозабезпечення
- Побудова довгострокових партнерських відносин
- Гарантія якості вхідної сировини
- Професійне надання послуг

ОФІЦІЙНИЙ ПОСТАЧАЛЬНИК
ПРОТЕІНОВИХ КОРМІВ ДЛЯ

ПП «ФЕНІКС АГРО»
моб. +380(067) 240-24-18
тел./факс +38(04744) 4-67-12
e-mail: info@phoenix-agro.com.ua
phoenix-agro.com.ua

Рисунок 2.
ПОСІВНІ ПЛОЩІ ПІД РІЗНИМИ КУЛЬТУРАМИ

Джерело: Аналітичний відділ компанії «Фенікс Агро»

ЗА ПІДСУМКАМИ 2013/14-ГО
МАРКЕТИНГОВОГО РОКУ,
УКРАЇНА ЕКСПОРТУВАЛА
32,3 МЛН Т ЗЕРНА, ЗАВДЯКИ
ЧОМУ ОПИНИЛАСЯ НА
ТРЕТЬОМУ МІСЦІ ЗА
ОБСЯГАМИ ЕКСПОРТУ У
СВІТІ. ЦЬОГОРІЧ КРИМСЬКИЙ
ВАНТАЖООБІГ ВЗЯЛИ
НА СЕБЕ УКРАЇНСЬКІ
КОНТИНЕНТАЛЬНІ
ПОРТИ, ЯКІ ЗБІЛЬШИЛИ
ВІДВАНТАЖЕННЯ ЗЕРНА
В 1,5–2 РАЗИ.

з експортом зерна морем. Основні поставки раніше здійснювали через Керченський та Севастопольський порти. Цьогоріч кримський вантажообіг взяли на себе українські континентальні порти, які збільшили відвантаження зерна в 1,5–2 рази. З початку 2014/15-го МР станом на 10 грудня Одеський МТП збільшив обсяги відвантажень з 2,6 до 3,8 млн т. Бердянський МТП відвантажив 703,5 тис. т зернових, що удвічі більше минулорічного показника. Компанія «ТІС» також збільшила відвантаження зернових у звітний період, експортувавши 3,9 проти 2,4 млн т на звітну дату 2013-го року.

За прогнозами, експорт зернових з України в нинішньому маркетинговому році буде близьким до минулорічного — 30 млн т.

Нині трейдери не працюють на територіях самопроголошених ДНР і ЛНР. Бойовики встановили заборону на вивезення урожаю за їх кордон. Однак фактичні поставки донецького та луганського зерна все ж є: спочатку на територію, контрольовану Україною, і вже звідти — на експорт. Поставки кримського зерна відбуваються за такою самою схемою.

**ЗАКОНОДАВЧІ
ПЕРЕМОГИ РОКУ
В РАМКАХ «ДЕРЕГУЛЯЦІЇ»**

Сертифікація зерна була актуальним питанням не одного

сезону. Аграріям доводилося оформляти до восьми дозвільних документів, погоджуючи їх із Держветфітослужбою і Держсільгоспінспекцією, а в деяких регіонах — ще й із місцевою владою. Найчастіше це були прості корупційні схеми, що перейшли в спадок від попередньої влади.

Про можливі зміни заговорили, коли Мінагрополітики проголосило курс на «дерегуляцію». У квітні 2014-го Верховна Рада все ж прийняла законопроект (№ 2436а «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скорочення кількості документів дозвільного характеру», зареєстрованого 27 червня 2013-го року), який скасував обов'язкову сертифікацію якості зерна та продуктів його переробки, а також сертифікацію послуг зернохосвищ. Він зняв колосальні «платежі» з зернотрейдерів: офіційна плата скоротилася на 4–5 грн на тонну. «Корупційна складова» зменшилася на 3–4 долари на тонну. Враховуючи вироблені 63 мільйони тонн, сума перевищила б 200 мільйонів доларів...

Прийнявши законопроект, депутати, по суті, скоротили таку інституцію, як Державна інспекція сільського господарства. Нині для перевезення зерна треба пройти лише Держветфітослужбу і Торгово-промислову палату. В нашій країні тепер діють три «зрозумілі» сертифікати: фітосанітарний, карантинний та для фуражного зерна — ветеринарний.

Ще 2013-го шансів на життя у цього законопроекту не було, бо він конкурував з двома іншими, що залишали простір для корупційної складової:

1. Законопроект від Партії Регіонів, який пропонував скасування сертифікації зернохосвищ, а сертифікація якості була добровільною.
2. Законопроект від Кабміну Азарова: безстрокова сертифікація зернохосвищ, сертифікати якості скасовувалися лише для внутрішніх перевезень, але були обов'язковими для експорту. **ПС**

АНАЛІТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ: СТИСЛО, ПРОСТО, АКТУАЛЬНО ТА ІНФОРМАТИВНО

Аналітичний відділ компанії «Дикун» досліджує розвиток аграрних ринків, роблячи акцент на м'ясо-молочному напрямі. Ми активно співпрацюємо з профільними асоціаціями (АВМ та АСУ), Всеукраїнською аграрною радою, Продовольчою сільськогосподарською організацією ООН, аудиторськими компаніями, сільгоспвиробниками та переробними підприємствами. За даними власних моніторингів відділ створює оперативні та стратегічні аналітичні видання. Головна мета аналітичних продуктів — актуально, стисло та наглядно описати останні тенденції аграрних ринків, аби їх гравці не загубились у інформаційному вирі. Ми ростемо та вдосконалюємось, враховуючи побажання читачів, і завжди раді співпраці!

+38 (067) 236 0167

ANALYTICS@DYKUN.COM.UA

DYKUN

ЗДОБУТКИ 2014-го І ПЛАНИ НА 2015-ий

Закінчується 2014-ий:
яким він був для свинарів і як вплине
на наступний рік,
ділилися відомі експерти.

Андрій Дикун,
заступник Міністра
аграрної політики та
продовольства України

«НИНІ, ЯК НІКОЛИ РАНІШЕ, ВІДЧУВАЄТЬСЯ ПІДТРИМКА СЕКТОРУ АСОЦІАЦІЯМИ ТА ВИРОБНИКАМИ»

Не дивлячись на всі події, свинарство в Україні стабільне і сильне, насамперед завдяки згуртованості. Нині, як ніколи раніше, відчувається підтримка сектору асоціаціями та виробниками. Міністерство має до кого звернутися, з ким порадитися і працювати. Цьогоріч ми намагалися максимально допомагати свинарям: розпочали реформу водокористування, де їм «малюють» мільйонні штрафи, нині на порядку денному питання селекції та племінної справи. Адже в усьому

світі племінні свідоцтва видають тваринам, а в Україні — і досі підприємствам.

Співпраця зі свинарями допомогла Міністерству виконати основне завдання — відкрити двері для бізнесу. Завдяки цьому 2014-го свинарство ввійшло у трійку галузей, які приваблювали інвесторів в Україну. Незважаючи на Майдан, революцію, анексію Криму, війну, три підприємства отримали кредити від ЄБРР.

Важливим досягненням 2014-го року стало прийняття і підписання Президентом 15 вересня двох законопроектів: «Про безпечність та якість харчових продуктів» і «Про ідентифікацію та реєстрацію тва-

рин». Ці закони вступають у дію лише з 15.09.2015 року, але вони стратегічні: наше промислове свинарство нарощує потужності, а тому, коли постане потреба в експорті, для цього буде готова законодавча база. Завдяки їм свинарі зможуть відкрити ринок ЄС. Також ми розглядаємо інші канали збуту: насамперед, африканські країни і Китай. У вересні вели перемовини з китайцями, за їх підсумками за дорученням Кабінету Міністрів підписали міжурядову угоду, де чітко вказано умови експорту свинини в Китай. Ми впевнені, що наша продукція зможе гідно конкурувати на ринку Далекого Сходу.

«СВИНАРСТВО 2014-ГО ЗАСЛУЖИЛО ЗВАННЯ «ЛОКОМОТИВУ» ТВАРИННИЦТВА»

Свинарство 2014-го заслужило звання «локомотиву» тваринництва: запустили 22 ферми, число свиноматок зросло на 49 тис. голів. Згідно з планом, маємо виробити цьогоріч 800 тис. т свинини. Станом на кінець листопада, отримали вже 706 тис. т. Це на 4,6% більше, порівняно з аналогічним періодом минулого року. При цьому врахуйте, що багато свиногосподарств знаходяться у «критичних» регіонах на Сході. З початку 2014-го промислове виробництво зросло на 11% — нині 46% свинини виробляють

у сільськогосподарських підприємствах, що на 11% більше від минулорічного показника.

Звичайно, що баланс складається ще з експорту й імпорту. 2014-го Україна поставить небагато свинини — близько 10 тис. т, що в рази менше, ніж планувалося. Фактично, нині експорт не відіграє значної ролі для нашої галузі, хоча в розвитку цього напрямку її майбутнє. Багато запитань було й щодо імпорту: незважаючи на те, що внутрішнє виробництво зростає, ми все ж купуємо свинину за кордоном. Проте обсяги скоротилися вдвічі, тому ринок для вітчизняних виробників відкритий. Ще й ціна висока: середньорічна на 20% вища, ніж 2013-го. Така

ситуація двояка: з одного боку, для споживачів це дорого, а отже погано, а для виробників, навпаки, — добре.

Окремо хочу сказати, що 2015-го спробуємо внести зміни в Закон «Про державну підтримку сільського господарства України». Адже нині на неї можуть претендувати тільки господарства, що мають 1200 свиноматок і більше. Буде справедливо, якщо будь-хто, хто побудував ферму й інвестував, може подавати заявку на державну підтримку. Всі деталі вже погоджені з Міністерством, воно нас підтримує і найближчим часом будемо працювати над поправками до цього Закону.

Андрій Гетя, директор
Департаменту
тваринництва
Міністерства
аграрної політики та
продовольства України

Артур Лоза,
президент Асоціації
свинарів України

**«НЕЗВАЖАЮЧИ НА ВСІ
НЕГАРАЗДИ ЕКОНОМІЧНО-
ПОЛІТИЧНОГО ХАРАКТЕРУ,
ГАЛУЗЬ СПРАЦЮВАЛА
ПОЗИТИВНО»**

Україна не може існувати поза світовим контекстом. Галузь свинарства також не окрема сфера бізнесу, а складова загальносвітових тенденцій і правил розвитку. За оцінками експертів, позитивна динаміка глобального свинарства триватиме до 2030-го року — 1,5–2% щорічного приросту. Україна так само нарощує потужності: дефіцит на нашому ринку скорочується. Хоча поголів'я залишається на тому самому рівні (близько 7,700 млн голів), цього року виробимо близько 800 тис. т. Домогосподарства і промислові підприємства майже паритетні.

Цьогоріч дефіцит перекрили імпортом, який сягнув 110–115 тис. т. Одна з причин — спад гривні створив високі вхідні бар'єри. 2015-го обсяги поставок в Україну можуть зменшитися ще вдвічі. Тоді свинарі працюватимуть на межі дефіциту ринку, що дасть можливість утримувати ціну від суттєвого зростання і падіння. У ціновому плані катаклізмів не буде. Цьогоріч їх також не було. Через високий урожай двох попередніх років, зернові не дуже подорожчали, цілий рік виробники перебували в зоні середньої та високої прибутковості. Хто ефективно виробляв свинину, той заробив гроші.

З огляду на нарощування потужностей наше свинарство може посісти серйозне місце у когорті експортерів уже через 3–5 років. Маємо велику квоту на європейські ринки — до 40 тис. т, які, на жаль, поки не здатні поставити. Тим більше, що внутрішній ринок нині привабливіший за на ціною і рівнем конкуренції (у ЄС середня вартість кг живця — близько євро). Поставки до ЄС насамперед цікаві з точки зору

оптимізації стандартів виробництва. Це своєрідний «вхідний квиток» на загальносвітовий ринок. Ще один пріоритетний напрям — азійський, хоча він для нас закритий, поки Україну не визнають вільною від АЧС.

Негатив 2014-го — скоротилися обсяги споживання. Світовий попит зростає, а в Україні через економічну кризу, навпаки, падає. Скорочення сягнуло майже 10%: минулоріч українці спожили близько мільйона, а 2014-го — 900 тис. т свинини. Наступного року за оптимістичними прогнозами цей показник не зменшиться, хоча реальніше, що він скоротиться ще на 20–30 тис. т.

Серед інших негативних факторів — африканська чума свиней, яку зафіксували в Запорізькій, Луганській, Чернігівській та Сумській областях. Захворювання оточує наші кордони: АЧС-позитивні Російська Федерація, Білорусь (хоча вони не зізнаються, вірус АЧС виявили вже навіть у їхній ковбасі), практично всі країни Прибалтики, Польща. Основний переносник — дикий кабан. Збудника заносять в домашні господарства мисливці (згодовують рештки зараженого кабана домашнім тваринам). На Чернігівщині було 5 таких випадків.

2014-ий був неоднозначним. Незважаючи на всі негаразди економічно-політичного характеру, галузь спрацювала позитивно, ефективні виробники почували себе досить комфортно з огляду на маржинальність бізнесу. Підкреслюю «ефективні», адже наше свинарство сегментоване і представлене різними групами виробників, які істотно відрізняються за своїм якісним показником. Завдяки тим, які провели модернізацію, інвестували кошти, застосовують нові технології, нову генетику і виробляють свинину за європейськими стандартами цього року галузь успішно розвивалася.

**«ДЕРЖВЕТФІТОСЛУЖБІ
ПРОСТО РУХАТИСЯ В
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОМУ
НАПРЯМІ»**

2014-ий рік був дуже напруженим для Державної ветеринарної та фітосанітарної служби і власне для українських свинарів через поширення африканської чуми свиней (АЧС), зокрема, у Луганській, Чернігівській і Сумській областях. Захворювання зайшло і в Європу: випадки зафіксували у Польщі, Литві, Латвії, Естонії. 2015-го спрямуємо всі зусилля, щоб не допустити нових спалахів в Україні.

Залишається на контролі і хвороба Аujeszki. На жаль, коштів у держави недостатньо, щоб забезпечити 100-відсоткове вакцинування у господарствах і провести максимальну кількість необхідних досліджень. Це лягає на плечі виробників свинини.

Стосовно впливу євроінтеграції на роботу Держветфітослужби, то нам просто рухатися в цьому напрямі, адже директиви і вимоги ЄС базуються, так само як і українські, на вимогах Міжнародного епізоотичного бюро, однакових для всіх країн світу. Тому в цьому аспекті проблем немає.

2015-го плануємо подальшу співпрацю з АСУ щодо розробки нових сучасних правил для роботи свиногосподарств. Вона ведеться разом з виробниками. Сподіваюся, 2015-го зможемо ці правила затвердити і ввести у дію. Завдяки їм свинарі матимуть можливість забезпечити свою зовнішню безпеку та частково відмовитися від вакцинування від класичної чуми свиней, що є однією з найголовніших вимог виходу на європейський ринок. **ПС**

Мар'ян Троцький,
начальник управління
забезпечення
протиєпізоотичної
роботи Державної
ветеринарної та
фітосанітарної служби
України

США: сонячне узбережжя Каліфорнії та азартний Лас-Вегас
Чикаго – Лос-Анджелес – Лас-Вегас
Березень 07-14, 2015

ФІНЛЯНДІЯ: краса білих ночей, справжня фінська лазня, відмінна риболовля
Гельсінкі / Порвоо
Травень 31 - Червень 04, 2015
(Риболовний тур)

“AGRITECH 2015”: передові технології та інноваційні рішення для сільського господарства
Тель-Авів, Ізраїль
Квітень 28-30, 2015
(Бізнес тур на виставку)

ГРУЗІЯ – країна диких гір, терпкого вина та неймовірної гостинності!
Тбілісі – Батумі
Травень 01-06, 2015
(Загальний огляд агросектору)

agritech 2015
The 19th International Agricultural Exhibition and Conference
April 28-30, 2015 Tel Aviv, Israel

WELCOME TO Fabulous LAS VEGAS NEVADA

DYKUN Tours

Т/ф: +380674701939
Ел. пошта: ly@dykun.com.ua

ІДЕНТИФІКАЦІЯ ТА РЕЄСТРАЦІЯ СВИНЕЙ

Чому європейці впевнені у безпечності продуктів, які споживають, зокрема м'ясних? Тому що їх можна простежити по всьому ланцюжку виробництва: починаючи від кормів, які згодовують тваринам, і через усі етапи вирощування, переробки та збуту. Система не працюватиме, якщо тварини (свині) незареєстровані та неідентифіковані. Цей недолік в Україні вирішили, прийнявши Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо ідентифікації та реєстрації тварин».

Микола Чемезов,
старший юрист
ТОВ «ЮФ „ОМП“»

Згідно з цим Законом, усіх сільськогосподарських тварин — свиней, велику рогату худобу, коней, овець і кіз — треба обов'язково ідентифікувати та реєструвати в Єдиному державному реєстрі тварин. У такий спосіб створюється система постійного контролю їх за станом здоров'я та ветеринарно-санітарним станом усіх господарств країни.

**ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ
ЗАКОНУ**

- 1. Уніфіковано термінологію відповідно до законодавства ЄС.
- 2. Запроваджено поняття «груповий ідентифікаційний номер», який присвоюється групам свиней у межах одного господарства і є унікальним для господарства у межах України.
- 3. Уведено поняття «Адміністратор Єдиного державного реєстру тварин».
- 4. Відтепер ідентифікації підлягатимуть усі тварини.
- 5. Суб'єкти господарювання зобов'язуються:
 - зберігати відомості про тварину впродовж трьох років після її смерті (забій, падіж, утилізація) або вибуття з господарства;
 - подавати дані до центрального органу виконавчої влади, що

ДОКУМЕНТ, ЩО
ПІДТВЕРДЖУЄ РЕЄСТРАЦІЮ
ТВАРИН, — РЕЄСТРАЦІЙНЕ
СВІДОЦТВО, ЯКЕ
ОФОРМЛЯЮТЬ ТІЛЬКИ
НА ПЛЕМІННИХ СВИНЕЙ.
НЕПЛЕМІННИХ НУМЕРУЮТЬ
ТА ОБЛІКОВУЮТЬ ТІЛЬКИ
ЗА КІЛЬКІСТЮ (ГРУПОВИЙ
ІДЕНТИФІКАЦІЙНИЙ НОМЕР).

- реалізує державну політику у сфері ветеринарної медицини, про усі переміщення тварин: надходження нових свиней у господарство, забій, утилізацію, падіж впродовж п'яти робочих днів (з дати таких дій);
- проводити забій, утилізацію лише ідентифікованих та зареєстрованих тварин.
6. Юридичні та фізичні особи мають право обирати електронну або паперову форму ведення обліку тварин.
7. Ідентифікацію та реєстрацію тварин, власниками яких є фізичні особи, можуть здійснювати вповноважені ними особи (за свій рахунок).

**ПОРЯДОК ІДЕНТИФІКАЦІЇ
СВИНЕЙ**

- Відрізняється залежно від виду свиней, яких утримують (племінні чи товарні) та включає такі етапи:
- 1. Реєстрація господарства в Реєстрі тварин до початку реєстрації свиней та їх ідентифікації. Господарству присвоюється реєстраційний номер.
 - 2. Ідентифікацію племінних свиней здійснюють двома бирками з ідентифікаційним номером, а товарних — нанесенням номера господарства (до їх вибуття з господарства) за допомогою бирок або татувань.

Таблиця 1.
ТАРИФИ НА РОБОТИ І ПОСЛУГИ ДП «АГЕНСТВО З ІДЕНТИФІКАЦІЇ І РЕЄСТРАЦІЇ ТВАРИН»,
ЯКІ ДІЮТЬ ІЗ 3 ЖОВТНЯ 2014-го РОКУ

	Назва послуги	Ціна послуги без ПДВ	ПДВ	Разом з ПДВ
1	Ідентифікація свиней			
1.1	Первинна ідентифікація племінних свиней без бланку реєстраційного свідоцтва у господарствах юридичних осіб	42,92	8,58	51,50
1.2	Первинна ідентифікація племінних свиней з бланком реєстраційного свідоцтва у господарствах юридичних осіб	52,00	10,40	62,40
1.3	Вторинна ідентифікація племінних свиней, імпортованих з країни, де діє система ідентифікації відповідно до вимог ЄС	47,25	9,45	56,70
1.4	Ідентифікація товарних свиней за рахунок уповноважених осіб	26,67	5,33	32,00
2	Послуги, пов'язані з замовленням дублікатів бирок та логістичними витратами			
2.1	Замовлення півкомплекту дублікату бирок для племінних свиней	10,83	2,17	13,00
2.2	Замовлення комплекту дублікату бирок для племінних свиней	21,67	4,33	26,00
2.2	Послуги, пов'язані з замовленням бланків			
2.2.1	Бланк реєстраційного свідоцтва свиней	20,00	4,00	24,00
2.2.2	Бланк дублікату реєстраційного свідоцтва свиней	20,00	4,00	24,00
2.2.3	Заміна бланка реєстраційного свідоцтва свиней	20,00	4,00	24,00
3	Засоби ідентифікації			
3.1	1 бирка для ідентифікації товарних свиней у господарствах юридичних осіб	5,00	1,00	6,00
3.2	Аплікатор для свиней	245,83	49,17	295,00
3.3	Мікрочіп з аплікатором	107,50	21,50	129,00
4	Книги			
4.1	Книга (формат А4, 50 сторінок)	29,17	5,83	35,00
4.2	Книга (формат А4, 100 сторінок)	35,83	7,17	43,00

3. Реєстрація ідентифікованих свиней у Реєстрі тварин. Оформляти Реєстраційне свідоцтво потрібно тільки для племінних свиней.

ДОКУМЕНТАЦІЯ НА ВСІХ ЕТАПАХ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ТА РЕЄСТРАЦІЇ СВИНЕЙ

Етап реєстрації господарства

1. Заповнена реєстраційна картка господарства.
2. Довідка про ветеринарно-санітарний стан господарства, видана державною установою ветеринарної медицини.
3. Звіт про поголів'я свиней у господарстві за статеві-віковими групами на останню звітну дату.

Зазначені документи подають через агента з ідентифікації (працівник Держагенства з реєстрації та ідентифікації тварин).

Агентство вносить дані реєстраційної картки господарства до Реєстру тварин і надсилає суб'єктам господарювання повідомлення про реєстрацію та присвоєння реєстраційного номера.

Етап ідентифікації тварин

1. Письмове замовлення на проведення ідентифікації та реєстрації тварин.
2. Придбання бирок (для племінних — дві, для товарних — одна або татування) чи мікрочіпів;
3. Реєстраційну відомість, де вказують дані власника та власне свиней (для реєстрації племінних тварин також походження, стан здоров'я та епізоотичний статус господарства).

Власник/утримувач (суб'єкт господарювання) може проводити ідентифікацію тварин (кріпити бирки) самостійно (за винятком тварин, імпортованих з інших країн) або запрошувати для цього агента з ідентифікації.

Етап реєстрації тварин

Після ідентифікації племінних тварин власник/утримувач зобов'язаний зареєструвати їх у Реєстрі тварин та, за необхіднос-

ті, отримати на них реєстраційне свідоцтво. Для цього він самостійно або з допомогою агента з ідентифікації заповнює:

1. Реєстраційну відомість свиней або реєстраційну картку свині (для імпортованих тварин), за винятком даних про стан здоров'я тварини та подає відповідну заяву;
2. Замовлення на видачу реєстраційних свідоцтв свиней на племінних тварин основного стада, які вже ідентифіковані та зареєстровані в Реєстрі тварин.

Документ, що підтверджує реєстрацію тварин, — реєстраційне свідоцтво, яке оформляють тільки на племінних свиней. Неплемінних нумерують та обліковують тільки за кількістю (груповий ідентифікаційний номер).

Етап обліку тварин

Облік ведуть на паперових носіях шляхом ведення книги обліку ідентифікованих тварин (для суб'єктів господарювання) і книги обліку ідентифікованих тварин (для негосподарюючих суб'єктів — фізичних осіб), або в електронному форматі, наданому Агентством. Інформація з обліку тварин зберігається щонайменше три роки з дати вибуття тварини з господарства.

Етап переміщення тварин

Супровідними документами на переміщення племінних свиней основного стада є оформлена відомість переміщення тварин та реєстраційне свідоцтво (крім випадків першого переміщення тварини, що відбувається з метою її експорту або забою/утилізації), на переміщення товарних свиней — відомість переміщення товарних свиней.

ЕЛЕКТРОННИЙ РЕЄСТР

Агентство також пропонує укласти договори для забезпечення електронного доступу до реєстру тварин. Для цього потрібно:

1. Свідоцтво про державну реєстрацію (або Виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-

підприємців).

2. Довідка про включення до ЄДРПОУ.
3. Статут.
4. Довідки про взяття на облік платника податків за формою 4-ОПП.
5. Довіреність на особу для підписання договору на підключення до Реєстру тварин (у разі, якщо його буде підписувати не керівник, зазначений у Довідці про включення до ЄДРПОУ).

РИЗИКИ ЩОДО НЕВИКОНАННЯ УМОВ ЗАКОНОДАВСТВА

Технічні

1. Неможливо офіційно продати тварин.
2. Неможливо транспортувати тварин за межами підприємства.
3. Неможливо проводити забій тварин (окрім забою всередині підприємства та для власних потреб).

Юридичні

Адміністративна відповідальність у вигляді штрафів:

- Стаття 107 КУпАП* — штраф 51–340 грн;
- Стаття 107-1 КУпАП щодо племінних тварин — штраф 850–2550 грн.

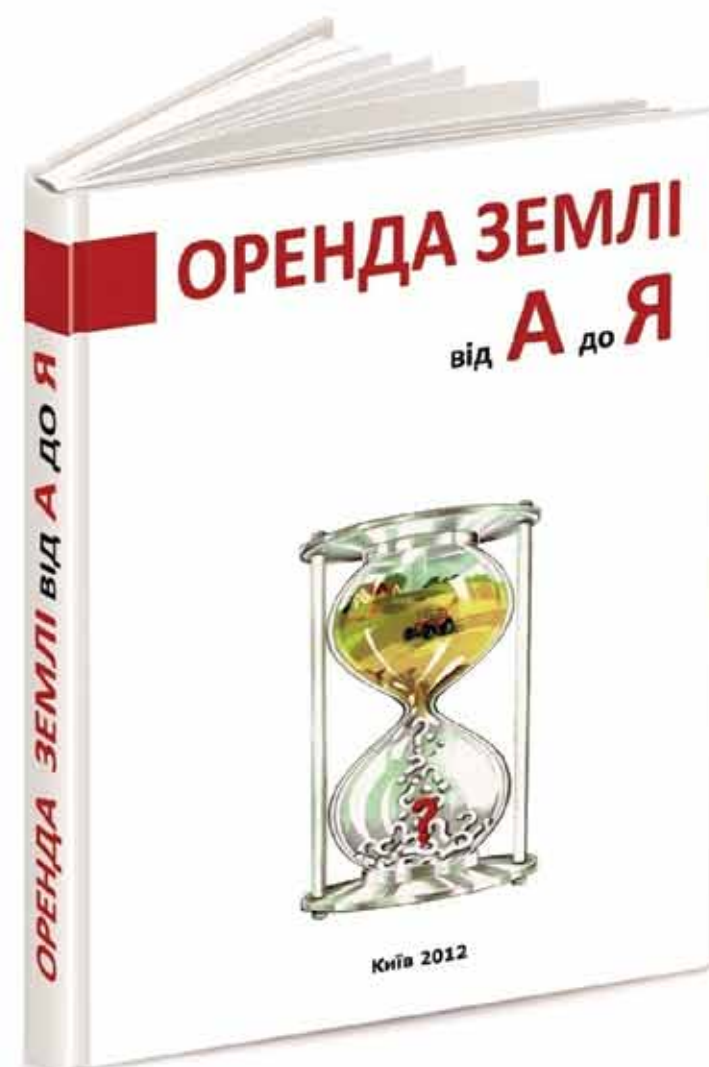
ДІЮЧЕ ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ТА РЕЄСТРАЦІЇ ТВАРИН:

1. ЗУ «Про ветеринарну медицину» від 25.06.1992 р., № 2498-XII;
2. ЗУ «Про племінну справу у тваринництві» від 15.12.1993 р., № 3691-XII;
3. ЗУ «Про ідентифікацію та реєстрацію тварин» від 04.06.2009 р., № 1445-VI (з нещодавніми змінами);
4. Наказ Мінагрополітики України від 25.09.2012 р., № 578 «Про затвердження Положення про Єдиний державний реєстр тварин»;
5. Наказ Мінагрополітики України від 31.12.2004 р., № 497 «Про запровадження ідентифікації та реєстрації свиней». **ПС**

Вашій увазі
унікальний інформаційний ресурс:

посібник

ОРЕНДА ЗЕМЛІ від А до Я

Читайте оновлення:

ЗМІНА ПРАВИЛ ГРИ.
Новий порядок реєстрації
права оренди землі
(договорів оренди землі)

Наш посібник розрахований
на найширше коло читачів -
від власників земельних ділянок
до орендарів будь-яких розмірів
та чиновників будь-яких рангів.

LAW OFFICES OF **OMP**
Legal Consultants for Investment

* Кодекс України
про адміністративні
правопорушення

ДМИТРО ДУБОВИКОВ: «В УМОВАХ ВИСОКОЇ КОНКУРЕНЦІЇ ВИЖИВАЮТЬ НАЙЕФЕКТИВНІШІ»

2014-ий рік став випробуванням для України, що не могло не позначитися і на вітчизняній галузі свинарства. В таких умовах почуватися впевнено у завтрашньому дні вдається тільки найефективнішим. Як у непростий час не тільки утриматися «на плаву», а й продовжувати розвивати бізнес, розповів генеральний директор ТОВ «Рантьє» Дмитро Дубовиков.

«БІЗНЕС ПОВИНЕН УМІТИ ВИЖИВАТИ У ВІЛЬНОМУ ПЛАВАННІ»

— Дмитре, як доля завела у свинарство?

— Навчаючись в університеті не припускав, що працюватиму в галузі. Однак на останньому курсі з'явилася можливість поїхати на роботу в Данію. Було цікаво побувати у європейській країні, перейняти досвід, побачити, як там організоване виробництво.

Попрацював на невеликій (400 свиноматок) фермі півтора року. Вже через два місяці роботи кожен із працівників мав можливість освоювати роль менеджера (збирали інформацію, розробляли звіти, приймали управлінські рішення). Тоді й зрозумів, що свинарство — це моє. Набравшись досвіду, затребуваного в Україні, вирішив повернутися додому. Данія, безумовно, цікава країна, але занадто передбачувана для менталітету українця. Складалося враження, що працюєш заради того, щоб працювати... В Україні не так: ти постійно знаходишся «в тонусі», скрупульозно аналізуєш, де зекономити, а де вкласти гроші і при цьому виграти; що потрібно зробити для того, щоб покращити показники, уникнути проблем і т. д.

2003-го я повернувся в Україну. Деякі вітчизняні свиногосподарства на той момент уже починали задумуватися над технологічною та генетичною модернізацією. Схилюся до запрошення одного з таких — ПАТ «Агрокомбінат „Слобожанський“». Починав із керівника цеху відтворення, побудованого за італійською технологією G&G, а згодом став директором із виробництва продукції тваринництва агрокомбінату.

Через п'ять років перейшов у «АСТАРТУ» в молочно-скотарство. Однак свинарство було ближчим, тож коли через рік (влітку 2013-го) запропонували очолити цей напрям у Групі компаній KSG Agro — вирішив ризикнути. Манила амбіційність проекту... Ми ще на шляху його реалізації, але вже зараз можемо сказати, що запуск пройшов досить успішно.

— KSG Agro об'єднує різні напрями сільського господарства. Як вони співпрацюють між собою?

— У нас потужно розвинений аналіз економічних показників кожного напрямку. Притримуємося думки, що кожен бізнес повинен бути готовим у певний момент опинитися у вільному плаванні та зуміти вижити. Тільки так можна зрозуміти рівень ефективності. Тож зерно у підприємствах Групи купуємо за ринковими цінами, але й свиней нашому м'ясокомбінату продаємо за тими ж розцінками, що й іншим контрагентам.

— Кілька десятків років тому радгосп-комбінат «Апостолівський» гримів своїми здобутками на весь Радянський Союз. За честь було працювати в господарстві. Як місцеві жителі реагують на те, що у свинокомплекс вдихнули нове життя?

— Кожен старожило комплексу пишається його тодішніми досягненнями. Ми й сьогодні підтримуємо теплі стосунки із багатьма технологіями, які свого часу працювали на комплексі, отримували нагороди.

Нині створюємо нові робочі місця, тому люди позитивно сприймають його відновлення. До того ж комплекс дуже грамотно спроектували, тепер причин для скарг фактично немає — неприємний запах не потрапляє у селище.

«ЗАПАС “МІЦНОСТІ” СВИНОКОМПЛЕКСУ ЗАКЛАЛИ НА ЕТАПІ ПРОЕКТУВАННЯ»

— Цього року Україна зробила досить серйозний крок у напрямку євроінтеграції. Чи розглядаєте ви можливість виходу зі своєю свининою на ринки країн-членів ЄС?

— Приглядаємося до них: оцінюємо перспективи, можливості та потребу у цих ринках. Ми ще, ймовірно, до європейського споживача свинини не потрапимо дуже швидко, але хочемо бути готовими, щоб у потрібний момент «не прогавити». Проходимо всі відповідні сертифікації. Проте абсолютно солідарний із твердженням, що внутрішній ринок ще не настільки насичений, щоб шукати зовнішні джерела збуту.

Розмову вела
Ірина Музиченко

Основна наша ціль — робота над собівартістю, щоб тотальне здороження всіх складових виробницт-ва, яке нині спостерігаємо, та інші виклики ринку, не зводили економічні результати діяльності підприємст-ва до нуля чи навіть «у мінус». Адже коли собівартість конкурентна, не страшна й імпортна свинина! Ми, наприклад, уже досягли 13–15 грн на етапі від-годівлі.

— Які технологічні рішення у цьому допома-гають?

— Запас «міцності» свиногомплексу закладали ще на етапі проектування: обрали продуктивну дансь-ку генетику та обладнання від перевіреного постачаль-ника. Ці дві складові вже забезпечують певний успіх у майбутньому. Тут економити не можна, бо помилка дорого обійдеться — додаткові витрати обов’язково позначатимуться на собівартості виробництва.

Також відійшли від обігріву виробничих корпусів природним газом, вартість якого постійно зростає. Опалюємо приміщення пелетами із відходів продук-ції рослинництва. Їх, до речі, також купуємо в одно-го з підприємств агрохолдингу — ТОВ «Агроплаза». Використовуємо для цього котли компанії Grandeg (Латвія). На один свиногомплекс закладаємо по 20–26 т одночасно, чотири рази на добу. За нашими підрахунками, установка окуповується за два опалю-вальних сезони.

НАША ДОВІДКА

Наприкінці 20 століття радгосп-комбінат «Апостолівський» (на базі якого розбудовується ТОВ «Рантьє») входив у четвірку найбільших свиногомп-лексів часів СРСР. Його збудували за італійським проектом для забезпе-чення продовольчої безпеки великих промислових і адміністративних центрів, зокрема Кривого Рогу і Дніпропетровська. Аналогічні 108-тисяч-ники були ще поблизу Києва, під Харковом і в Артемівську (Донецчина). У ті роки це було величезне передове виробництво, рентабельність якого сягала 40 відсотків. Однак з 1992 року колись потужне агропідприємство стало занепадати, а згодом було доведено до банкрутства. З 2011 року агрохолдинг KSG Agro став співвласником комплексу та ініцію-вав модернізацію, щоб відродити славу колись потужного підприємства.

— Дмитре, а данське обладнання та генетика передбачають, що «Рантьє» працює за данською технологією?

Нині є дві ефективні школи свинарства: європей-ська та американська. У них багато спільного, але є особливості, які має сенс впроваджувати в наших умовах, щоб зменшити собівартість виробництва. Тому ми не нехтуємо досвідом жодної з них. Нещо-давно, наприклад, запросили американського фахів-ця, який провів технологічний аудит ферми, вивчив економічні показники. На основі його звіту намітили подальші напрями розвитку. Однак виникли запи-тання, за відповідями на які полетіли в Америку. Та-кож побачили, як надані нам рекомендації втілюють там на практиці.

Тому не можна сказати, що працюємо за дан-ською технологією. Ми обираємо рішення, завдяки яким можемо зменшити собівартість та зробити ви-робництво ефективнішим і конкурентоспроможні-шим. Просто, коли оголосили тендер на обладнання й генетику, договори уклали з компаніями, які запро-понували найкраще співвідношення ціни та якості. Так склалося, що вони данські.

«НАСАМПЕРЕД РАХУЄМО ЕКОНОМІКУ»

— За якими показниками оцінюєте ефективність господарства?

— Розраховуємо планову собівартість місячного виробництва. Визначили для себе точки контролю на різних етапах вирощування свиней. Вони пока-зують, що робимо правильно, а що не так.

Ми не женемося за 16–17 поросятами на опорос і запліднюваністю 99%, якщо собівартість при цьому дорівнюватиме ціні реалізації. Виробництво заради виробництва нас не цікавить. Показники, що визна-чають собівартість, контролюємо щодня (витрати корму, вартість сировини для їх виробництва, вихід відлучених поросят, відсоток падежу, санітарний брак та ін.). Адже який сенс констатувати через два місяці, що витрачаємо забагато? Насамперед раху-ємо економіку.

— Останній рік епізоотичні небезпеки у нашій країні суттєво загострилися. Як перестраховуєтесь?

— Дотримуємося програми біобезпеки. Праців-никам підприємства заборонено вирощувати сви-ней. Це ретельно перевіряє наша служба безпеки. За порушення правила — негайне звільнення.

Не пускаємо до тварин відвідувачів. При нагаль-ній потребі карантин для них триває 72 години. У ви-робничі приміщення можна зайти тільки після душу та переодягання. Працівникам також заборонено проносити із собою харчові продукти — годуємо їх у їдальні на території ферми.

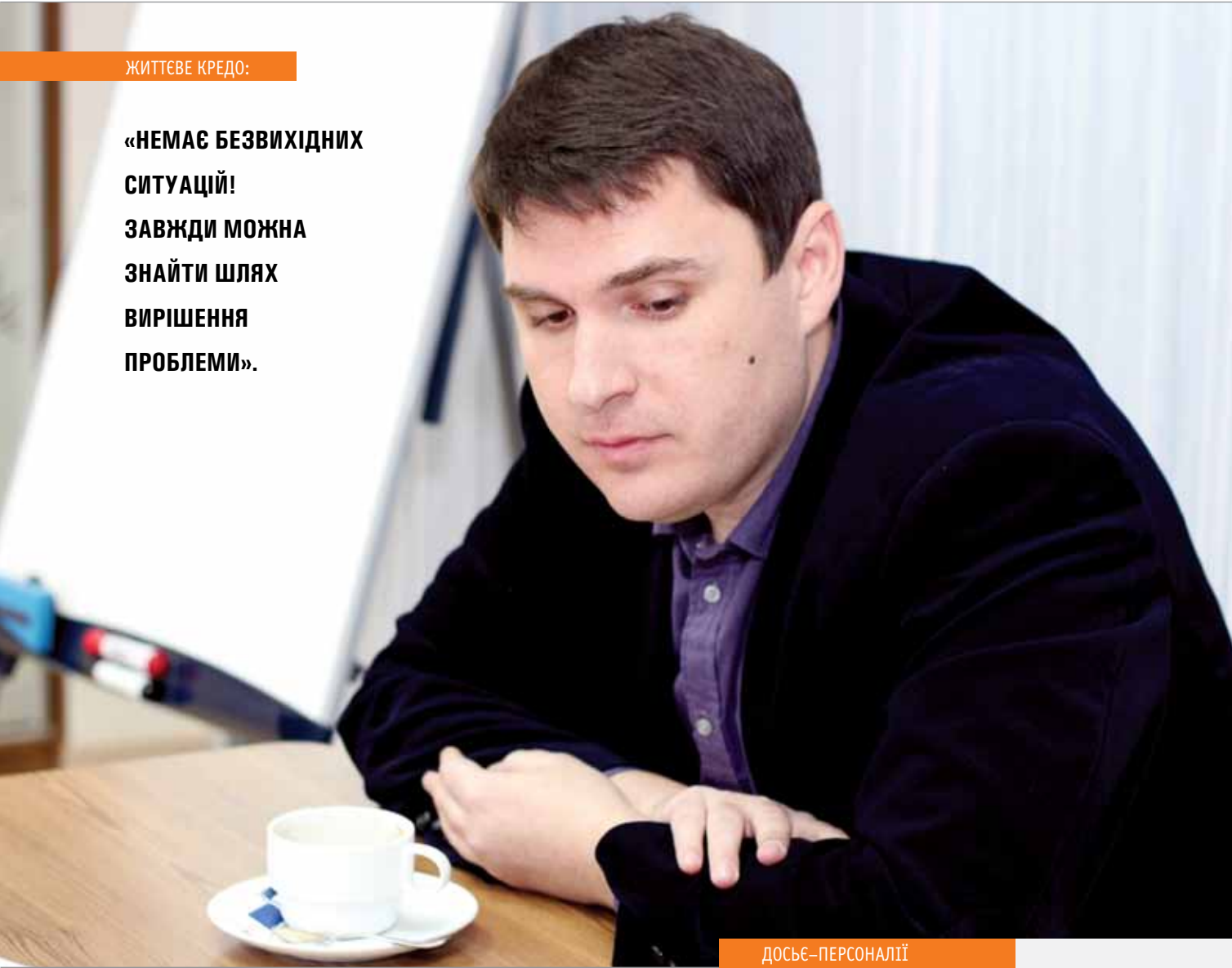
Крім того, ми цілковито виключили із раціону сви-ней інгредієнти тваринного походження. Оскільки це ще один шлях проникнення патогенів на ферму.

— Нещодавно у ЗМІ з’явилася інформація, що ви плануєте запустити власний племінний завод. Коли візьметесь за втілення?

— Якщо відверто, рішення щодо цього проек-ту ще не прийняли. Під «класичний» комплекс ми

ЖИТТЄВЕ КРЕДО:

«НЕМАЄ БЕЗВИХІДНИХ СИТУАЦІЙ! ЗАВЖДИ МОЖНА ЗНАЙТИ ШЛЯХ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ».

ДОСЬЄ–ПЕРСОНАЛІЇ

вже маємо всі напрацювання і розуміємо, як буде-мо розвиватися. Із племінним усе набагато склад-ніше.

Сьогодні на свиногомплексі знаходяться тварини із високим статусом здоров’я, що й забезпечує наші результати. Все маточне поголів’я на ферму завози-ли одноразово. Придбали чистопорідних свиней, щоб ремонтувати стадо самостійно. Оновлювати кров плануємо завезеними кнурцями не частіше ніж раз на рік. Це ще один із заходів захисту ферми від проникнення захворювань. Адже будь-яка ветери-нарна проблема позначається на економічній ефек-тивності.

Разом із тим, розуміємо, що ступінь відповідаль-ності при чистопорідному розведенні у рази вищий. Чи достатньо досвіду в Україні, щоб повноцінно за-йматися племінним відтворенням, поки не можу стверджувати. Панує думка, що є сенс довірити цю справу фахівцям, які давно довели свою спромож-ність, в тому числі і данцям.

Тому ми поки на роздоріжжі. Переглядаємо два сценарії використання цього майданчика: рекон-струкція корпусів під племінну ферму на 1200 свино-маток або переоснащення під відгодівлю.

Дмитро Дубовиков, директор ТОВ «Рантьє».

Народився 28-го грудня 1978-го року у Стаханові (Луганська обл.). Закінчив Луганський державний аграрний університет за спеціальністю зооінжене-рія, там же здобув другу вищу освіту з бухгалтер-ського обліку та аудиту. Також навчався в аспіран-турі Інституту тваринництва УААН (м. Харків).

Отримавши освіту, півтора року працював на «ти-повій» данській свинофермі, спробувавши себе на посаді менеджера.

Коли робота стала занадто прогнозованою, ви-рішив повернутися на батьківщину. Якраз у той час (2003–2004 рр.) вітчизняні свиногосподарства запрошували на роботу спеціалістів, що мали до-свід роботи за кордоном. Пропрацювавши п’ять років на Агрокомбінаті «Слобожанський» та рік у молочному напрямку «АСТАРТИ», отримав за-прошення від KSG Agro. Так із серпня 2013-го реалізує свинарський проект Групи компаній — ТОВ «Рантьє».

ДОСЬЄ-ПІДПРИЄМСТВО

ТОВ «Рантьє»,
Дніпропетровська область

Входить до Групи компаній KSG Agro — однієї з найдинамічнішо зростаючих українських компаній аграрного сектору. Основні види діяльності Групи: рослинництво та свинарство, кормовиробництво, м'ясопереробка (власні торгові марки «Покровський Двір» та «М'ясокомбінат «Дніпро»), виробництво й переробка продуктів харчування, овочівництво та фруктівництво.

Рослинництво. Основною діяльністю Групи є обробка землі та виробництво сільськогосподарських культур. Земельний банк KSG Agro нині налічує близько 94 тис. га у Дніпропетровській, Харківській областях та АР Крим. Головний акцент компанія робить на вирощуванні зернових культур, активно розвиває насінництво. Власні складські потужності з інфраструктурою для прийому, очищення, сушки, зберігання і відвантаження дозволяють компанії одночасно зберігати 120 тис. тонн продукції. Для досягнення високої результативності компанія робить акцент на ресурсозбереженні, вологозбереженні, поліпшенні структури ґрунту. Свинарство в тваринницькому бізнесі KSG Agro займає центральне місце.

Свинокомплекс складається з понад півсотні сучасних корпусів технологічного призначення, в яких за новітніми технологіями і вимогам системи DanBred (Данія) виробляється екологічно чиста, якісна свинина. Подальший розвиток вертикальної інтеграції, власна кормова база і напрацьований досвід дозволять агрохолдингу в найближчі роки наростити обсяги виробництва свинини. Партнерство з Big Dutchman і Breeders of Denmark, використання їх міжнародного досвіду, дали можливість вивести тваринницький напрям на новий рівень ефективності.

СЕРЕДНІ ВИРОБНИЧІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ СВИНОКОМПЛЕКСУ

Показник	Середнє значення
Поросят на свиноматку на опорос, гол.	14,7
Відлучено на свиноматку на рік, гол.	31,1
Кількість опоросів на рік	2,3
Відсоток заплідненості, %	91
Кількість непродуктивних днів свиноматки на рік	16
Вік на момент відлучення, днів	28
Вага поросяти на момент відлучення, кг	6,8
Середньодобові прирости на дорощуванні, г	400
Середньодобові прирости на відгодівлі, г	955
Вага тварини на момент забою, кг	120
Термін досягнення забійної ваги, днів	175
Падіж упродовж відгодівлі, %	0,7

Фото 1.
Цех опоросу

Фото 2.
30 днів після запліднювання свинок утримують індивідуально

М'ясопереробка. 2011-го року до структури KSG Agro увійшов м'ясокомбінат «Дніпро». Потужність підприємства — 400 т м'ясоковбасних виробів і 30 т сирокочених ковбас на місяць. МК «Дніпро» виробляє більше 100 найменувань виробів — варені, напівкопчені, варено-копчені та сирокочені ковбаси, сосиски, сардельки, а також м'ясні делікатеси. Також МК постачає в торговельні мережі свіжоохолоджене м'ясо (по 5 тонн щодня). Сировина, яку використовують для виробництва ковбасних виробів, в основному, власна. Продукція м'ясокомбінату представлена у східних, центральних і південних районах України, а також у м. Києві. М'ясокомбінат тісно співпрацює з супермаркетами «Новус», «Велика кишеня», «Спар», «Варус», а також із роздрібною мережею України. При виробництві та переробці продуктів харчування Група керується генеральною стратегією збуту компанії — «від поля до столу». Основу асортименту поставок складають: борошно пшеничне, олія соняшникова, овочі, фрукти.

Овочі та фрукти. Основною продукцією городництва є компоненти так званого «борщового набору»: картопля, морква, цибуля, буряк, капуста. Власні складські потужності дають можливість одночасно зберігати 4000 т овочів. Компанія активно розвиває переробку овочевої продукції, що дозволяє формувати для роздрібних мереж кінцевий продукт. Основною продукцією садівництва є черешні, яблука, груші, абрикоси. Сади Групи займають площу більше 100 га.

Licensed by

Dan Avl

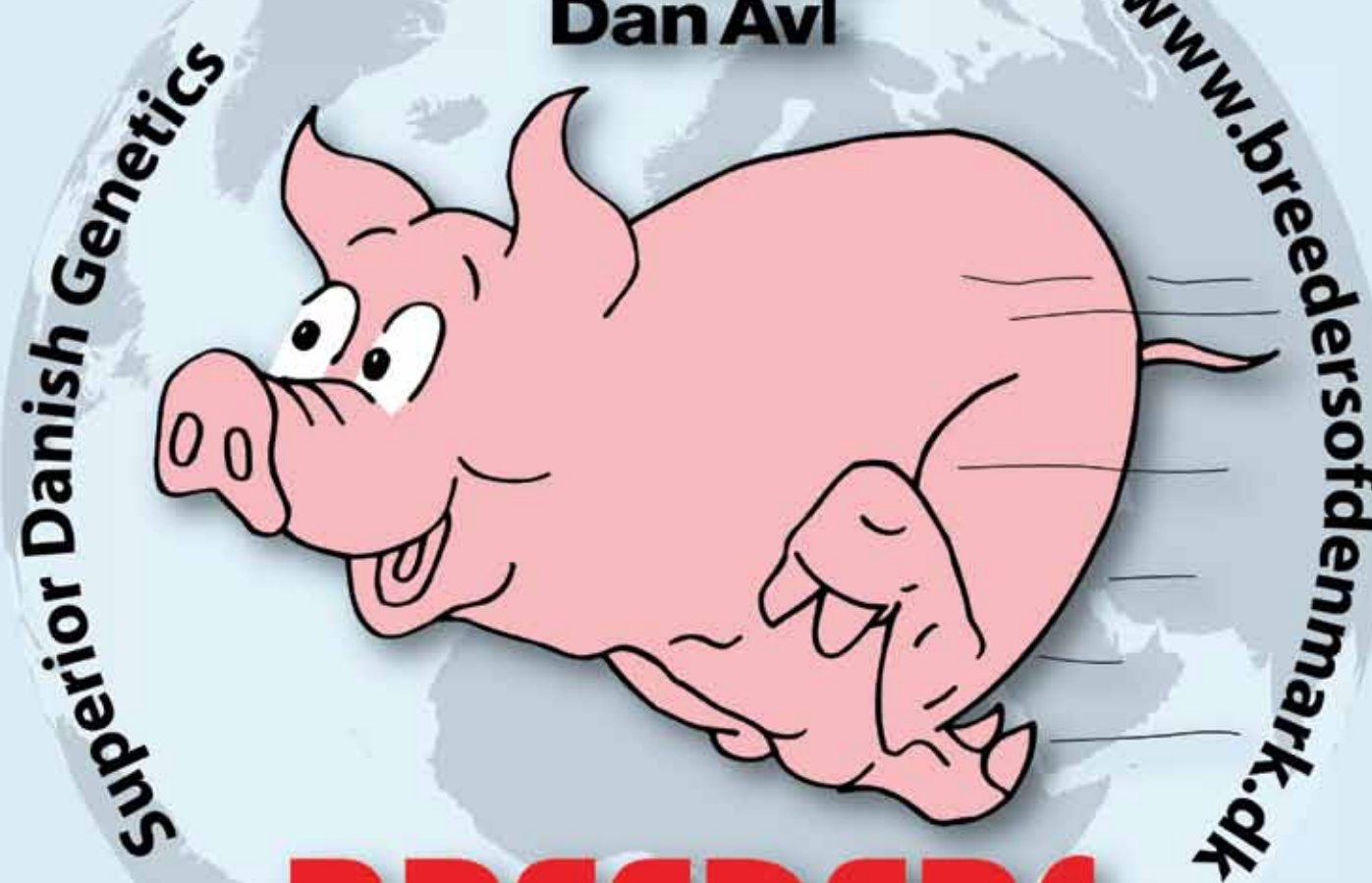
www.breedersofdenmark.dk

BREEDERS

ПОСТАВЩИК №1

ДАТСКИХ ПЛЕМЕННЫХ СВИНЕЙ DANAVAL

UA моб.: +38 097 763 55 76
DK моб.: +45 5153 3015
E-mail: olena.breeders@gmail.com
<http://www.breedersofdenmark.dk/ru>

«НАРОСТИМО МАТОЧНЕ ПОГОЛІВ'Я УДВІЧІ»

— Як економічно складний для країни 2014-ий рік вплинув на плани вашого господарства?

— Якщо говорити про подальший розвиток підприємства — впевнено рухаємося вперед: реконструюємо приміщення, будівельники здають технологам нові корпуси, в які одразу ж завозимо свиней. Звичайно, темпи розвитку дещо сповільнилися, але не зупинилися.

Навчилися оперативно реагувати на коливання ринку. Якщо говорити про сировину, замінюємо дорожчі складові раціону на дешевші альтернативні. Природно, що не «захоплюємося» цим, щоб не нашкодити здоров'ю та виробничим показникам поголів'я і, в результаті, не продовжити термін досягнення тваринами кондиційної ваги.

У найближчому майбутньому спробуємо свої сили у виготовленні престартеру на власному комбікормовому заводі (нині купуємо його за кордоном). Перевіримо на дослідній групі, і якщо результати

будуть добрими, не упустимо таку можливість зменшити витрати на годівлю тварин.

— Які ще цілі ставите перед собою на наступних кілька років?

— Однозначно збільшуватимемо маточне поголів'я: плануємо наростити до 8200 свиноматок. Наразі закінчуємо реконструкцію однієї із двох «дзеркальних» частин комплексу. 2015-го почнемо другу чергу. Це дозволить відгодовувати більше свиней, а не продавати їх у 25-кілограмовій вазі.

До того ж, вирішили переорієнтуватися на виробництво «важкої» свинини. Оцінили витрати комбікорму, врахувавши, що до 120 кг свині мають найбільшу енергію росту, зрозуміли, що додаткові 6–7 днів на відгодівлі окупляться більшою виручкою від реалізації. До того ж данська генетика сприяє тому, щоб якість туші залишалася незмінно високою.

— Тобто ви припините продажі товарних поросят?

— Ні. Це та ніша, яка у великих масштабах не зайнята. На товарних поросят добрий попит. Ще рік тому наші свинарі завозили їх із Німеччини, Польщі, Угорщини. А зараз це зробити складно, та й вигода при нинішніх коливаннях валюти сумнівна. Тому ми обов'язково підтримуватимемо та розвиватимемо цей напрям. Наразі заключаємо довготривалі контракти. До речі, на нашому ринку є низка господарств, готових на таку співпрацю.

«ЕКОНОМИТИ НА КАДРАХ, ЦЕ ТЕ САМЕ, ЩО ГРАТИСЯ ІЗ СІРНИКАМИ»

— Багато керівників підприємств нарікають на проблеми, пов'язані з підбором персоналу. Як вирішуєте питання з кадрами? Чи вивели для себе ідеальну формулу мотивації?

— Менеджери підприємства — приїжджі фахівці, що мають досвід роботи як за кордоном, так і на інших вітчизняних фермах.

З тваринами на комплексі працює 25 чоловік, здебільшого місцевих. На обслуговуючих ділянках (комбікормовий завод, тракторний парк, їдальня тощо), які поки недостатньо модернізовані, ще близько 70. Кожен працівник ферми задіяний на ділянці виробництва, де він ефективний, де може показати потрібні підприємству результати.

Над системою мотивації досі працюємо. Хочемо запровадити, щоб більше не змінювати. Не для «галочки»: коли оператори отримують менше цього місяця, бо минулого «перевиконали» якийсь показник і заробили більше. Ми зацікавлені, щоб усі докладені зусилля працівників справедливо винагороджувалися. Чому б і ні, якщо підприємство процвітає! Підтримую думку, що економити на кадрах, це те саме, що гратися із сірниками.

— Що побажаєте колегам-свинарям напередодні новорічних свят?

— Як показав минаючий рік, усі свиногосподарства повинні бути мобільними, а не схожими на корабель, який складно зупинити чи швидко повернути в іншому напрямку.

Терпіння та успіхів у нелегкій справі! **ПС**

Цех дорощування
Фото 4.

Комфортні умови та
якісна генетика — це
лівова частка успіху
підприємства
Фото 3.

КЦ АСУ — якісна допомога вашому бізнесу!

"КОНСУЛЬТАЦІЙНИЙ
ЦЕНТР АСУ"

Комплексний аудит господарства:

- ветеринарний;
- економічний;
- управлінський;
- технологічний;
- кормовий.

Ветеринарний та технологічний супровід.

Оцінка і навчання персоналу.

Школа свинарства та ветеринарні семінари.

тел.: +380 98 440 84 13

email: asu.consult@pigua.info

ТИПОВІ ПОМИЛКИ: ДОРОЩУВАННЯ

Етап дорощування важливий тому, що саме в цей період свині починають реалізовувати генетичний потенціал, «формуються» такі їх показники, як енергія росту, середньодобові прирости, конверсія корму. Технологія вирощування, годівля та статус здоров'я тварин на цьому етапі виробничого циклу визначають, наскільки швидко вони розвиватимуться. Ви все робите правильно, якщо на 75-ту добу життя порося важить 32–34 кг. А якщо ні? Тоді шукайте помилки.

Віктор Еверт,
к.в.н.,
координатор
Консультаційного
центру АСУ

Як правило, технологічні, зоотехнічні та ветеринарні норми в різних господарствах розуміють по-своєму. Таке бачення може істотно відрізнятися від оптимального. Тоді господарство часто приймає неправильні рішення, що спричиняють чимало помилок різного характеру: починаючи від поганих добових приростів і закінчуючи загибеллю тварини.

Якщо ви не задоволені виробничими результатами, перевірте, чи не робите таких найтипівіших помилок:

1) Температура у приміщенні для відлученців. У більшості українських господарств поросят відлу-

чають від свиноматки в середньому на 26–30 день життя. Їх переводять в інший цех, де утримують у загонах по 30–50 голів. Відлучення, зміна умов, зважування і сортування у групи спричиняють стрес у поросят, який, якщо його не попереджати, обов'язково проявиться у вигляді респіраторних чи шлунково-кишкових розладів (залежно від патогенів, що циркулюють у господарстві). Найефективніша і незатратна профілактика таких стресів — підвищення температури в секторах із щойно відлученими поросятами. Тоді тварини стають кволими, менше б'ються, не так цікавляться кормом і більше відпочивають. Це дуже

важливо в перші дві-три доби. Проте найчастіше порушують саме цей принцип — переводять поросят у непрогріте приміщення.

2) Перехід із престартера на стартерний корм. Це сильний стрес для поросят: інша рецептура корму порушує сформований гомеостаз шлунково-кишкового тракту. Добре, якщо для приготування стартера використали якісну сировину й премікси. Однак найчастіше, заощаджуючи чи просто через незнання, виробники обирають продукт незадовільної якості, бо він, мовляв, дешевший. Це фальшива економія, адже спричинені таким кормом розлади здоров'я в поросят та, як наслідок, триваліший період вирощування коштуватимуть набагато більше, ніж вдасться заощадити на стартері.

Як можна полегшити наслідки від зміни корму? Переходити на стартер бажано поступово: впродовж кількох днів (трьох-п'яти). Я, особисто, не більше чотирьох разів був свідком успішного одночасного (за добу) переходу на стартер. Решта спроб закінчувалася масовими діареями і подальшими витратами на лікування групи.

Можливо, є сенс додавати у воду для відлучених поросят підкислювач. Якщо випадок непростий, у корм чи воду варто додавати антибіотики.

3) Вакцинування: коли і проти яких захворювань? Згідно з ветеринарним законодавством України, обов'язковим є лише вакцинування проти класичної чуми свиней (КЧС). Однак на підприємствах стандартним є щеплення і проти бешихи свиней. Для всіх підприємств, які вакцинують поросят проти цих двох захворювань, рекомендована схема незмінна і перевірена роками: ще з радянських часів у благополучних господарствах свиней прищеплюють проти КЧС на 90-ий, а проти бешихи — на 110–120-ий дні життя. Підбір решти вакцин залежить від індивідуальних особливостей кожного підприємства. Наприклад, якщо є показання, можна прищеплювати проти актинобацилярної плеввропневмонії, гемофільного полісерозиту, репродуктивно-респіраторного синдрому свиней і навіть цирковірусу другого типу. Головне, не порушувати терміни і дозування, визначені в інструкції до препарату. Оптимальну схему профілактичних обробок допоможе скласти незалежний професійний консультант. Варто пам'ятати, що стреси, захворювання, невідповідні умови утримання, кормові токсикоінфекції, невчасно проведена дегельмінтизація істотно ослаблюють імунну відповідь вакцин.

4) Сортування потрібно здійснювати мінімум двічі за 50–60 днів вирощування у групі дорощування. Основний принцип сортування: всі тварини в загоні повинні бути однаковими! Вперше поросят сортують, коли формують групи. Оптимально ділити їх за трьома кондиціями і, відповідно до цього, ставити в окремі загони: так легше керувати здоров'ям групи. Як правило, через 10–15 діб після сортування тварин переводять на інший корм, що, безумовно, супроводжується стресом. Тому через тиждень їх варто пересортувати (приблизно на 25 добу після відлучення). До цього часу різниця у розвитку поросят буде доб-

відлучення, зміна умов, зважування і сортування у групи спричиняють стрес у поросят, який, якщо його не попереджати, обов'язково проявиться у вигляді респіраторних чи шлунково-кишкових розладів (залежно від патогенів, що циркулюють у господарстві).

ре помітною: впливають і конкуренція, і годівля, і захворюваність окремих поросят або цілої групи, і ефективність та своєчасність лікування. Тільки перебуваючи в оточенні однакових за розміром тварин, поросята зможуть отримати більш-менш однакові умови для росту і розвитку.

5) Санітарні поросята. Такі тварини завжди були і будуть у цехах дорощування. Їх кількість — результат помилок у технології (наприклад, «зворотний» рух поголів'я: коли поросят, які погано розвинулися, не переводять на відгодівлю, а приєднують до наступної партії на дорощуванні), стресів (кормових, температурних), бактеріальних або вірусних захворювань, травм, канібалізму та багатьох інших причин. Основний принцип роботи персоналу, який доглядає за такими тваринами, — своєчасність. Важливо вчасно виявляти поросят, які відмовляються від корму, апатичні, поведуться не так, як решта, гірше ростуть чи мають клінічні прояви захворювань. У більшості випадків їх обов'язково потрібно ізолювати від здорових тварин у загоні. Якщо ні, такі поросята програють у конкуренції за корм, воду, суху ділянку підлоги для сну. Як результат, їх стан тільки погіршиться.

Щоб вчасно виявляти тварин, які відстають у розвитку, насамперед потрібно хотіти їх побачити. Додаткова робота із сортування таких поросят, переміщення їх у санітарний станок і індивідуальне лікування часто викликають супротив немотивованого персоналу. Хвору тварину обов'язково повинен оглянути і лікувати ветеринар. Якщо це зробили пізно, хвороба вже розвинулася у хронічну форму, а порося кардинально відстає у рості та визнане безперспективним для лікування, його треба негайно вибракувати. Адже кожен день, який така тварина проводить у стаді, становить велику загрозу для решти свиней та є марнуванням кормів і води. **ПС**

БІОБЕЗПЕКА: ОСНОВНІ ШЛЯХИ ПЕРЕДАЧІ ПАТОГЕНІВ

Біобезпека — це не просто набір правил, а філософія виробництва, націлена на те, щоб попередити проникнення інфекції в господарство, а не лікувати стадо. Цьогоріч ця тема особливо актуальна — адже в Україні зареєстровані випадки африканської чуми свиней, говорять про епідемічну діарею. А шириться захворювання тільки тому, що господарство не дотримується принципів біобезпеки. Тому ще раз про головне!

За матеріалами
Дональда Левіса
та **Родні Бейкера**
«Біобезпека
свиней і безпека
господарства»

ТРИ «СТОВПИ» БІОБЕЗПЕКИ

Біологічна безпека складається з трьох різних, але взаємозалежних компонентів: біонедопущення, біостимування та біоменеджмент. Мета господарства — повноцінно їх поєднати. Дуже часто виробники нехтують заходами біостимування, націленими на попередження поширення збудників хвороб із господарства (інколи на великі відстані!). Це також один із обов’язкових принципів забезпечення продовольчої безпеки.

Біонедопущення (ізоляція) — запобігання проникненню небажаних хвороботворних агентів на територію ферми та особливо у виробничі приміщення.

Біоменеджмент — контроль захворювань у господарстві: дезін-

фекція приміщень, вакцинування свиней, контроль руху стада та інші заходи, націлені на зменшення патогенного навантаження та зміцнення імунітету тварин.

Щоб створити ефективну програму біобезпеки, треба знати:

- потенційні загрози (захворювання);
- шляхи їх передачі;
- превентивні методи та контроль;
- потенційну суму втрат, спричинених тим чи тим патогеном.

ОСНОВНІ ШЛЯХИ ПЕРЕДАЧІ ЗБУДНИКІВ

Від тварини до тварини

Значення має мінімальна інфікуюча доза для сприйнятливих тварин. Так, наприклад, вірус сви-

нячого грипу розмножується у верхніх дихальних шляхах і передається через тривалий контакт ніс до носа.

Часто свині, які не мають клінічних ознак захворювання, можуть стати джерелом зараження поголів’я (є носіями чи їх увели в стадо під час інкубаційного періоду). Тому менеджмент новопридбаного реммолодняка вимагає особливої уваги: купуйте партію на одній фермі, мінімальний карантин повинен тривати 30 діб, упродовж цього періоду тварин адаптують до мікрофлори господарства (програми зворотного згодовування, контакт зі свинями, вибракуваними з основного стада, вакцинування), роблять всі необхідні аналізи. Бажано, щоб карантинне приміщення обслуговував окремий персонал. Якщо такої можливості немає, то працювати в ньому треба в кінці робочого дня (щоб не повертатися після цього до основного стада). Перш, ніж зайти в ізолятор, оператор повинен прийняти душ, вдягнути чистий одяг та взуття. На багатьох фермах душової в карантинному приміщенні немає: змінне взуття, одяг та миття рук — досить ефективні заходи біобезпеки в цьому випадку.

Повітряно-крапельний шлях

Залежить від багатьох чинників: тип патогену, чисельність свиней на одиниці площі у корпусах, схильність до інфекції, розташування виробничих приміщень

та мікроклімат у них (відносна вологість, температура, швидкість повітряного потоку), місцерозміщення ферми (топографічні особливості), погодні умови тощо. Вважають, що таким методом поширюються в основному віруси ящура (до 20 км), хвороби Аujeszкі (9 км), свинячого грипу (4 км), класичної чуми свиней (1 км) та репродуктивно-респіраторного синдрому свиней (3–4 км). Бактеріальні захворювання, за винятком мікоплазмивної пневмонії (2–3 км), не переносяться далі, ніж на 10 м.

Спермопродукція та штучне запліднювання

Сперма кнурів може містити безліч патогенів: вірус РРСС, хвороби Аujeszкі, КЧС, бруцели, лептоспіри, парво- і цирковіруси тощо. Патогени можуть проникнути в господарство зі спермодозами, тому їх варто доставляти у двох упаковках. Зовнішню (паперовий пакет) знімають, перш ніж розмістити спермодозу в холодильнику (він знаходиться в брудній зоні). Її вивозять із ферми в транспорті поставачальника і утилізують у призначеному для цього місці. Внутрішня упаковка — поліетиленова. Її обробляють дезінфектантом, перш ніж перенести спермодозу в чисту

зону, однак у приміщення з тваринами заносять без неї.

Рух стада

Треба здійснювати за принципом «порожньо-зайнято». Коли формують групи, молодших поросят ніколи не об’єднують зі старшими, а старших, які відстають у розвитку, не переводять до молодших. У такий спосіб можна не тільки зменшити рівень захворюваності в господарстві та попередити поширення інфекцій, а й покращити виробничі показники свиней насамперед завдяки підтримуванню їх статусу здоров’я.

Відвідувачі

Здатні переносити збудників захворювань на одязі, взутті, руках, інструментах, часто не підозрюючи про це. Найчастіше переносять віруси на слизовій оболонці носа.

Якщо у виробничі приміщення необхідно впустити відвідувача, карантинний період сягає 12–72 години (оптимально 24–48 год.). Після проходження санпропускника (з душем), йому видають чисте взуття й одяг, а інколи навіть одноразові рукавички. Торкатися свиней без них заборонено.

Якщо ферма не має душової, можна використовувати данський

ЩОБ СТВОРИТИ ЕФЕКТИВНУ ПРОГРАМУ БІОБЕЗПЕКИ, ТРЕБА ЗНАТИ:

- ПОТЕНЦІЙНІ ЗАГРОЗИ (ЗАХВОРЮВАННЯ);
- ШЛЯХИ ЇХ ПЕРЕДАЧІ;
- ПРЕВЕНТИВНІ МЕТОДИ ТА КОНТРОЛЬ;
- ПОТЕНЦІЙНУ СУМУ ВТРАТ, СПРИЧИНЕНИХ ТИМ ЧИ ТИМ ПАТОГЕНОМ.

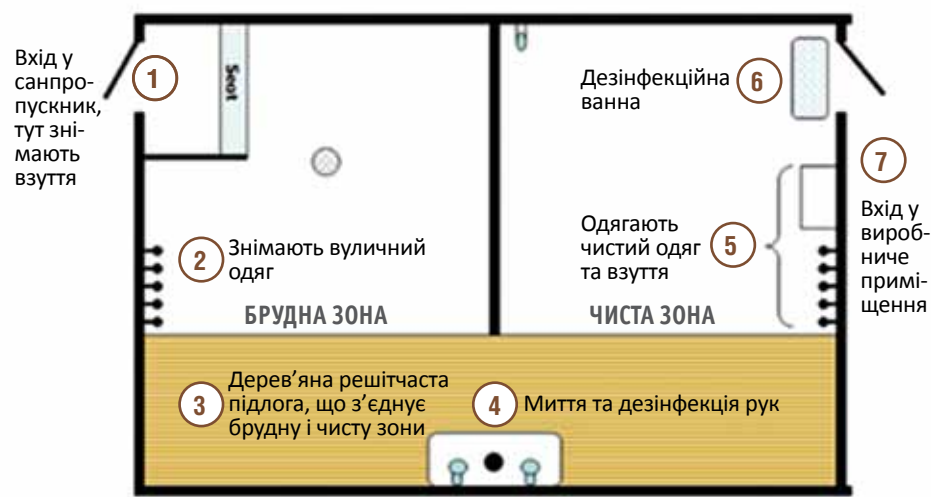
Рисунок 1. СЕКТОРИ РИЗИКУ БІОБЕЗПЕКИ

Таблиця 1. РИЗИКИ, ЗУМОВЛЕНІ МІСЦЕРОЗМІЩЕННЯМ СВИНОФЕРМИ

Свиноферми «по-сусідству»	Мінімальний санітарний розрив — 3 км. Важливо також враховувати специфіку виробництва сусідньої ферми. Так, наприклад, від 5000 племінних свиней ризик потенційного зараження набагато менший, ніж від 5000 поросят на дорощуванні.
Чисельність поголів’я у місцевості	Середній показник — кількість свиней на 6 км, що входять у трикілометровий радіус навколо господарства.
Інші шляхи зараження	Бійні та сміттєзвалища на відстані до 9 км, недотримання навіть базових принципів біобезпеки в сусідніх господарствах.
Тип місцевості	Горбиста місцевість набагато краще захищає від вітру, а отже, повітряно-крапельної передачі патогенів, ніж рівнинна.
Транспортні дороги	Ферму бажано розміщувати мінімум до 50 м від траси. Хоча цей чинник оцінюють як такий, що має дуже малий потенціал для передачі патогенів.
Інші тварини	Худоба, вівці та птахи можуть зашкодити біобезпеці, якщо їх утримують ближче, ніж на відстані 100 метрів від свиноферми.
Клімат	Патогени ширяться набагато швидше у холодну і вологу погоду, ніж у посушливі та спекотні дні.

Рисунок 2. ОДИН ІЗ ВАРІАНТІВ САНПРОПУСКНИКА БЕЗ ДУШОВОЇ (ДАНСЬКИЙ МЕТОД)

Джерело: Moore, 1992

метод (рисунки 2). Хоча в сучасних умовах, коли свинарство протистоїть такій великій кількості ветеринарних загроз, його варто використовувати тільки для ферм-відгодівельників.

- 1. **Вхід у приміщення.** Двері повинні бути постійно замкненими. Система при цьому має працювати так, щоб відмикати їх можна було ззовні та дистанційно з виробничого приміщення (щоб персоналу не доводилося постійно пересікати «брудну» й «чисту» зони).
- 2. **У «брудній» зоні залишають верхній одяг та взуття.** Вона відокремлена від «чистої» стіною, за винятком дерев'яної решітки, яка їх з'єднує.
- 3. **Ретельно вимити руки.** Витерти чистим рушником.
- 4. **Перейти по дерев'яній решітці в «чисту» зону.**
- 5. **Перевдягнутися в одяг і взуття,** надані фермою.
- 6. **Перед тим, як зайти у виробничі приміщення з «чистої» зони, стати у дезінфікуючу ванну для взуття.**

Персонал ферми

Це всі, хто працює в господарстві (власники, офісні працівники, і робітники, які безпосередньо задіяні у виробництві). Вони не повинні приходити на роботу, коли мають виражені симптоми грипу (висока температура, кашель, ломота в тілі), також блювоту та пронос.

Транспорт

Стоянка для автомобілів відвідувачів, консультантів, працівників і власників — за периметром свиного комплексу. Його територією можуть рухатися тільки власні машини, які обслуговують виробництво — кормовози, транспорт для внутрішнього перевезення свиней тощо.

В ідеалі, приміщення, яке використовують для мийки та дезінфекції транспортних засобів, повинно бути огороженим, з підігрівом, і добре освітленим. Тоді навіть упродовж зимових місяців буде добрий результат.

Водії транспорту

Водії вантажівок, які здійснюють поставки на ферму, повинні дотримуватись таких правил:

- Перш ніж вийти із машини, вдягнути бахіли (оскільки вони легко рвуться, господарство може надати своє взуття).
- Якщо водію знадобиться кілька раз заходити у машину, він повинен щоразу змінювати бахіли чи надівати нові на надані йому в господарстві чоботи (за винятком випадків, коли транспорт вимили і продезінфікували перед цією поставкою, а водій не заїжджав на інші свиногоферми). Зручно використовувати одноразові килимки для машини. Коли транспорт їде з господарства, його утилізують у спеціальному контейнері (не вивозять за межі ферми).

У СУЧАСНИХ УМОВАХ, КОЛИ СВИНАРСТВО ПРОТИСТОЇТЬ ТАКІЙ ВЕЛИКІЙ КІЛЬКОСТІ ВЕТЕРИНАРНИХ ЗАГРОЗ, ДАНСЬКИЙ МЕТОД САНПРОПУСКНИКА ВАРТО ВИКОРИСТОВУВАТИ ТІЛЬКИ ДЛЯ ФЕРМ-ВІДГОДІВЕЛЬНИКІВ.

- Рахунки та інші документи залишають на пропускному пункті, щоб водій не заходив у офіс.

Корми

Корми та кормові добавки не можна перевозити у вантажівках, які використовують для транспортування свиней. Герметичні мішки потрібно продезінфікувати, перш ніж вносити у виробничі приміщення. Якщо вони брудні, відкриті чи пошкоджені, їх повертають постачальнику. Після дезінфекції мішки з кормом або кормовими добавками не варто зберігати на підлозі (наприклад, на піддонах). Це запобігає забрудненню і доступу до них гризунів. Уміст відкритих мішків бажано пересипати у ємності (бочки), які щільно закриваються кришкою. В жодному разі не можна завозити корми з іншої свиногоферми. Одна з головних вимог до приміщень, де зберігають корми, — сухість.

Вода

- Резервуари для зберігання води повинні бути чистими і закриватися, щоб запобігти проникненню у них гризунів і птахів. Регулярно їх спорожнюйте, мийте та дезінфікуйте (бажано за графіком).
- Періодично робіть лабораторні аналізи води.
- Свердловини, насосні станції і баки для зберігання води повинні замикатися на замки.

Обладнання

Найбільший ризик, пов'язаний із закупкою обладнання, — вірогідність, що його перед цим доставляли на іншу ферму, повернули назад, а тоді знову перерозподілили в компанії постачальника. Щоб не допустити проникнення патогенів на ферму у такий спосіб, широко використовують метод фумігації (дезінфекція газом). Є інші два доступніші способи: занурення кожного елемента в дезінфікуючий розчин, а якщо він великого розміру — обробка дезінфектантом «уручну».

Зона завантаження/розвантаження

- Повинна розташовуватися на території свиногоферми на відстані 20–50 м від виробничих

корпусів. Таким чином, транспортні засоби, що перевозять свиней, не заїжджають на територію господарства.

- Сконструйте майданчик для завантаження/розвантаження так, щоб:
 - Забезпечити контроль руху свиней (вони не можуть повертати назад).
 - Працівники ферми не контактують із вантажівкою та водієм. Якщо свиней завантажують з будівлі, оператори не повинні її покидати. Водій транспортного засобу не може у неї ввійти.
 - Водій транспортного засобу здатний завантажити свиней без сторонньої допомоги.
 - Майданчик потрібно чистити і дезінфікувати після кожного використання. Якщо це роб-

лять працівники ферми, то в кінці дня, коли вже не повертатимуться до тварин.

- В ідеалі, зона завантаження/розвантаження повинна мати дах (захист від пташок), двері, які замикаються на замок, і підігрів, щоб запобігти замерзанню під час мийки взимку.
- Необхідно провести лінію поділу на чисту/брудну зони для водія і персоналу ферми.
- Не використовуйте цей майданчик для накопичення падежу, який має забрати спеціальний транспорт і доставити для утилізації на завод.

Утилізація падежу

Це дуже складне питання: кожен із відомих нині способів має певні ризики для біобезпеки (таблиця 2). **ПС**

Таблиця 2. ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ МЕТОДІВ УТИЛІЗАЦІЇ ПАДЕЖУ

Методи		
Захоронення	Вчасне захоронення запобігає появі неприємного запаху, мух на трупах тварин,	(+)
	а невчасне, навпаки, спричиняє всі ці проблеми.	(–)
	Ями з захороненими трупами можуть збирати дощову воду.	(–)
	Забруднення ґрунту та підземних вод, тому захоронення неможливе в місцях, близьких до джерел води, у болотяній місцевості.	(–)
	Держава може вимагати отримання дозволу на захоронення падежу.	(–)
	Ями складно викопувати взимку.	(–)
Утилізація	Переробка падежу на корисні побічні продукти, наприклад, м'ясо-кісткове борошно.	(+)
	Потрібен транспорт для перевезення падежу з ферми до заводу.	(–)
	Майданчик накопичення падежу повинен розташовуватися далеко від ферми (не ближче, ніж на 1,5 км). Не кожне господарство може собі це дозволити.	(–)
	Майданчик та контейнери для падежу треба дезінфікувати після кожного їх спорожнення. Якщо цим займається персонал ферми, то тільки в кінці робочого дня, коли вже не повертатиметься до свиней.	(+)
	У деяких державах є лише кілька утилізаційних заводів. Таким чином, не всі виробники свинини мають доступ до них.	(–)
	Послуги утилізаційних заводів в основному платні.	(–)
	Транспортні засоби, які забирають падіж і доставляють його на завод, несуть ризик для біобезпеки господарства.	(–)
Компостування	Зберігання падежу в контейнерах без охолодження (особливо влітку), перш ніж трупи заберуть на завод, може спричинити запах, приваблювати мух і шкідників.	(–)
	Мінімальні проблеми через запах, мух або шкідників, якщо організоване правильно.	(+)
	Вважається біобезпечним і виробляє кінцевий продукт, який можна використовувати як органічне добриво.	(+)
	Потрібно додавати багаті на вуглець матеріали (тирса, стебла кукурудзи тощо).	(–)
Спалювання	На початковому етапі потрібні інвестиції, щоб побудувати приміщення для компостування.	(+)
	Неправильна методика спричинить запахи, приваблюватиме мух і шкідників.	(–)
	Сучасні крематори перетворюють туші в попіл, мають мінімальні викиди і гарантують біобезпеку.	(+)
	Старі, менш ефективні установки для спалювання, можуть генерувати дим і запах. Багато природоохоронних органів забороняють спалювання трупів через істотне забруднення повітря.	(–)
	Великий розхід палива/газу, що робить цей метод дорогим.	(–)
	Екологічна інспекція може вимагати оснащення крематора спеціальними фільтрами для вловлювання шкідливих речовин та газів.	(–)
	Може бути потрібна спеціальна довідка про рівень забруднення навколишнього середовища для ферм, що спалюють падіж.	(–)

ЄВРОПЕЙСЬКЕ МАЙБУТНЄ УКРАЇНСЬКОГО СВИНАРСТВА

Ми живемо в час, коли жалітися на те, що щось «не так», недостатньо, треба діяти, причому можливість реформ є! Цим принципом користувалася Асоціація свинарів України, коли звернулася до Проекту «Агроінвест» USAID залучити до аналізу ситуації в Україні міжнародного експерта із питань ветеринарії та охорони здоров'я населення Ремко Шрайвера. За результатами десятиденного перебування у нашій країні він надав рекомендації, спрямовані на гармонізацію законодавства України з вимогами ЄС в трьох сферах: санітарно-захисні зони та санітарні розриви, дозвільна документація, а також правила імпорту свиней з інших країн. Перед вами скорочена версія його звіту.

За матеріалами звіту **Ремко Шрайвера** «Рекомендації щодо вдосконалення нормативної бази свинарства в Україні»

ВЕТЕРИНАРНО-САНІТАРНІ ПРАВИЛА Україна

Нині в Україні складна система законодавчих вимог стосовно мінімальної відстані між тваринницькими фермами (санітарні розриви) та між фермами і житловими зонами (санітарно-захисні зони). Чинне законодавство є предметом активних обговорень. Тим паче, що тлумачення і застосування його положень істотно різняться на місцях. Крім того, в Україні відсутня стратегія дій у таких аспектах як здоров'я і благополуччя тварин, а також безпеч-

ність харчових продуктів в частині санітарно-захисних зон. Чинне законодавство не спирається на класифікацію біологічних і хімічних ризиків промислових свиногомплексів; воно зосереджене на відстані між свинофермами та житловими будинками. При цьому немає свідчень того, що відстань у 25–2000 м (залежно від розміру господарства) безпечна для людей, які мешкають по сусідству до ферми. Вимоги до ССЗ видаються надміру деталізованими, які на практиці надзвичайно складно виконувати через недостатньо чітку специфікацію. Наприклад, про яку чисельність свиней у господарстві йдеться? Якщо свиноматка народила поросят, то чи треба їх брати в розрахунки (з якого віку)? Такі деталі важливі у разі використання в законодавстві числових значень, інакше може виникнути різночитання.

Крім того, час від часу громадяни одержують державні акти на земельні ділянки у ССЗ, де будують свої будинки. Проте в результаті саме свиногомплекси стають об'єктом критики з боку місцевих політиків та громадськості.

Українському законодавству також бракує конкретики в питанні усунення ризиків, пов'язаних із викидами. Звісно, санітарні роз-

риви та санітарно-захисні зони важливі, оскільки чим вони більші, тим менший ризик поширення захворювань. Але цей чинник не єдиний. Необхідно розробити порядок дій, якого слід дотримуватися при будівництві нових свиногомплексів. Варто починати з аналізу:

- ризику поширення інфекцій на сусідні ферми;
- ризику для здоров'я людей, які живуть у цій місцевості;
- ризику викидів;
- біобезпеки;
- впливу на навколишнє середовище, щоб ферма не забруднювала ґрунтові води, організувала належний менеджмент гною, а викиди забруднюючих речовин не перевищували допустимі рівні. У зв'язку з цим в Україні треба встановити прийнятні рівні викидів. За основу можна взяти норми ЄС (таблиця 1).

Щодо правил про санітарні розриви, то вбачається корисним застосовувати для обчислень поняття умовної тваринницької одиниці (можна використовувати систему розрахунків Євростату, таблиця 2). Воно уможливорює порівняння свиноферм різних розмірів, та господарств, на яких утримують різних тварин.

Таблиця 1. СТАНДАРТИ ЯКОСТІ ПОВІТРЯ В ЄС

Забруднюючі речовини	Концентрація речовин	Середній час визначення показників	Юридична база	Допустимі перевищення на рік
Дрібні часточки (2,5 мкм)	25 мкг/м³	1 рік	Цільове значення набуло чинності 01.01.2010 Граничне значення набуло чинності 01.01.2015	Немає даних
Діоксид сірки (SO₂)	350 мкг/м³	1 година	Граничне значення набуло чинності 01.01.2005	24
	125 мкг/м³	24 години	Граничне значення набуло чинності 01.01.2005	3
Діоксид азоту (NO₂)	200 мкг/м³	1 година	Граничне значення набуло чинності 01.01.2010	18
	40 мкг/м³	1 рік	Граничне значення набуло чинності 01.01.2010	Немає даних
Тверді часточки (10 мкм)	50 мкг/м³	24 години	Граничне значення набуло чинності 01.01.2005	35
	40 мкг/м³	1 рік	Граничне значення набуло чинності 01.01.2005	Немає даних
Свинець (Pb)	0,5 мкг/м³	1 рік	Граничне значення набуло чинності 01.01.2005	
Оксид вуглецю (CO)	10 мкг/км³	8 годин	Граничне значення набуло чинності 01.01.2005	Немає даних
Бензол	5 мкг/м³	1 рік	Граничне значення набуло чинності 01.01.2010	Немає даних
Озон	120 мкг/м³	8 годин	Цільове значення набуло чинності 01.01.2010	У середньому 25 діб за 3 роки
Миш'як (As)	6 нг*/м³	1 рік	Цільове значення набуло чинності 31.12.2012	Немає даних
Кадмій (Cd)	5 нг/м³	1 рік	Цільове значення набуло чинності 31.12.2012	Немає даних
Нікель (Ni)	20 нг/м³	1 рік	Цільове значення набуло чинності 31.12.2012	Немає даних
Поліциклічний ароматичний вуглеводень	1 нг/м³ (виражається як концентрація бензо(а)пірену)	1 рік	Цільове значення набуло чинності 31.12.2012	Немає даних

* Нг — нанограм.

ЄС

В Європейському Союзі немає законодавчих вимог до відстаней між тваринницькими фермами і житловими зонами, застосовують інший підхід до забезпечення здоров'я і благополуччя тварин і здоров'я людей. Він полягає в тому, що всю роботу виконують на основі ухваленної стратегії. Нині це «Стратегія забезпечення здоров'я тварин на період 2007–2013 рр.» (http://ec.europa.eu/food/animal/diseases/strategy/index_en.htm). Акцент на профілактичних заходах, моніторингу і контролю санітарно-епідеміологічної ситуації на основі оцінки ризиків. Приймаючи рішення, що встановлюють сфери відповідальності, керуються класифікацією біологічних і хімічних ризиків. У сфері охорони здоров'я тварин ключовою зацікавленою інстанцією є ветеринарна служба.

Таблиця 2. СИСТЕМА КОЕФІЦІЄНТІВ ТВАРИННИЦЬКИХ ОДИНИЦЬ*

Велика рогата худоба	Старше року	0,400
	Віком від року до двох років	0,700
	Бики, від року і старше	1,000
	Нетелі, від 2 років і старше	0,800
	Дійні корови	1,000
Вівці і кози	Інші корови, старше дворічного віку	0,800
		0,100
		0,800
Коні	Поросята вагою понад 20 кг	0,027
	Племінні свинки/свиноматки вагою 50 кг і більше	0,500
	Свині інших технологічно-вікових груп	0,300
Птиця	Бройлери	0,007
	Кури-несучки	0,014
	Страуси	0,350
	Інша птиця	0,030
Кролики, продуктивні кролиці		0,020

* Одиниця в основі розрахунків — еквівалент площі випасу на дорослу корову, продуктивність якої — 3000 кг молока на рік, без застосування додаткових концентрованих кормів.

Джерело: Eurostart

Щодо встановлення санітарно-захисних зон: дієві заходи з біобезпеки, які здійснюються у тваринницьких господарствах, є важливим критерієм зонування та компартменталізації для санітарно-епідеміологічного контролю та/або торгівлі. Різниця полягає в тому, що зонування здійснюється, виходячи з географічного розташування, а компартменталізація — на основі контролю ланцюга виробництва певної продукції.

Попри відсутність законодавчо встановлених вимог до санітарно-захисних зон та санітарних розривів, у Європейському Союзі діють вимоги до якості повітря (таблиця 1), покликані мінімізувати ризики для здоров'я тварин і людей, що спричиняють викиди в атмосферу. Директива 2001/81/ЄС Європейського Парламенту і Ради ЄС про національно допустимі норми викидів в атмосферу для певних забруднювачів встановлює для кожної країни ЄС обмеження на сукупний обсяг викидів забруднювачів, які спричиняють кислотність, евтрофікацію та забруднення приземного озонового шару (двоокис сірки, оксид азоту, летючі органічні сполуки та аміак), але залишає на їх розсуд вирішувати, які заходи — на додачу до виконання вимог законодавства ЄС — вживати. У разі перевищення рівнів забруднення країни ЄС мають розробити план поліпшення якості повітря для забезпечення відповідності мінімально допустимим рівням забруднення.

Відсутність законодавчо встановлених санітарних розривів між фермами не означає, що такі вимоги не можуть застосовуватися. Збудники деяких хвороб можуть розповсюджуватися повітряним шляхом, наприклад, віруси ящуру, класичної чуми свиней, грипу.

У багатьох країнах ЄС мінімальні відстані розглядають як один із параметрів проектування й будівництва нових тваринницьких ферм.

Таким чином, нині країни ЄС керуються прийнятою в ЄС стратегією охорони здоров'я тварин і беруть вимоги законодавства ЄС щодо рівнів забруднення та якості повітря за основу формування національної політики, яку, у свою чергу, ще більше деталізують вже на регіональному рівні. Мінімальні відстані між новими тваринницькими фермами і житловими зонами або сусідніми фермами зазвичай встановлюють на основі результатів оцінки ризиків та з міркувань управління ризиками, у тому числі з урахуванням заходів із мінімізації ризиків. Остаточні рішення про встановлення мінімальних відстаней приймають на регіональному рівні.

ПЕРЕВЕЗЕННЯ ТВАРИН У МЕЖАХ КРАЇНИ ТА ДОЗВІЛЬНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

Україна

Перевезення тварин у межах країни регулюють спеціальні нормативні акти Міністерства, але їх положення виконуються на місцях по-різному. Правила для перевезення свиней в межах району та за його межами неоднакові: різна дозвільна документація (ветеринарні довідки та ветеринарні свідоцтва відповідно). Облік переміщень тварин ведеться не на центральному, а на районному/обласному рівнях. Іншими словами, в Україні відсутня центральна база даних про переміщення свиней; вся ця інформація зберігається розрізнено.

Щоб спросити існуючу нормативну базу перевезення свиней, її необхідно докорінно змінити. Нинішня українська модель спи-

рається на положення про те, що держава має контролювати будь-яке переміщення тварин. У його основі, у свою чергу, припущення про те, що свиней перевозять з однієї ферми з невідомим ветеринарно-санітарним статусом на інше господарство також із невідомим ветеринарно-санітарним статусом. Такий підхід виправдовує існування інспекцій та навіть, у певних випадках, забори крові на аналіз як на фермі-походження, так і в господарстві-одержувачі. Однак у разі наявності й належного функціонування системи біобезпеки свиноферми повинні бути спроможними перевозити свиней без втручання державних інспекцій (але з дотриманням вимог законодавства щодо транспортування). Можливим рішенням проблеми може стати розробка моделі, що передбачає класифікацію свиноферм за їхнім ветеринарно-санітарним рівнем (ВСС). Перевезення свиней між фермами з однаковим ВСС несе мінімальні ризики, що усуває необхідність штатних перевірок з боку компетентного органу. Але якщо випадкова перевірка компетентного органу виявляє порушення законодавчих вимог, на таке господарство накладають санкції. Певна річ, для реалізації цієї системи потрібно забезпечити належну ідентифікацію та реєстрацію свиней та централізовану базу даних щодо їх переміщень. Асоціація свинарів України могла б узяти на себе ініціативу в розробці стратегії покращення санітарного стану та класифікації свиноферм й обговорити з уповноваженими органами влади можливість законодавчого закріплення такої системи.

Ще одна проблема — регулювання перевезення свиней. В Україні немає професійних переви-

зників. Питання санітарної обробки і дезінфекції регулює постановою Кабінету Міністрів України, але виконання її положень свинарі ставлять під сумнів. Для транспортування тварин між свинофермами використовують випадкові транспортні засоби. Багато великих свиноферм не дозволяє вантажівкам заїжджати на свою територію, і вивозить свиней власним транспортом до воріт, де їх перевантажують у транспорт перевізника. Більшість м'ясопереробних підприємств закуповує тварин на товарних фермах і перевозить свиней до місця забою власним транспортом.

ЄС

У Європейському Союзі вимоги щодо дозвільної документації в галузі свинарства встановлені на основі Директиви Ради ЄС 2008/71/ЄС від 15 липня 2008 року про ідентифікацію та реєстрацію свиней. Це дозволяє простежити їх переміщення в межах окремої країни ЄС або по території ЄС. Господарства, які утримують свиней, зобов'язані вести реєстр з інформацією про чисельність поголів'я та їх переміщення (пункт відправлення, пункт призначення, дата перевезення). Інформацію у реєстрах потрібно надавати на вимогу компетентного органу. Всі господарства, в яких тварини перебувають тимчасово, також зобов'язані надавати документ з інформацією про походження тварин і пункти відправлення та призначення. Таким чином, належна ідентифікація та реєстрація складає основу простежуваності. В разі порушення вимог Директиви щодо ідентифікації тварин або ведення реєстру, до порушників застосовують відповідні санкції. Компетентний орган ЄС не зобов'язаний перевіряти свиней у разі їх транспортування у межах країни.

З метою обліковування переміщень тварин, у тому числі свиней, ЄС створив Систему торгового контролю та експертизи (TRAdE Control and Expert System — TRACES). Ця ветеринарна інтернет-система істотно полегшує управління торгівлею живими тваринами і продуктами тваринного

походження між країнами ЄС та з іншими країнами.

У кількох країнах з добре розвиненим свинарством створено систему біобезпеки, відповідно до якої тваринні ферми класифікують на основі ветеринарно-санітарного статусу (ВСС). Наприклад, у Нідерландах ферма з високим статусом вільна від збудників класичної чуми свиней, хвороби Ауескі, РРСС та мікоплазми. Така ферма закуповує свиней і сперму в одного постачальника. Ферма може підтвердити свій статус, лише якщо надасть свідчення того, що її тварини не мають збудників зазначених вище хвороб, і що вона задовольняє обмеження на одержання поросят або сперми. Приклад ферми з низьким ВСС — відгодівельник, який закуповує свиней у шести постачальників, на якому присутній пташиний грип, хвороба Ауескі та мікоплазма.

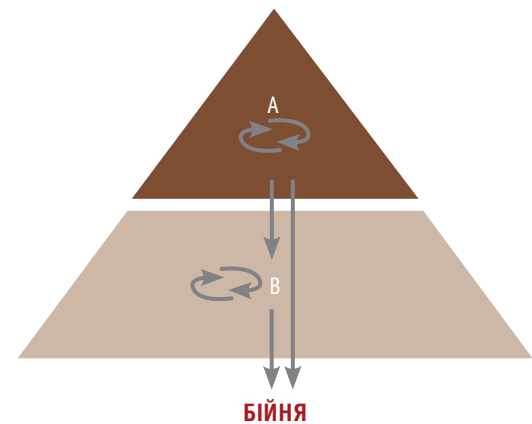
Основний принцип полягає в тому, що епідеміологічний стан та рівень біобезпеки на фермі оцінюють відповідно до погодженого протоколу. Відсутність захворювань потрібно довести негативними результатами аналізів. Принцип взаємодії господарств із високим і низьким ВСС на **рисунку 1**. Ферми з високим статусом (А) повинні завозити тварин лише з господарств із таким самим ВСС; тварин звідси транспортують до ферм з нижчим статусом (В) або до місць забою. Свиней не можна перевозити з ферм А до ферм В. Важливо наголосити, що модель класифікації господарств за ВСС працює лише тоді, коли вони можуть підтвердити свій фактичний статус. Для цього повинні проводити регулярні перевірки системи біобезпеки та діагностичні аналізи тварин. Класифікації «на папері» недостатньо. Перевага такої системи в тому, що вона усуває необхідність у проведенні аналізів або перевірок при переміщенні свиней у межах країни.

ПРАВИЛА ВВЕЗЕННЯ СВИНЕЙ З ІНШИХ КРАЇН

Україна

Чинні правила завезення свиней з інших країн видаються застарілими і такими, що потре-

Рисунок 1. СХЕМАТИЧНЕ ЗОБРАЖЕННЯ КЛАСИФІКАЦІЇ ФЕРМ З ВИСОКИМ (А) І НИЗЬКИМ (В) ВЕТЕРИНАРНО-САНІТАРНИМ СТАТУСОМ. СТІЛКИ ПОКАЗУЮТЬ ДОЗВОЛЕНЕ ПЕРЕМІЩЕННЯ СВИНЕЙ

Джерело: Remco Schrijver, 2014

У КІЛЬКОХ КРАЇНАХ З ДОБРЕ РОЗВИНЕНИМ СВИНАРСТВОМ СТВОРЕНО СИСТЕМУ БІОБЕЗПЕКИ, ВІДПОВІДНО ДО ЯКОЇ ТВАРИННІ ФЕРМИ КЛАСИФІКУЮТЬ НА ОСНОВІ ВЕТЕРИНАРНО-САНІТАРНОГО СТАТУСУ (ВСС). ВОНА ПРАЦЮЄ ЛИШЕ ТОДІ, КОЛИ ВОНИ МОЖУТЬ ПІДТВЕРДИТИ СВОЙ ФАКТИЧНИЙ СТАТУС.

ДЛЯ ЦЬОГО ПОВИННІ ПРОВОДИТИ РЕГУЛЯРНІ ПЕРЕВІРКИ СИСТЕМИ БІОБЕЗПЕКИ ТА ДІАГНОСТИЧНІ АНАЛІЗИ. КЛАСИФІКАЦІЇ «НА ПАПЕРІ» НЕДОСТАТНЬО. ПЕРЕВАГА ТАКОЇ СИСТЕМИ В ТОМУ, ЩО ВОНА УСУВАЄ НЕОБХІДНІСТЬ У ПРОВЕДЕННІ АНАЛІЗІВ АБО ПЕРЕВІРОК ПРИ ПЕРЕМІЩЕННІ СВИНЕЙ У МЕЖАХ КРАЇНИ.

i

КОМПАРТМЕНТАЛІЗАЦІЯ VS ЗОНУВАННЯ

Концепція компартменталізації розвивалася поступово. Компартмент — ланцюг виробництва від народження тварини до продукту переробки, що має відмінний епізотичний статус, ніж решта території країни. Компартменталізація має особливо важливе значення по відношенню

до хвороб тварин у дикій природі, що не можуть бути повністю усунені, таких як пташиний грип або класична чума свиней.

Зонування — встановлення певних територій країни, вільних від хвороб.

бують радикального перегляду. Вимогу щодо обов'язкової поїздки державного ветеринара до країни, з якої імпортують тварин (тим паче, за кошт українського підприємства-покупця), при кожному їх відправленні можна замінити на правило, згідно з яким компетентний орган України ухвалює дозвіл на ввезення свиней в Україну з певних країн та певних підприємств упродовж певного періоду часу (наприклад, року; після повторної перевірки — протягом трьох років; а після наступної перевірки — впродовж ще п'яти років). Крім того, якщо в країні-експортері роблять аналіз крові в ухваленій лабораторії, проведення повторного в Україні зайве.

Необхідність аналізів на лептоспіроз у свиней, яких завозяться в Україну, заслуговує на докладніше обговорення. За свідченнями Державного науково-дослідного інституту з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи, 20% свиней, яких завозять із Європи, позитивні. Однак офіційні дані, які б засвідчували таку статистику, закриті від громадськості та існуючі ризики не дуже добре описані. При цьому, щоб полегшити фінансовий тягар на свинарів і підвищити конкурентоспроможність галузі, слід уникати аналізів крові, в проведенні яких відсутня очевидна необхідність.

ЄС

Європейський Союз розрізняє торгівлю свинями між країнами-членами ЄС та ввезення свиней із третіх країн. Внутрішня (в межах ЄС) торгівля свинями є, в принципі, гармонізованою і спирається на ветеринарні сертифікати. Основна вимога в частині перевезення свиней полягає у виконанні положень законодавства про ідентифікацію та реєстрацію груп свиней (Директиви 2008/71/ЄС) та законодавства про здоров'я тварин (Директиви 64/432/ЄЕС). Ці директиви встановлюють чіткі правила (ідентифікація тварин, заборона на контакти з іншими тваринами при транспортуванні, мийка та дезінфекція засобів транспортуван-

ЩОБ ПОЛЕГШИТИ ФІНАНСОВИЙ ТЯГАР НА СВИНАРІВ І
ПІДВИЩИТИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ГАЛУЗІ, СЛІД
УНИКАТИ АНАЛІЗІВ КРОВІ, В ПРОВЕДЕННІ ЯКИХ ВІДСУТНЯ
ОЧЕВИДНА НЕОБХІДНІСТЬ. НЕОБХІДНІСТЬ АНАЛІЗІВ НА
ЛЕПТОСПІРОЗ У СВИНЕЙ, ЯКИХ ЗАВОЗЯТЬСЯ В УКРАЇНУ,
ЗАСЛУГОВУЄ НА ДОКЛАДНІШЕ ОБГОВОРЕННЯ.

ня тощо). На рівні країн можуть встановлюватися додаткові вимоги для запобігання поширенню певних хвороб. Крім того, є санітарні правила щодо певних хвороб свиней (наприклад, класичної та африканської чуми свиней, везикулярної хвороби). Перш ніж перевезти свиней з однієї країни ЄС до іншої, компетентний орган у країні-походження зобов'язаний підтвердити, що пункт відправлення не знаходиться на території чи фермі, для якої встановлено будь-які заборони чи обмеження через небезпеку поширення захворювань.

Увезення свиней з третіх країн регулюють суворіші правила. Тут основним законодавчим актом є Директива 72/462/ЄЕС, яка визначає вимоги до законодавства третьої країни, стану здоров'я свиней у ній, актуальності інформації про інфекційні хвороби тварин та оперативності її повідомлення Європейській Комісії та Міжнародному епізоотичному бюро, вимоги до національних правил запобігання та контролю за поширенням хвороб тварин, а також до організації, структури, компетентності і повноваженням ветеринарних служб. Для певних загроз можуть встановлюватися спеціальні умови.

Наприклад, загроза поширення вірусу епізоотичної діареї свиней змусила Європейський Союз вжити 2014-го року додаткові заходи перевірки для запобігання занесення цього збудника з Канади та США. Відповідність встановленим вимогам перевіряють інспектори ЄС з Продовольчо-ветеринарного бюро у Дубліні.

ВИСНОВКИ

Свинарство в Україні інтенсивно розвивається і має значний потенціал. Зростання попиту на свинину є доброю можливістю як для збільшення локального виробництва, так і для експорту свиней, свинини та м'ясних продуктів. Подальший розвиток галузі вимагає співпраці між владою та свинарями. Насамперед, щодо вирішення суспільних проблем — санітарно-захисні зони, умови утримання тварин і вплив виробництва на навколишнє середовище. Оскільки законодавство має тенденцію повільно змінюватися, то виробники повинні самостійно відстоювати свої інтереси і прийняти ініціативу з розробки стратегії розвитку галузі, класифікації господарств, біобезпеки та ветеринарно-санітарних стандартів господарств. **ПС**

Спеціалізований сайт

www.PigUa.info

Новини України та світу
Ціни та аналітика

Технології
Інтерв'ю

Новини компаній
Дошка оголошень

ОПЕРАТИВНО

АКТУАЛЬНО

ДОСТОВІРНО

ПРО ВСЕ, ЩО СТОСУЄТЬСЯ СВИНАРСТВА В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

СУЧАСНІ АСПЕКТИ МЕНЕДЖМЕНТУ Й ГОДІВЛІ СВИНОМАТОК

За останнє десятиліття промислове свиноварство зазнало разючих змін абсолютно в усіх аспектах. Постійно зростаючі вимоги споживачів рухають не лише генетичний прогрес, але й стандарти виробництва.

Др. Альфонс Хесекер, кандидат наук, керівник відділу розробок та досліджень компанії MIAVIT (Німеччина)

Завдяки цьому тиску істотно покращилися гігієна утримання свиней, контроль мікроклімату у виробничих приміщеннях, ефективність і практичність обладнання, точність і швидкість лабораторних досліджень, контроль здоров'я тварин, умови їх утримання та рівень менеджменту.

Сучасні генотипи свиней гіперпродуктивні, але одночасно й гіперчутливі до стресових ситуацій. Що це означає практично? Високопродуктивні тварини (свиноматки, поросята, товарні свині) потребують:

- налагодженого менеджменту;
- прискореного метаболізму для підтримки високої продуктивності;
- спеціальних підходів до поживності корму на різних етапах виробничого циклу;
- вкрай чутливо реагують на умови утримання та мікроклімату (рисунки 1);
- а також на незбалансованість корму та кормові подразники, зокрема мікотоксини.

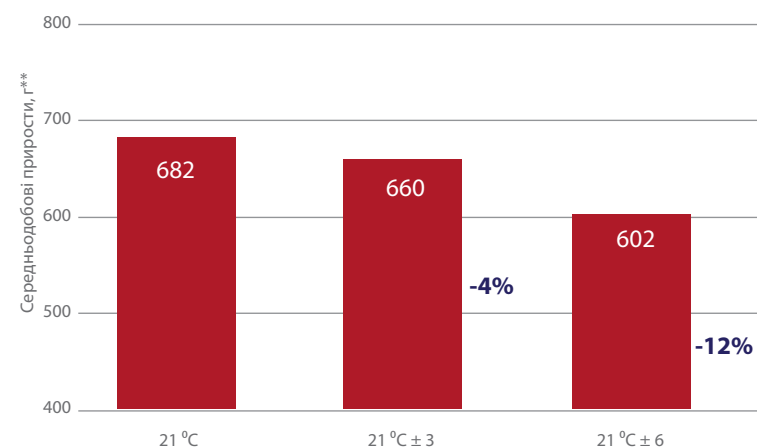
Золотим фондом кожного господарства є свиноматки, адже від того, наскільки комфортно вони почуватимуться, залежить кількість і якість отриманих поросят. Зверніть увагу на найскладніші періоди у виробничому циклі свиноматки (рисунки 2). Зупинимося окремо на кожному з них.

ЗАПЛІДНЮВАННЯ

У цей період для свиноматок важливі:

- правильний мікроклімат, зокрема теплі підлоги ($\geq 20^\circ\text{C}$);

Рисунок 1. ВПЛИВ ПЕРЕПАДІВ ТЕМПЕРАТУР (ДЕНЬ-НІЧ) НА ВИРОБНИЧІ ПОКАЗНИКИ ПОРОСЯТ ВИСОКОПРОДУКТИВНИХ ПОРІД*

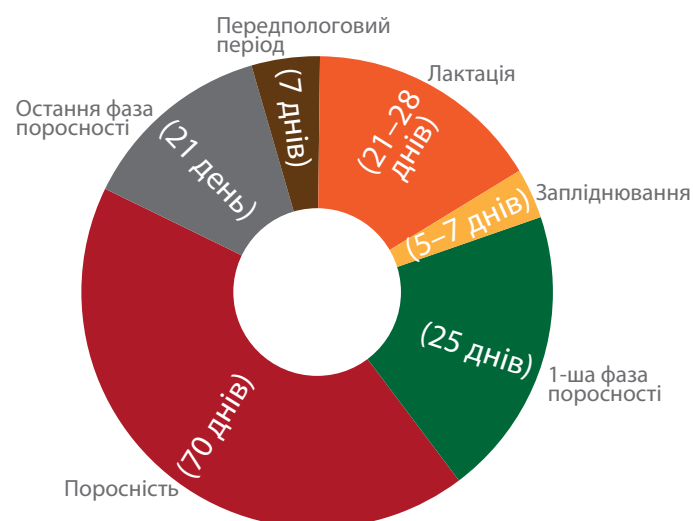

* Контроль здійснювали упродовж 58 днів.

** Конверсія корму залишалася незмінною: 1,95:1.

Джерело: Y. Kurihara et al., Jap. J. of. Swine Sci., 1996

Рисунок 2. НАЙСКЛАДНІШІ ЕТАПИ У ЦИКЛІ СВИНОМАТКИ

Джерело: Hesseker A., 2014

- інтенсивність світла не менше 300 Lux, тривалість світового дня не менше 12-14 год./доба;
- якісний контроль охоти і власне процес запліднювання (саме від уважності оператора і вибору ним оптимального часу для запліднювання залежатиме, народиться 8 чи 13 поросят);
- добра гігієна;
- кормовий менеджмент.

Особливий наголос на дотриманні гігієни: перед запліднюванням шийка матки відкрита, тому хвороботворним агентам дуже легко потрапити всередину та спричинити серйозні захворювання. Щоб не допустити цього, підлога у станках в цеху запліднювання повинна бути максимально чистою і сухою. Для цього регулярно упродовж дня прибирайте фекалії свиноматок і застосовуйте спеціальні адсорбуючі порошки (обирайте ті, що мають максимальну вологозв'язуючу

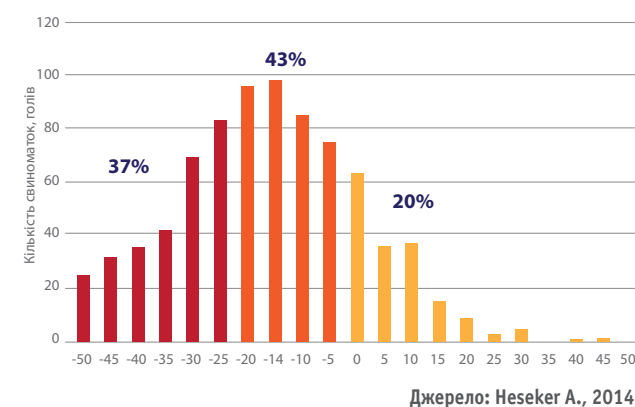
здатність і підходять для чутливої шкіри).

Годівля свиноматки під час запліднювання повинна:

- гарантувати швидке відновлення поживних речовин, втрачених організмом під час лактації;
- стимулювати швидкий і якісний еструс;
- збільшити відсоток овульованих яйцеклітин;
- мінімізувати втрати ембріонів.

Втрати ваги під час лактації для кожної свиноматки індивідуальні. Так само індивідуальним має бути підхід до їх годівлі перед запліднюванням. Зверніть увагу, що у стаді зазвичай майже вдвічі більше тих свиноматок, які занадто схудли під час лактації, ніж тих, що залишилися в добрій кондиції (рисунки 3). Хоча саме від вгодованості перед запліднюванням залежить, скільки яйцеклітин овулюють у поточному циклі (рисунки 4).

Рисунок 3. СХУДНЕННЯ СВИНОМАТОК УПРОДОВЖ ЛАКТАЦІЇ (РЕАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО НА 814 СВИНОМАТОК)

Джерело: Hesseker A., 2014

Таким чином, під час складання раціону та вибору його поживності відштовхуються від вгодованості свиноматки після відлучення поросят (традиційна 5-бальна система). Швидко визначити кондицію можна навіть мануально: за-

МіаБонд ТРОФИ

УКРАЇНА
Feedline

ГЕРМАНІЯ
MIAVIT

КИТАЙ
SunNY

-Предстартерные комбикорма для молодняка;
-Кормовые концентраты (БМВД)

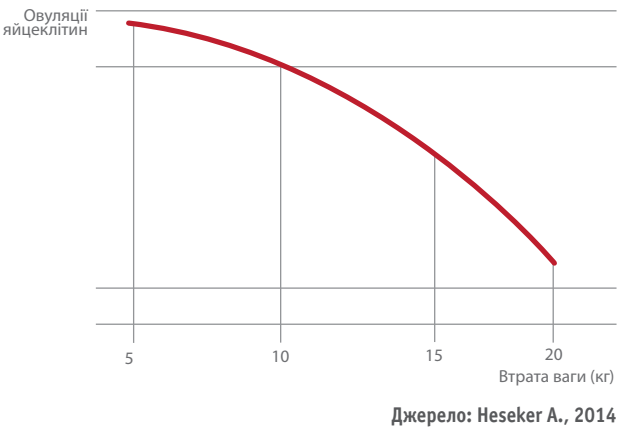
ТАНДЕМ 2002

Превосходный минеральный адсорбент микотоксинов широкого спектра действия

-Фитаза Санфейз;
-Ферментные композиции Санзим;

www.tandem-2002.com.ua, (0532) 606 771, 606 772

Рисунок 4. СХУДНЕННЯ ВПРОДОВЖ ЛАКТАЦІЇ ЗМЕНШУЄ КІЛЬКІСТЬ ОВУЛЬОВАНИХ ЯЙЦЕКЛІТИН

тисніть руку в кулак і прикладіть до тулуба свиноматки (рисунк 5).

РАННЯ ПОРОСНІСТЬ (ДО 25-ГО ДНЯ)

Саме в цей період закладаються характеристики майбутнього приплоду: кількість і вага поросят, однорідність гнізда. «Розбіжності» у цих показниках спричинені, в основному, низьким відсотком овуляції на момент запліднювання, смертністю ембріонів, віком тварини, ємністю матки та плацентарною неефективністю. Значною мірою корегувати ці проблеми можна завдяки оптимально підбраному раціону (таблиця 1) та додаванню у корм вітамінів і мінералів, що підтримують оптимальну роботу плаценти (зокрема фолієва кислота і вітамін B12) та повноцінний розвиток ембріонів (йод і вітамін А).

Таблиця 1. РЕКОМЕНДАЦІЇ З ГОДІВЛІ ПОРОСНИХ СВИНОМАТОК

Кондиція	Худа	Нормальна	Жирна	Ремсвинка
Товщина шпигу, мм	<13	13–16	>16	
МДж ОЕ/1–31-ий день	42	36	30	27–29
МДж ОЕ/32–70-ий день	40	30	24	30–33
МДж ОЕ/71–90-ий день	45	36	31	36
МДж ОЕ/91–114-ий день	48	42	42	40
МДж ОЕ/115-ий день-опорос	Для всіх — 30			
Товщина шпигу	16–18			

Джерело: Heseke A., 2014

Рисунок 5. ЯК ВИЗНАЧИТИ КОНДИЦІЮ СВИНОМАТКИ? ЯКЩО КУЛАК ПРОВАЛЮЄТЬСЯ:

Джерело: Heseke A., 2014

ПОРОСНІСТЬ

Упродовж поросності важливо слідкувати за тим, як змінюється вага поросної свиноматки, і вчасно корегувати криву годівлі. Адже ожиріння на момент опоросу загрожує ускладненими пологами та синдромом ММА (метрит-мастит-агалактія) під час лактації. У занадто худих свиноматок зростає ризик абортів, а під час лактації вони не вироблятимуть достатньо молока, страждатимуть від проблем зі шлунково-кишковим трактом і саден на суглобах та лопатках.

Правильний менеджмент годівлі у цей період (таблиця 1) повинен:

- підтримувати оптимальну кондицію свиноматки (регулюємо кількістю корму);
- забезпечувати відчуття ситості і, відповідно, спокій свиноматки;
- контролювати поживність та якість корму.

ОСТАННЯ ФАЗА ПОРОСНОСТІ І ТИЖДЕНЬ ПЕРЕД ОПОРОСОМ

Відповідальний етап, оскільки в цей період відбувається підготовка організму свиноматки до опоросу.

За 2–3 тижні до опоросу починається виробництво імуноглобулінів для молозива, на що свиноматка витрачає майже 25% власного імунітету. Розвиток вимені додає 6–7 кг до ваги тварини, але потребує для цього 21–25 кг додаткового корму. Остаточні сформовані плоди швидко набирають вагу, тому потреба свиноматки в споживанні і перетравленні додаткового корму істотно зростає. Через усі ці складні процеси система обміну речовин тварини зазнає потужного навантаження, яке межує зі стресом. Тому правильна стратегія і менеджмент годівлі у цей період украй важливі не тільки для доброї ваги поросят при народженні (рисунк 6), але й для здоров'я та продуктивності свиноматки в наступних циклах.

ПЕРІОД ЛАКТАЦІЇ

Система обміну речовин свиноматки кардинально переорієнтовується: тепер 80% спожитого

корму витрачається на секретування молока (рисунк 7). Потреба у поживних речовинах та воді під час поросності! Калькуляція проста: для підтримання життєдіяльності свиноматці потрібно 1,5–2 кг корму на добу і мінімум по 0,5 кг на поросля для секретування достатньої кількості молока.

Поросята подвоюють свою вагу у 10 разів швидше, ніж телята. Такий потужний ріст тканин потребує відповідного «палива», тому молоко свиноматки дуже багате на протеїни і жири. Особливо навантажена печінка, яка водночас

із перетворенням поживних речовин корму та нейтралізацією токсинів бере участь у виробництві молочного жиру.

Таким чином, під час кожного етапу виробничого циклу обмінна система свиноматки зазнає потужного навантаження. Однак врахування їх потреб у поживних речовинах та застосування вітамінно-мінеральних добавок, що мають аутогенні і гепатопротекторні властивості, допоможе зменшити метаболічний стрес і продовжити якісне продуктивне життя вашого маточного стада. **ПС**

Рисунок 6. СТРАТЕГІЯ ПРАВИЛЬНОЇ ГОДІВЛІ СВИНОМАТОК УПРОДОВЖ ОСТАНЬОГО ПЕРІОДУ ПОРОСНОСТІ

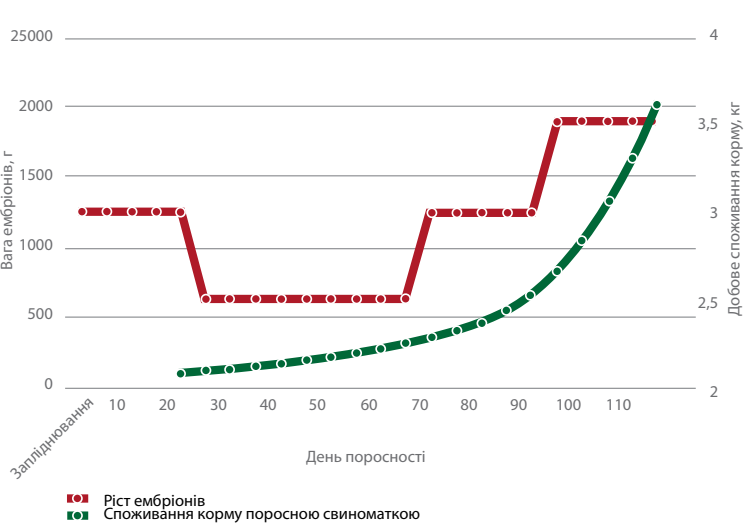
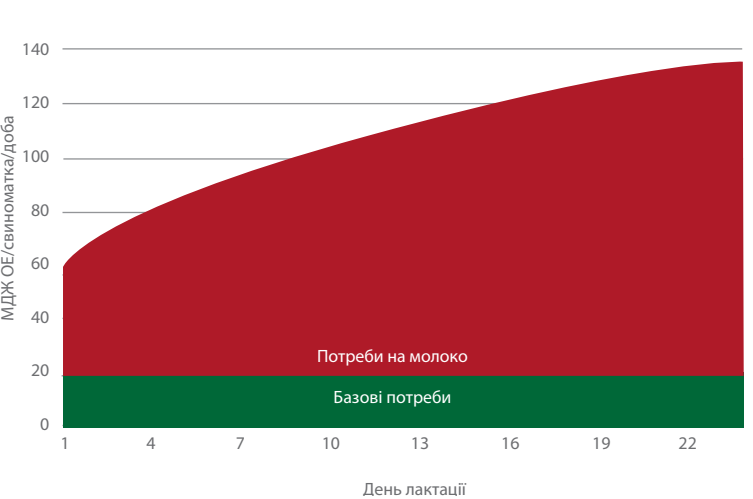

Рисунок 7. СТРАТЕГІЯ ПРАВИЛЬНОЇ ГОДІВЛІ СВИНОМАТОК УПРОДОВЖ ОСТАНЬОГО ПЕРІОДУ ПОРОСНОСТІ

ЩОБ СВИНІ БІЛЬШЕ ЇЛИ

Виробники прагнуть, щоб свині постійно добре їли, бо це основний чинник їх росту. Чим швидше тварина росте, тим ефективніше використовують станкомісця, а отже, збільшуються прибутки господарства.

За матеріалами статті доктора **Джона Пейшенса** (Університет штату Айова) «Збільшення споживання корму в свиней на дорощуванні та ідгодівлі»

Порівняння продуктивності фермерських господарств у канадській провінції Альберта на початку 90-х продемонструвало, що показник середньодобового споживання корму істотно відрізняється — до 35%. Нинішні дані зі свиноферм свідчать, що ситуація не змінилася.

БЮДЖЕТ ГОДІВЛІ

Програму годівлі, як правило, розробляють на основі кількості корму, який згодовуватимуть свиням на кожному етапі вирощування. Тоді множать даванку на кількість свиней у загоні/групі. Так розраховують бюджет годівлі. У **таблиці 1** приклад для ферми на 600 свиноматок закритого циклу, де поросят відлучають у віці трьох тижнів, реалізують на забій свиней вагою 117 кг.

Дуже корисно порівнювати «теоретичний» бюджет годівлі з фактичним, тобто кількістю кор-

му, спожитого стадом. Розбіжності можуть бути серйозними: часто до 10% на голову (**таблиця 2**).

Понад 60% корму, яку свиня має спожити за життя, вона з’їдає після того, коли досягне 60 кг. Тому раціони для свиней на відгодівлі повинні бути сформовані так, щоб уникнути додаткових і непотрібних витрат, при цьому забезпечуючи оптимальне споживання поживних речовин для оптимізації прибутку.

ЦІЛІ ПРОГРАМИ ГОДІВЛІ

Цілі програми годівлі для кожної ферми повинні бути не тільки чітко визначені, але й доведені до відома всіх її співробітників. Консультанти підтвердять, що нерідко працівники ферми намагаються виконати різні цілі програми годівлі. Наприклад, власник, як правило, хоче отримувати максимальний чистий дохід. Нутри-

ціоніст може робити акцент на одному або кількох показниках (зокрема конверсія корму), що відрізняє його від конкурентів. Менеджер ферми прагне виробляти туші певної якості*, що гарантуватиме йому бонус. Зрозуміло, що в такій ситуації хтось буде незадоволений програмою годівлі. Тому її цілі потрібно обговорити та узгодити з усіма задіяними у виробництво працівниками. Це важливий крок у досягненні успіху в її реалізації.

РОЗРАХУНОК СПОЖИВАННЯ КОРМУ

Першим кроком у збільшенні споживання корму є його вимірювання. Національна дослідна рада США в своїй публікації «Потреби свиней у поживних речовинах» наводить рівняння, у якому щоденне споживання енергії залежить від ваги свині:

CSE = 13,162 ×(1– e^{-0,0176 ЖМ}),

де CSE — середньодобове споживання енергії (корму), ЖМ — жива маса свині, е — константа, яка дорівнює 2,7183. Розрахунки для корму, уміст сухої речовини в якому на рівні 90%.

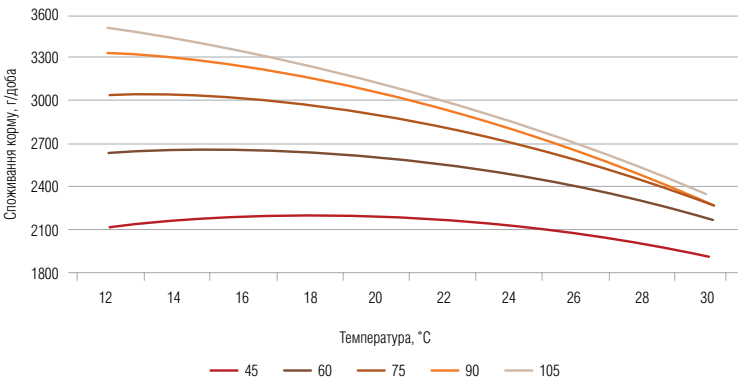
Досвід свідчить, що середньодобове споживання корму у свиней на більшості товарних ферм знаходиться в межах 85–95%. Господарства, де цей показник більше 105% чи менше 70% зустрічаються рідко. Це рівняння корисне тим, що його можна використовувати як орієнтир. Якщо споживання корму — 95%, показник можна покращити, якщо 85% — це необхідно робити, а коли менше 80%, причиною може бути серйозна проблема.

В ідеалі, слід розробити криву споживання корму на різних етапах вирощування свиней, щоб швидко визначити відхилення та застосувати ефективніші стратегії управління. Серед типових причин проблеми з вентиляцією та здоров’ям тварин.

Площа на голову
Цей показник найпростіше врахувати за формулою — ЖМ0,667. Споживання корму оптимальне, якщо площа на голову дорівнює 0,039 м² ЖМ0,667. Хоча з точки зору економічної доцільності цей показник повинен бути меншим.

Перегрівування
Щоб ефективно використовувати виробничу площу загону, час від часу може знадобитися пере-

Рисунок 1.
ВПЛИВ ТЕМПЕРАТУРИ НА СПОЖИВАННЯ КОРМУ СВИНЯМИ РІЗНИХ ВАГОВИХ КАТЕГОРІЙ

Таблиця 3.
ВПЛИВ ГЕНОТИПУ НА СПОЖИВАННЯ КОРМУ, ТЕМПИ РОСТУ ТА ПРИРОСТИ ПІСНОГО М'ЯСА (У ДУЖКАХ МІСЦЕ В РЕЙТИНГУ)

Генотип	Споживання корму, кг/доба	Середньодобовий приріст, г/доба	Приріст пісного м'яса, г/доба
1	3,145 (2)	916 (5)	329 (5)
2	3,019 (5)	924 (4)	361 (3)
3	3,055 (3)	1,010 (2)	390 (2)
4	3,238 (1)	1,001 (3)	332 (4)
5	3,028 (4)	1,017 (1)	393 (1)

Джерело: Gu, et al, 1991 ➡

* У багатьох країнах з виробником розплачуються не за живець, а за якість туші. У Європі, наприклад, діє система класифікації SEUROP.

Таблиця 1.
ПРИКЛАД БЮДЖЕТУ ГОДІВЛІ ДЛЯ ФЕРМИ ЗАКРИТОГО ТИПУ

Назва раціону	№ раціону	Вага свиней, кг	Вік свиней, доба	Середньодобовий приріст, г	Середньодобове споживання, г	Годівля : приріст	Годівля/голова, кг
Стартер 1	201	6,2–6,6	19–23	115	125	1,1	0,5
Стартер 2	202	6,6–8	23–29	300	330	1,1	2,0
Стартер 3	203	8–14	29–42	475	620	1,3	8
Стартер 4	204	14–22	42–55	600	870	1,5	11
Стартер 5	205	22–35	55–72	765	1224	1,6	21
Гровер 1	301	35–50	72–88	865	1900	2,2	31
Гровер 2	302	50–65	88–104	920	2300	2,5	38
Фінішер 1	401	65–80	104–120	930	2600	2,8	46
Фінішер 2	402	80–95	120–136	930	2850	3,1	46
Фінішер 3	403	95–105	136–147	880	3000	3,4	38
Фінішер 4	404	105–до забою	147–159	830	3000	3,6	32

Джерело: Patience J., 2014

Таблиця 2.
ВПЛИВ ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ У БЮДЖЕТІ ГОДІВЛІ НА ПОКАЗНИКИ ПОРОСЯТ НА ДОРОЩУВАННІ

	До корекції	Після корекції	Цілі бюджету годівлі
Кількість партій	12	2	
Кількість голів	2,673	540	
Фаза 1 раціону, кг	0,4	2,0	2,0
Фаза 2 раціону, кг	15,4	18,8	17
Фаза 3 раціону, кг	23,7	22,3	24
Вік на момент початку дорощування, днів	19,2	19,2	19
Вік на момент закінчення дорощування, днів	71,2	72,2	72
Вага на момент початку дорощування, кг	6,0	6,2	6,5
Вага на момент закінчення дорощування, кг	30,5	34,2	35

Джерело: Patience J., 2014

де CSE — середньодобове споживання енергії (корму), ЖМ — жива маса свині, е — константа, яка дорівнює 2,7183. Розрахунки для корму, уміст сухої речовини в якому на рівні 90%.

Досвід свідчить, що середньодобове споживання корму у свиней на більшості товарних ферм знаходиться в межах 85–95%. Господарства, де цей показник більше 105% чи менше 70% зустрічаються рідко. Це рівняння корисне тим, що його можна використовувати як орієнтир. Якщо споживання корму — 95%, показник можна покращити, якщо 85% — це необхідно робити, а коли менше 80%, причиною може бути серйозна проблема.

В ідеалі, слід розробити криву споживання корму на різних етапах вирощування свиней, щоб швидко визначити відхилення та застосувати ефективніші стратегії управління. Серед типових причин проблеми з вентиляцією та здоров’ям тварин.

ЗБІЛЬШЕННЯ СПОЖИВАННЯ КОРМУ: ОТОЧЕННЯ СВИНЕЙ
Споживання корму насамперед залежить від умов утримання.

Температура в приміщенні
Із кожним градусом, вище зони теплового комфорту (ЗТК), зменшується споживання корму (чим більша тварина, тим більше грамів вона може недоотримати), **рисунок 1**. Для різних технологічно-вікових груп показник ЗТК свій. Наприклад, цех відгодівлі. Як правило, коли поросят переводять

Таблиця 4. ВПЛИВ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ЦІННОСТІ РАЦІОНУ НА ВИРОБНИЧІ ПОКАЗНИКИ СВИНЕЙ НА ДОРОЩУВАННІ/ВІДГОДІВЛІ

	Перетравна енергія, Мкал/кг (МДж/кг)			
	3,12 (13,1)	3,30 (13,8)	3,43 (14,4)	Стандартна похибка
Кількість свиней	240	240	240	
Вага тварини, кг				
На початку експерименту, кг	37,4	36,6	36,5	0,02
В кінці експерименту, кг	118,61	117,97	118,98	0,05
Середньодобовий приріст, кг/доба	0,99	0,98	1,00	0,31
Середньодобове споживання корму, кг/доба	2,94	2,85	2,77	0,01
Коефіцієнт конверсії корму (кг корму: кг приросту)	3,4	3,4	3,6	0,002
Кількість тварин, які не досягли забійної кондиції	48	45	37	–
Днів до забою	79,9	80,7	79,0	–

Джерело: Patience, et al., 2007

групувати тварин. Зазвичай, це відбувається, коли поросят після відлучення формують у групи, або коли наприкінці відгодівлі частина свиней досягла забійних кондицій, а решта — ні. Перегрупування в останньому випадку дозволяє покращити показник споживання корму на 5–10%.

Майте на увазі, що свиней не варто перегрупувати тільки для того, щоб покращити однорідність тварин у загонах. Так можна погіршити виробничі показники та подовжити цикл вирощування. Перегрупування має економічний сенс тільки тоді, коли покращує експлуатацію приміщень.

Розмір групи

Давно відомо, що свині, яких утримують у дуже маленьких групах (наприклад, по п'ятеро) споживатимуть більше корму, ніж ті, яких у загоні 20–25 голів, на 3–5%.

ЗБІЛЬШЕННЯ СПОЖИВАННЯ КОРМУ: «СВИНЯЧИЙ» ФАКТОР

Генетика

Базове споживання корму визначає генотип свиней. При цьому варто пам'ятати, що тварина, яка генетично схильна багато їсти, не обов'язково при цьому має властивість швидко рости чи нарощувати пісне м'ясо (таблиця 3).

Статус здоров'я

Статус здоров'я — один із ключових чинників, через який показник середньодобового споживання корму в різних господарствах істотно відрізняється. У відповідь на патогени, імунна система активує захисні механізми, синтезуючи цитокіни. Це погіршує споживання корму. Враховуючи такий взаємозв'язок, цей показник можна покращити, зменшуючи патогенне навантаження. Дослідження продемонстрували, що навіть незначні проблеми зі

здоров'ям свиней можуть зменшити споживання корму на 5%.

ЗБІЛЬШЕННЯ СПОЖИВАННЯ КОРМУ: ФАКТОРИ ГОДІВЛІ

Енергетична цінність раціону Свині краще споживатимуть корм, якщо зменшити його енергетичний уміст. Це доводять результати дослідження (таблиця 4). Проте треба бути обережними: якщо виробничі показники при цьому не покращаться, збільшиться коефіцієнт конверсії корму, а отже, корми використовуватимуться неефективно. Перш ніж приймати таке рішення, варто поррахувати економіку.

Якість інгредієнтів

Результати дослідів довели, що споживання корму змінюється залежно від інгредієнтів (досліджували пшеницю та ячмінь) — до 20% (таблиця 5). На жаль, поки немає можливості виявляти сировину, яка збільшить споживання корму.

Баланс поживних речовин

Баланс амінокислот, а також співвідношення енергії до амінокислот впливає на споживання корму. Надлишок мінералів, особливо кальцію, може погіршити цей показник.

Антипоживні фактори

Багато кормових інгредієнтів містять антипоживні фактори (АПФ), які можуть зменшити споживання корму. Це, зокрема, соєвий шріт (щоб зруйнувати «шкідливі» ензими, потрібна термообробка), горох. Однак, якщо вони включені в раціон у рекомендованих дозах, не впливатимуть на споживання корму.

ВИСНОВКИ

Споживання корму — один із чинників успіху, оскільки воно напряму пов'язане з середньодобовими приростами та коефіцієнтом конверсії корму. Іноді важко визначити, у чому причина проблем на конкретному господарстві. Всі описані в статті фактори мають значення. Проблема в тому, що часто «винен» не один, а кілька із них. Разом із тим, над покращенням споживання корму варто працювати, оскільки від цього показника залежить прибуток господарства. **ПС**

Джерело: Patience, et al., 2009

Таблиця 5. ЯК ЯКІСТЬ ЯЧМЕНЮ ТА ПШЕНИЦІ ВПЛИВАЄ НА ВИРОБНИЧІ ПОКАЗНИКИ ВІДЛУЧЕНЦІВ

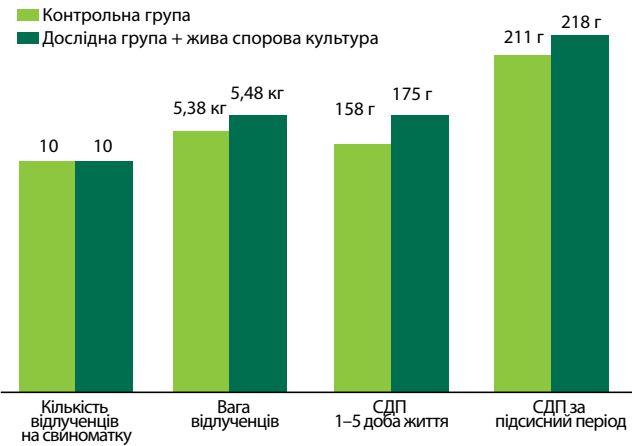
Корм	На основі ячменю				На основі пшениці			
	1	2	3	4	1	2	3	4
Вага на початку дослідів, кг	9,3	9,2	9,5	9,4	9,5	9,5	9,2	9,0
Вага на кінець дослідів, кг	19,6	20,2	20,1	20,3	21,8	20,3	20,8	19,0
Середньодобовий приріст, кг	0,49	0,52	0,50	0,52	0,57	0,51	0,55	0,48
Середньодобове споживання корму, кг	0,87	0,94	0,90	1,05	0,96	0,93	0,91	0,82
Коефіцієнт конверсії корму	1,75	1,79	1,79	2,00	1,69	1,82	1,64	1,67

ЯК ВІДЛУЧАТИ БІЛЬШЕ ПОРОСЯТ?

Щоб відлучати від свиноматок 30 і більше поросят, особливу увагу потрібно звернути на годівлю та гігієну. Адже питома частка всіх витрат у свинарстві припадає на ветеринарні препарати, особливо ті, які лікують ендометрити й мастити у свиноматок та діареї у поросят-сисунів. Результати 25 досліджень препарату на основі двох спорутоворюючих бактерій (*Bacillus licheniformis* і *Bacillus subtilis*) свідчать про те, що він покращує природи поросят, зменшує падіж свиноматок через гострий клостридіоз (синдром раптової смерті) і в такий спосіб підвищує рентабельність підприємств.

В одному з експериментів науковці Університету прикладних наук Оснабрюка (Німеччина) спільно з компанією «Біохем» перевірили препарат на основі живої спорової культури на 134 чистопородних свиноматках генетики PIC, яких годували рідкими кормами. Препарат (400 г/т сухого комбікорму, таблиця 1) почали додавати в їхні раціони за 14 днів до очікуваного опоросу і продовжували «терапію» до кінця лактації. Незважаючи на те, що в досліджуваному племінному господарстві всі показники були високими, додавання живої спорової культури справило позитивний ефект. Гнізда свиноматок контрольної групи налічували в середньому 13,12, а дослідної — 12,58 живонароджених (гніздо важило на 20 г більше). Підсисний період тривав у дослідній групі 18,25, а в контрольній — 18,47 днів. Відлученці з контрольної групи важили на 100 г менше, ніж поросята з дослідної, природи яких за весь підсисний період були на 7 г більшими. Відзначено, що тварини найкраще набирали вагу в перші п'ять днів життя (рисунки 1).

Рисунок 1. Середньодобові природи (СДП) поросят у групах

BioPlus®

ВІДЛУЧЕНЕ ПОРОСЯ на одну свиноматку в рік

Biochem

Feed Safety for Food Safety®

ТОВ „Біохем Україна“ | +38 (044) 206-24-07
Ukraine@biochem.net | www.biochem.net/ua

Більші прирости поросят пов’язані з поліпшенням якості молока свиноматок (таблиця 2). Зразки відібрано у всіх тварин на 14-ий день лактації. У молоці свиноматок дослідної групи помічено збільшення вмісту поживних речовин, що стало результатом кращого обміну речовин. Бактерії *Bacillus licheniformis* і *Bacillus subtilis*, які містить препарат, виробляють специфічні ензими, які підвищують засвоєння протеїну, клітковини й жиру з кормів (це позитивно впливає на якість молока свиноматок). Крім того, у свиноматок з дослідної групи покращився стан здоров’я, зокрема зменшилися випадки гнійних вагінальних виділень. Це дозволило скоротити витрати на ветеринарні препарати на 23 % (рисунки 2).

Основні збудники маститів і ендометритів — бактерії (переважно *Escherichia coli*, *Staphylococcus spec.* і *Streptococcus spec.*), які виділяються з фекаліями та контактують із зовнішніми статевими органами і молочними залозами свиноматки. Жива спорова культура успішно виводить ці патогени зі шлунково-кишкового тракту до опоросу, а отже, зменшує ймовірність виникнення інфекції як у свиноматок, так і в поросят.

Таблиця 1. Якісні показники раціонів свиноматок

Показник, %	Раціон		
	Поросних свиноматок	Підготовчий до опоросу	Лактуючих свиноматок
Сирий протеїн	15,5	17,3	17,1
Сирий жир	3,1	3,5	4,4
Сира клітковина	6,7	10,5	4,5
Кальцій	0,65	0,35	0,9
Фосфор	0,5	0,32	0,7
Натрій	0,2	0,1	0,2
Обмінна енергія, МДж/кг	11,9	10,9	13,1

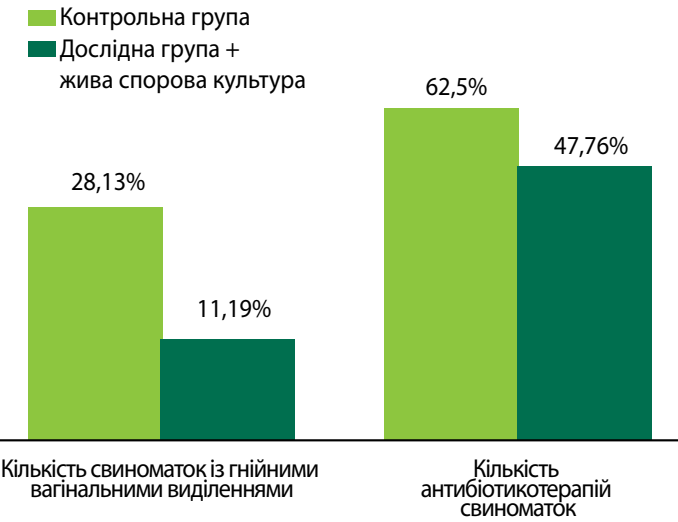
Це підтверджує лейкоцитарна формула аналізу крові свиноматок, забраної на 14-ий день лактації. Уміст сегментоядерних нейтрофілів і моноцитів, а також показників неспецифічного імунітету в крові тварин дослідної групи був набагато меншим, ніж у свиноматок контрольної. Це означає, що в дослідній групі менше тварин було інфіковано, зокрема через зміцнення специфічного імунітету (істотно вищий вміст лімфоцитів в крові). Отже, результати аналізу показали, що жива спорова культура також стимулює імунітет.

Підсисні поросята в гніздах піддослідних свиноматок менше хворіли на діарею, захворювання мало легшу форму. Важливу роль у цьому відіграє другий кругообіг препарату на основі спорувтвірних бактерій. Коли вони потрапляють у шлунково-кишковий тракт свиноматки, через деякий час виділяються з її організму з

Таблиця 2. Якісні показники молока свиноматок

Показник, %	Група	
	Контрольна	Дослідна
Кількість свиноматок у групі, гол.	10	10
Суха речовина	18,76	19,12
Жир у сухій речовині	41,73	42,28
Білок у сухій речовині	21,52	22,66

Рисунок 2. Стан здоров’я свиноматок у групах

фекаліями. Поросята контактують з ними, заковтують, спори заселяють їхні кишечники, і кругообіг повторюється.

ВИСНОВКИ

Економічні розрахунки довели, що додавати живу спорову культуру в раціони свиней вигідно. У середньому витрати на продукт склали 0,9 євро на гніздо. При цьому витрати на ветеринарні препарати зменшилися на 3,94 євро на гніздо. Прибуток від реалізації більшої кількості кілограмів (більше відлучених поросят, які демонструють під час дорощування і відгодівлі кращі прирости) у дослідній групі вищий, ніж у контрольній, на 3,28 євро/гніздо. Загальний додатковий прибуток від застосування препарату склав 6,32 євро/гніздо, або 0,62 євро на порося, що вдев’ятеро більше, ніж витрати на ветпрепарати.

РОЗРАХУНОК РАЦІОНІВ: ПОРОСНІ СВИНОМАТКИ

Виробники свинини часто скаржаться на високу вартість кормів згідно норм поживності, що радять генетичні компанії. Звісно, якісна генетика має особливі вимоги, для того щоб повністю реалізувати свій потенціал. Однак це не означає, що не можна підібрати корм, який не буде «бити по гаманцю» виробника і при цьому забезпечувати потреби тварин. З другого боку, щоб мати добрий результат, треба знати основні принципи розрахунку раціонів. Зупинимося на свиноматках.

Формуючи раціон для свиноматок, треба враховувати три основні аспекти:

- баланс електролітів;
- вміст клітковини;
- джерела енергії.

БАЛАНС ЕЛЕКТРОЛІТІВ

Це баланс позитивно (калій, натрій) і негативно (хлор) заряджених мікроелементів.

Кальцій (Са) — дуже важливий макроелемент. Організм свиноматки особливо потребує його на момент опоросу (стимулює скорочення матки), а впродовж лактації — велика кількість Са виділяється з молозивом та молоком, щоб забезпечити необхідний його рівень для поросят.

На жаль, забезпечити оптимальну потребу в Са лише з раціону неможливо, бо він, по-перше, лужний буфер, по-друге, погіршує всмоктування поживних речовин (амінокислот, фосфору та ін.).

Яквідомо, длязабезпеченняпотребисвиноматок у цьому мікроелементі, організм тварин мобілізує його з кісток. Цей процес потрібно активувати перед опоросом (рисунки 1).

За 5–7 діб до опоросу свиноматок переводять у цех опоросу. Впродовж цього періоду фермери рідко годують їх спеціальним раціоном — в основному згодують корм для лактуючих свиноматок. Він має високий вміст кальцію, який в організмі поросної свиноматки не засвоюється повною мірою. Кальцій потрапляє з кишечника в кров, тому процес

мобілізації його з кісток автоматично відключається. У результаті розвивається фактичний дефіцит цього мікроелемента, що може спричинити ускладнення опоросу та погіршення молочності. Щоб попередити такі негативні наслідки, потрібно:

- не перевищувати норму кальцію у транзитний період перед опоросом (не більше 10 г Са на кг корму);
- не згодовувати раціон для лактуючих свиноматок у транзитний період;
- регулювати баланс електролітів у свиноматок упродовж п’яти діб перед опоросом. Так, баланс електролітів раціону (БЕР) має таку формулу: $БЕР (мг-екв^*) = 1000 \times (Na/23 + K/39 - Cl/35,5)$, де Na — натрій, K — калій, Cl — хлор.

Збільшуючи вміст хлору в раціоні, підвищуємо його рівень у

Рисунок 1. ГОРМОНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС Са-МОБІЛІЗАЦІЇ У ПОРОСНОЇ СВИНОМАТКИ

* Інтервал від відлучення до запліднювання

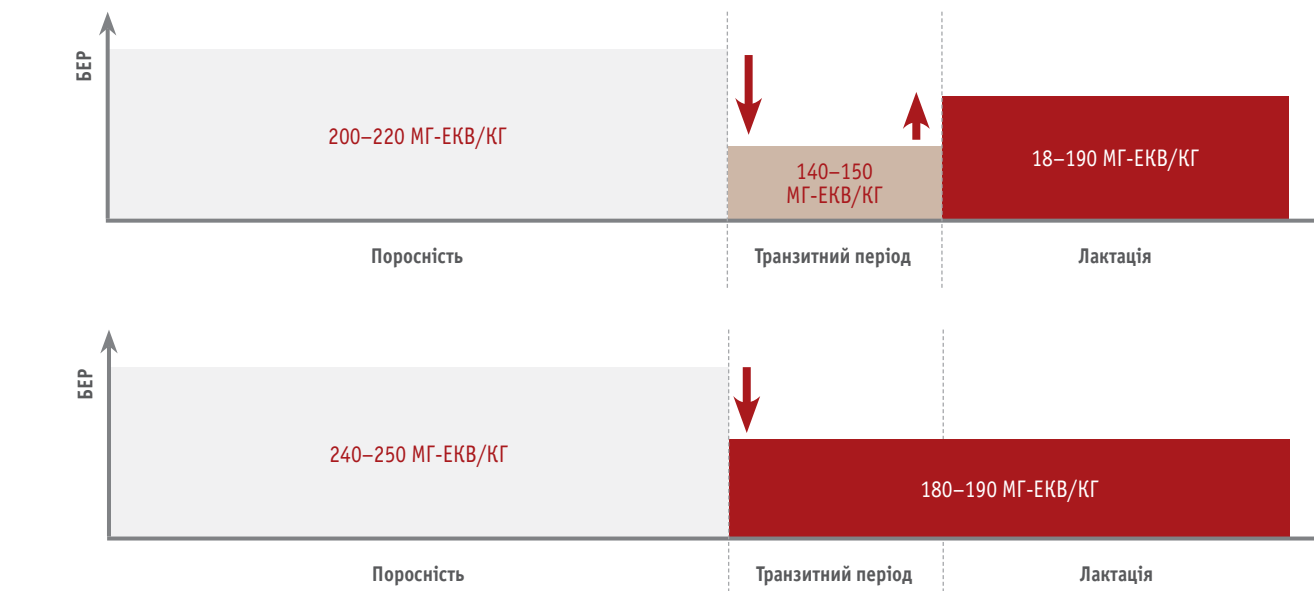

Володимир Надкреничний, технолог ТОВ «Цехаве Корм ЛТД»

Олександр Горкун, технолог ТОВ «Цехаве Корм ЛТД»

Рисунок 2. ОПТИМАЛЬНА РІЗНИЦЯ БЕР У РАЦІОНАХ ДЛЯ ПОРОСНИХ І ЛАКТУЮЧИХ СВИНОМАТОК, А ТАКОЖ КОРМІ, ЯКИЙ ЗГОДОВУЮТЬ ВПРОДОВЖ ТРАНЗИТНОГО ПЕРІОДУ

* Міліграм-еквівалент.

Джерело: Schothorst Feed Research, 2014

крові, змінюючи в такий спосіб її електролітичний баланс. Щоб досягти електронейтральності, організм реагує виділенням позитивно заряджених іонів калію і гідрогену (H⁺). Через те, що в крові підвищується рівень гідрогену, падає рН. Щоб «понизити» кислотність, організм починає мобілізувати Са з кісток як лужний буфер.

Дослідники наукової бази Schothorst Feed Research довели, що величина БЕР сама по собі неважлива, головне щоб різниця цього показника між кормом для поросної та лактуючої свиноматки становила 60–70 мг-екв. Приклад схеми годівлі на [рисунок 2](#).

Зменшення електролітичного балансу потрібне для швидкої мобілізації кальцію із кісток. Щоб досягти такого ефекту, свиноматкам упродовж транзитного періоду (оптимально за сім діб до опоросу) дають корм із високим вмістом хлору. Ще один варіант — розробити спеціальний корм з більшим вмістом хлору на період

поросності. Однак враховуйте, що в останньому випадку збільшиться собівартість годівлі.

КЛІТКОВИНА

Клітковина — це важлива складова кормів, яка допомагає уникнути ожиріння свиноматок упродовж поросності. Адже фермери нерідко їх переого-

Таблиця 1. ДЖЕРЕЛА КЛІТКОВИНИ

Швидкість ферментації	Джерела клітковини
Швидка	Жом буряка, жом цитрусових
Середня	Пшеничні та ячмінні висівки
Низька (неперетравна)	Соняшниковий шрот, соєві оболонки

Таблиця 2. ВПЛИВ ДОДАВАННЯ ЖИРУ ТА ВУГЛЕВОДІВ НА ЗДОРОВ'Я ТА ПОДАЛЬШІ РЕПРОДУКТИВНІ ПОКАЗНИКИ ЛАКТУЮЧИХ СВИНОМАТОК

Споживання корму	Високе (44 МДж ЧЕ/доба**)		Низьке (33 МДж ЧЕ/доба)	
Джерело енергії	Жир	Крохмаль + цукор	Жир	Крохмаль + цукор
Фолікули, мм	3,6	4,1	2,6	3,5
Інтервал від відлучення до запліднювання, годин	123	122	152	130
Кількість фолікулів	17,9	18,2	15,5	16,9

Джерело: Van den Brand et al., 2000

** ЧЕ — чиста енергія.

вують (дають > 2,5–2,8 кг корму на добу), **схиляючись на те**, що тварини не наїдаються, якщо добова давання корму менша. У результаті свиноматки набирають зайву вагу (четверта-п'ята кондиція), що спричиняє ускладнені опороси, а ожиріння вимені — проблеми з молочністю ([рисунок 3](#)). Якщо корм збалансований за амінокислотами, містить оптимальний рівень білка, енергії та клітковини, цього не станеться.

Раціон для поросних свиноматок повинен містити щонайменше 7 – 7,5 % клітковини. Така кількість забезпечить відчуття ситості і при цьому тварина зможе задовольнити свої потреби в поживних речовинах. Не варто різко зменшувати кількість клітковини у раціонах лактуючих свиноматок, щоб не спричинити кормовий стрес. Оптимальна кількість — 6%.

Більшість фермерів асоціюють клітковину лише з висівками і соняшnikовою макухою або шротом. Однак є різні її джерела, від чого залежить швидкість ферментації ([таблиця 1](#)). Продукти, багаті на клітковину, потрібно комбінувати у відповідних пропорціях, щоб забезпечити оптимальний її вміст у всіх відділах товстого кишечника для нормальної його роботи. Важкозасвоювана клітковина ферментується в кінці товстого кишечника, зв'язуючи воду, тому її недостатня кількість спричиняє констипацію (запор). Цю **проблему** легко розпізнати: зверніть увагу на консистенцію фекалій — вони дуже сухі.

Ідеальна формула додавання клітковини у раціон (якщо прийняти частку в раціоні за 100%):

33% жому
+ 33% пшеничних висівків
+ 33% соняшnikового шроту

ДЖЕРЕЛА ЕНЕРГІЇ

Після опоросу свиноматка потребує більше енергії. Сучасне свинарство націлене на збільшення кількості живонароджених поросят у гнізді. Нині вже нікого не здивуєш 32 поросятами на свиноматку на рік! Щоб **поросята** були забезпечені молоком, свиноматка повинна секретувати в середньому 10–12 л на добу. Паралельно фермери починають підгодовувати поросят престартером, зазвичай, із п'ятого **—** сьомого дня їх життя. Хоча статистика свідчить, що 30% поросят упродовж лактаційного періоду відмовляються від підкорму. Тому треба звернути увагу на якість таких продуктів: вони повинні бути смачними і поживними. Тим паче, що витрати на престартер складають лише 2% у схемі собівартості годівлі свиней.

Що потрібно свиноматкам для доброї молочної продуктивності:

- швидке відновленням кондиції після опоросу;
- добре споживання корму;
- відмінний стан здоров'я;
- добре забезпечення водою.

Проблема в тому, що після опоросу свиноматка часто не може з'їдати стільки корму, скільки потрібно для секретування необхідної кількості молока. Тоді вона недоотримує всіх поживних речовин, перебуває в негативному енергетичному балансі і викорис-

Hermitage Genetics

пропонує українським виробникам:

1. Елітний молодняк з високим статусом здоров'я (GGP/GP порід Ландрас і Велика Біла по Материнських лініях і Макстро, П'єтррен, Дюрор по Термінальних лініях) з Ірландії, Німеччини та України.
2. Високопродуктивні гібридні свинки F1 з репродукторів в Ірландії, Німеччини та України.
3. Спермопродукція - свіжа та заморожена (з Ірландії та України).
4. Програми розведення BLUP для закритих стад, створені за індивідуальними вимогами клієнтів.
5. Генетичний моніторинг за допомогою програми BLUP.

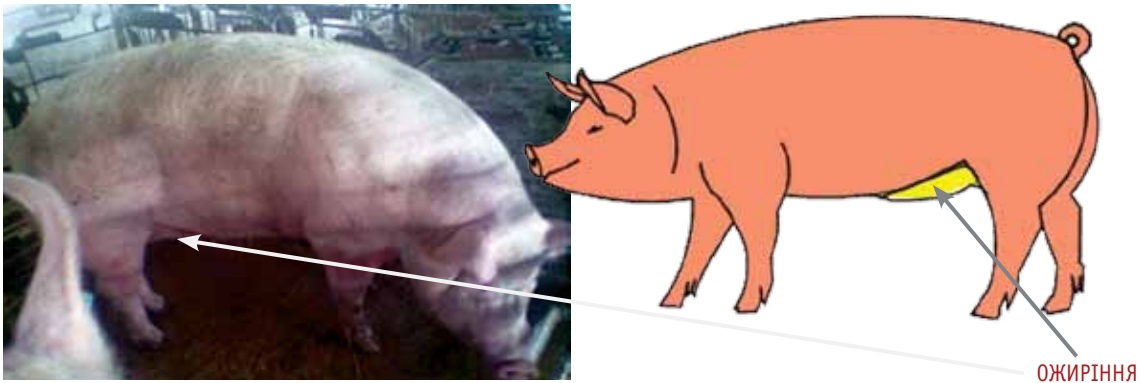
Геннадій Чернецький - представник компанії
Hermitage Genetics в Україні.
Т: +38 050 553 222 7
E-mail: hermitage-ukraine@ukr.net

Hermitage Genetics
Call: www.hermitagegenetics.ie

товує власні резерви, щоб продукувати молоко, а отже, **виснажується**. Щоб цього не допустити, потрібно збільшити споживання корму (додавати стимулюючі добавки) чи його енергетичну цінність (додавати жири, вуглеводи).

Яке з джерел енергії краще: жири чи вуглеводи? Відповідь знайшли дослідним шляхом ([таблиця 2](#)). Навіть при високому споживанні корму, тварини, у раціоні яких додавали жир, мали меншу кількість фолікулів (причому меншого діаметру) та довший час поверталися в охоту. **ПС**

Рисунок 3. ОЖИРІННЯ МОЛОЧНИХ ЗАЛОЗ

ХВОРОБА АУЕСКІ: НЕ ВТРАЧАЙТЕ ПИЛЬНОСТІ!

Проникнувши у стадо, вірус хвороби Ауескі продовжує циркулювати в ньому доти, поки не будуть вжиті належні заходи ерадикації. В чому підступність вірусу, чим особливі сучасні засоби його контролю і чому українським свинарям не можна втрачати пильності — про це детально у статті.

Етіологія і шляхи поширення

Хвороба Ауескі (ХА) — високо контагіозне захворювання, яке спричиняє значні економічні втрати. У підсисних поросят протікає надгостро у нервовій формі з майже 100% летальністю, у дорослих свиней — у легеневої формі, часто із нашаруванням секундарної бактеріальної інфекції.

Збудник хвороби Ауескі (ВХА) — дрібний ДНК-вірус (150–180 нм), що належить до сімейства Herpesviridae, підродина Alpha-herpesvirinae. В оболонці вірусу виявлено 17 глікопротеїнів. Нині відомий лише один серотип ВХА, однак доведена відмінність окремих його штамів. ВХА має широкий спектр шляхів поширення. Він дуже стійкий у навколишньому середовищі, у перехворілих свиней формує нестерильний імунітет. Вірус не заражає людину, однак для інших сприйнятливих ссавців (зокрема ВРХ, кіз, овець, а також котів, собак і гризунів) — завжди

фатальний. Саме з цих причин ХА занесена до списку хвороб, які підлягають обов'язковій реєстрації.

У повітрі із вологістю $\geq 55\%$ ВХА зберігає свою інфекційність до 7 годин і здатен подорожувати з повітряними потоками на відстань до 2 км (за деякими даними — до 90 км). Дуже стійкий до кислот (витримує рН 4–9) та дії високих температур: прямі сонячні промені знищують ВХА через 6–7 год., температура 60 °C — через 40 хв., 70 °C — через 15 хв., 80 °C — через 10 хв., і лише кип'ятіння — за кілька секунд. Доведено, що у нехлорованій воді патоген залишається життєздатним до 7 год., у гноївці влітку — до одного місяця, взимку — до трьох. Холод консервує вірус: при 0–4 °C він зберігається від 130 діб до 4 років. Крім того, збудник упродовж 3–4 діб залишається небезпечним у контамінованій солом'яній підстилці та у назальних секретах, що потрапили на гранули корму чи пластик.

Проте вірус чутливий як до більшості дезінфектантів (наприклад, формальдегідової групи 1–2%).

Найсприйнятливіші до ВХА — свині, які є природним осередком патогену. Здорові тварини заражаються від носія в основному респіраторно або орально. Під час гострої фази інфекції вірус довше двох тижнів присутній в епітелії мигдаликів і в усіх рідинах (молоці, сечі, вагінальних і препуціальних секретах) та у великих кількостях виділяється інфікованою твариною у навколишнє середовище. Патоген може проникати через слизові оболонки чи пошкоджену шкіру, передаватися при штучному або природному запліднюванні, поширюватися через контамінований інвентар, персоналом, а також при застосуванні в годівлі термічно необроблених продуктів свинарства. Важливий шлях поширення — трансплацентарний: від свиноматки до її плодів.

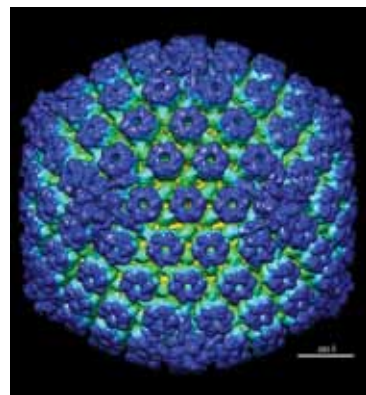

Рисунок 1.
Вірус хвороби Ауескі: кріоелектронна мікроскопія

Фото 1.
Абортовані плоди свиноматки, інфікованої ВХА

Фото 2.
Риніт у свиней, хворих на ХА

Фото 3.
Ураження легенів, спричинені ХА

Бродячі коти і собаки, а також гризуни можуть переносити вірус від ферми до ферми. Хоча такі тварини здебільшого стають кінцевою ланкою в епізоотичному ланцюзі ХА (гинуть упродовж 2–3 діб після інфікування і не встигають заразити інших), проте векторним поширенням вірусу легковажити не можна. Свиня може захворіти, з'ївши труп інфікованого щура, в якому вірус зберігає інфекційність до 175 днів. Роль комах і птахів як потенційних векторів інфекції ще досліджують.

Свині, що перехворіли ХА, стають латентними позитивними вірусоносіями. У свійських свиней неактивний вірус «ховається» у трийчастому нерві і реактивується під дією таких стрес-чинників, як транспортування, перегрупування, значні температурні коливання чи опорос. Таким чином, одного разу проникнувши у стадо, ХА циркулюватиме в ньому доти, поки не буде вжито належних заходів ерадикації. Інші сприйнятливі до вірусу тварини можуть заразитися при контакті з інфікованими свинями.

ПАТОГЕНЕЗ, КЛІНІЧНІ ОЗНАКИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ІМУНІТЕТУ

Після природного інфікування ВХА головна локація вірусемії — назальний, фарингальний чи тонзиллярний епітелій. Вірус поширюється через лімфатичну систему до периферичних лімфатичних вузлів, де вторинна віремія триває 7–10 діб. «Ховаючись» від антитіл, які виробляє організм у відповідь на атаку патогена, вірус проникає в периферичну нервову систему і звідти — у центральну нервову,

де засідає у трийчастому нерві, набуваючи латентної (прихованої) форми.

Інкубаційний період для підсисних поросят, зазвичай, триває 2–4 доби, для відлученців і дорослих свиней — 3–6 діб. Виділення вірусу у навколишнє середовище із усіма секретами тварини починається на другу–п'яту добу після інфікування і триває більше двох тижнів.

Клінічний прояв ХА залежить від штаму вірусу, шляху інфікування та віку свині. Чим молодша тварина, тим тяжче протікає хвороба і тим вищий відсоток падежу.

У поросят віком до десяти днів ХА протікає у надгострій формі, а летальність сягає 100%. Така ситуація типова для господарств, у які вірус проникає вперше. У свиноматок, що заразилися безпосередньо перед опоросом, поросята народжуються нежиттєздатними або інфікуються від «мам» і гинуть без видимих клінічних ознак упродовж 24 годин після цього.

У поросят старше 10 днів розвивається класична (паралітична) форма ХА із нервовими або частіше респіраторними проявами. Смертність у віковій групі до 14 днів сягає 80–100%, старших 14 днів — 40–70%, а серед підсвинків до трьох місяців — не більше 5%. Характерні клінічні ознаки: лихоманка до 42 °C, що супроводжується судомою, появою піни із ротової порожнини, прогресивною втратою голосу, неповним паралічем задніх кінцівок (такі поросята сидять у позі «собаки»).

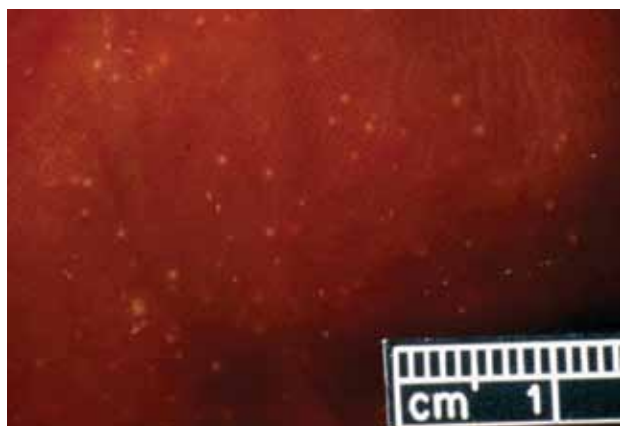
У поросят, старших трьох місяців, та дорослих свиней ХА проті-

кає приховано або респіраторно зі слабо вираженими ознаками ураження верхніх дихальних шляхів. Смертність у цих вікових групах не перевищує 3%. Типові симптоми: підвищення температури до 41 °C, чхання, кашель, прискорене дихання, кон'юнктивіт і втрата ваги. Через активну імуносупресивну дію вірусу (уражені макрофаги не здатні чинити антибактеріальну дію), легенева форма ХА часто ускладнює секундарна бактеріальна інфекція (Pasteurella, Actinobacillus suis).

Відлучені поросята одужують на 5–10 добу. У свиней відгодівельних кондицій інфекція зазвичай протікає м'яко або приховано, проте іноді респіраторне ураження може прогресувати до пневмоній. Зрідка також спостерігають ознаки ураження ЦНС, що різняться за рівнем прояву від помірних м'язових треморів до судом.

Інфікування свиноматок під час поросності (або їхніх плодів у період реактивації латентного вірусу) у більшості випадків спричиняє порушення відтворювальних функцій: реабсорбція плодів, аборт, мертворождені поросята, мацерація і муміфікація плодів (фото 1), народження слабких поросят із вродженим тремором. В уражених гніздах можуть одночасно бути нормальні, мертворождені та слабкі поросята.

Після клінічного одужання свині перетворюються на довічних латентно інфікованих носіїв ВХА. Як тільки вірус засів у трийчастому нерві, жодна вакцина не здатна його ліквідувати. Патоген може перебувати у прихованому стані у ЦНС, у лейкоцитах та інших орга-

↑
Фото 4.

Дифузні мультифокальні точкові некрози на печінці підсисного поросятя

нах і системах як інфікованих, вакцинованих, так і невакцинованих свиней. У результаті імуносупресії або під впливом стресів (перегрупування, транспортування, різкі коливання температур, опорос тощо) вірус може реактивуватися із латентного стану і тварина-вірусоносіть знову стає джерелом інфекції. Кількість і тривалість виділення вірусу значно менші, ніж під час первинного інфікування, проте цього може бути достатньо для інфікування вакцинованих і невакцинованих тварин.

У господарствах із латентно інфікованим поголів'ям захворювання протікає приховано або у вигляді легеневої форми. У свиноматок можуть спостерігатися аборти. Але новонароджені поросята в таких господарствах, у більшості випадків, захищені колостральним імунітетом.

Колостральний імунітет до ВХА тривалий: до 50–80 днів. Отже, у перехворілому стаді свиноматки мають латентну форму хвороби і передають імунітет до неї своїм поросятим із молозивом. Такі поросята можуть заразитися ВХА після 50–80 дня життя — достатньо дорослі для того, щоб хвороба протікала в інфлюенцоподібній формі без нервових симптомів. У цьому ще один підступ ХА: маємо постійне персистування збудника в господарстві без характерного клінічного прояву. Найчастіше в такій ситуації свинарі, опираючись лише на клінічні ознаки, діагностують у свиней окремі респіраторні проблеми, як то грип, пастерельоз чи актинобактеріальну пневмонію, які,

насправді, є секундарними бактеріальними інфекціями, не підозрюючи ХА, що стала тригером цих патологічних процесів.

ПАТОЛОГОАНАТОМІЧНІ ЗМІНИ

У свиней при ХА макроскопічні патанатомічні зміни несуттєві, відсутні або їх складно виявити. Уражень, які були б характерні тільки для ВХА, немає. При постмортальному дослідженні виявляють серозний або фібринонекротичний риніт (фото 2), некротичний тонзиліт, геморагії середостінних лімфатичних вузлів. Крім того, можуть спостерігати набряк та ураження легенів (фото 3), спричинені секундарними бактеріальними патогенами. Печінка може бути всяяна точковими (діаметром 2–3 мм) некрозами білого кольору — такі ураження найбільш типові для поросят віком до 10 днів (фото 4).

Мікроскопічне дослідження сірої та білої речовин головного мозку виявляє характерний для ХА негнійний менінгоенцефаліт, потовщення оболонки мозку, а також однадерну периваскулярну інфільтрацію та нейрональний некроз. У мацерованих плодів часто виявляють фокальні некрози на печінці, селезінці, лімфатичних вузлах та надниркових залозах.

ДІАГНОСТИКА

Хворобу Ауескі варто підозрювати, якщо у клінічній картині стада серед новонароджених поросят почали превалювати високий падіж із ознаками ураження ЦНС при одночасному погіршенні репродуктивних показників у свиноматок та респіраторних проблемах у дорослих свиней. Однак діагноз на хворобу Ауескі встановлюють лише на підставі комплексу епізоотичних, клінічних, патологоанатомічних даних і результатів лабораторних досліджень.

Обов'язковими тестами для лабораторної діагностики ХА, згідно з директивами Міжнародного протиепізоотичного бюро (OIE), є реакція вірус-нейтралізації (РН) та імуноферментний аналіз (ІФА). РН менш чутлива і не відрізняє вакцинний імунітет від інфекційного. В той же час, якщо для

контролю ХА застосовують маркерні вакцини (із делеціями окремих генів вірусу, найчастіше gE), дискримінуючі ІФА визначають не лише інфікованих, але й латентно інфікованих свиней.

У лабораторіях, не обладнаних для роботи з культурами клітин, для діагностики ХА проводять біопробу на кролях, заражаючи їх суспензією патологічного матеріалу. Якщо він містив вірус, через 2–5 діб кролі захворюють: непокояться, часто на місці уведення матеріалу проявляється свербіння і розчісування, врешті гинуть (інколи без будь-яких видимих ознак). Позитивний результат виділення вірусу підтверджує ХА, однак негативний не гарантує його відсутності.

Зі зразків тканин і секретів свиней вірусну ДНК також виявляють за допомогою полімеразно-ланцюгової реакції (ПЛР).

Для виявлення збудника в лабораторію надсилають труп тварини або патматеріал (голову, шматочки головного і довгастого мозку, мигдалики, легенів, печінки, селезінки), що повинен бути свіжим, без ознак аутолізу.

Гістологічні дослідження для діагностики ХА прийнятні тільки при постмортальному аналізі у гострій фазі інфекції або під час прояву клінічних ознак хвороби і, дуже рідко, — у період реактивації вірусу із латентного стану.

ХА необхідно диференціювати від класичної чуми свиней, сказу, грипу, набрякової хвороби, лістеріозу, стрептотококової інфекції, отруєння сіллю чи ртуттю.

КОНТРОЛЬ ТА ЕРАДИКАЦІЯ — СУЧАСНИЙ ПІДХІД

В ендемічних зонах для профілактики ХА організовують карантин і тестування новоприбулих ремонтних тварин, а також заходи біобезпеки, що попереджають занесення вірусу з інвентарем, одягом, людьми, бродячими тваринами, виключають контакт свиней із дикими.

Вилікувати свиней, що заразилися ХА, неможливо. Так само немає специфічного лікування для гострої фази інфекції. Хворобу можливо лише контролю-

ФЕРРОВЕТ +B12

Особенности препарата Ферровит+B12

Препарат обладает высокой активностью и обеспечивает быстрое усвоение железа в организме. Железо-декстрановый комплекс стимулирует кроветворную систему, повышает уровень гемоглобина и увеличивает количество эритроцитов, восполняет недостаток железа, повышает продуктивность сельскохозяйственных животных. Цианокобаламин (витамин B12) стимулирует кроветворение, активизирует синтез креатина, жировой обмен, биосинтез метионина, нормализует процесс усвоения пищи, стимулирует метаболические процессы.

г. Харьков, ул. Смольная, 30.
тел.: +38 /057/ 714-37-51. www.vetsintez.com

BETCINTEZ

вати за допомогою щеплення. Однак слід пам'ятати: вакцинавання пом'якшує клінічні прояви хвороби та скорочує кількість і тривалість виділення вірусу інфікованими тваринами, проте не забезпечує стерильного імунітету і не попереджає переходу інфекції у латентний стан.

Застосування інактивованих вакцин проти ВХА у разі спалаху хвороби є недоцільним. Таке щеплення індукує лише гуморальний імунітет, що ефективний лише тоді, коли вірус виходить зі свого «сховку» — трійчастого нерва. Для гострої та латентної інфекції найдієвіший клітинний імунітет, а його забезпечують живі вакцини.

Зважаючи на високу контагіозність вірусу і доведену здатність різних його штамів рекомбінуватися, свинарі небезпідставно побоюються живих вакцин ВХА. Однак сучасний підхід дозволяє уникнути всіх ризиків: для контролю та викорінення хвороби застосовують живу рекомбінантну маркерну вакцину. Із вакцинного штаму такого препарату видалено ген gE, який відповідає за прикріплення вірусу до клітинної оболонки та проникнення всередину клітини. Крім того, із геному вірусу видаляють ген тимидинкінази (tk), який ще називають геном латентності, що відповідає за реплікацію вірусу в клітинах (особливо в нервових) та їх знищення. Завдяки таким делеціям вакцинний штам фактично позбавляють інфекційного начала: реплікація вірусу відбувається тільки у місці введення ін'єкції та периферичних лімфатичних вузлах, а рівень і тривалість екскреції знижуються до мінімуму. При цьому жива gE- і tk-негативна вакцина, на відміну від інактивованої, індукує повноцінний поствакцинальний імунітет, захищає тварин від польового вірусу і трансплацентарної передачі. Делеція гену gE виступає вакцинним маркером, завдяки якому відрізняють свиней із вакцинним та інфекційним імунітетом. Імунна система свині, щепленої рекомбінантною вакциною, не виробляє антитіл до протеїнів, які кодує видалений ген. Якщо дискримінуючі тести виявляють антитіла до gE,

свиня була інфікована польовим вірусом.

Для контролю хвороби рекомбінують вакцинувати все маточне стадо і кнурів щоквартально, а товарних свиней — у період послаблення колострального імунітету. Головна запорука ефективності при цьому — регулярність. Одночасне зі щепленням застосування антибіотиків (додають у корми) допомагає контролювати секундарну бактеріальну інфекцію.

Для ерадикації ВХА розроблено цілу низку програм. Серед дієвих підходів: повна депопуляція, часткова депопуляція (ізолюване вирощування поросят), а також стратегія аналізу і вибраковування. Повна депопуляція — надійний, але найдорожчий метод, а тому непопулярний серед свинарів. Зазвичай, щоб його застосування стало рентабельним, паралельно із викоріненням ВХА вирішують ще кілька проблем господарства, наприклад, покращують генетичні якості стада.

Стратегія аналізу і вибраковування полягає у регулярному щомісячному аналізі крові всіх племінних свиней стада на ВХА та вибраковуванні позитивних. Процедуру повторюють, поки у стаді не залишаться лише серонегативні тварини. Підхід ефективний тільки при застосуванні рекомбінантної маркерної вакцини, адже у парі із диференційними тестами дозволяє виявляти і вибраковувати зі стада свиней із інфекційним, а не вакцинним імунітетом і латентних вірусоносіїв. Цей підхід найдієвіший при низькому рівні інфікування стада.

Важливо, що ерадикація за допомогою виключно вакцинавання без вибраковування позитивних тварин затягнеться щонайменше на 3–3,5 роки: поки зі стада не вийдуть ті свиноматки, що були «на старті» програми.

При стратегії часткової депопуляції маленьких поросят віком 18–21 день відлучають від вакцинованих свиноматок і вирощують на окремому виробничому майданчику. Як тільки у такий спосіб зібрано достатню кількість свинок та кнурців, «вихідне» племінне стадо депопулюють із заміною

серонегативним ремолодняком (після очищення і дезінфекції приміщень та 30-денного карантину). Такий метод дозволяє племфермам продовжувати реалізацію племінного молодняка, незважаючи на те, що основне стадо інфіковане. Однак при цьому кожне порося перед продажем необхідно тестувати, щоб переконатися у його серонегативності.

Перед початком програми ерадикації господарству треба вирівняти імунний фон стада: всіх свиноматок і кнурів щепити килімовим методом тричі на рік. Важливо також вакцинувати свинок, призначених для ремонту, оскільки після закінчення дії колострального імунітету (50–70 днів) і до запліднювання (вік 200–240 днів) утворюється «вікно», коли незахищена вакциною тварина може заразитися польовим вірусом.

Таким чином, для викорінення захворювання потрібен комплекс заходів: специфічна профілактика; виявлення, вибраковування і заміна інфікованих тварин (включаючи латентно інфікованих) на неінфікованих; обов'язкова реєстрація захворювання; залучення інших протиепізоотичних заходів.

Зуважте, що сучасні стратегії ерадикації ВХА базуються лише на застосуванні живих gE- і tk-негативних маркерних вакцин та відповідних дискримінуючих тестів. Відповідні програми вже успішно завершені або тривають у багатьох країнах світу. Найшвидше мети досягають ті, де кампанія із ерадикації має статус національної і підтримку держави. В Україні поки що маємо лише «Інструкцію щодо заходів з профілактики та ліквідації хвороби Ауескі сільськогосподарських тварин і хутрових звірів».

Серед українських свиногосподарств гостра і надгостра форми ХА зараз зустрічаються рідко, оскільки вірус дуже поширений й інтактних ферм мало. Незважаючи на це, вітчизняні свинарі не повинні втрачати пильності і вчасно помічати респіраторні і репродуктивні проблеми стада — небезпечного і підступного ворога.

ZUPREVO®

14

днів активності
у легенях

9

днів періоду очікування
(каренції)

“КОЛИ НОВИЙ АНТИБІОТИК МАЄ НОМЕРИ, ВАЖЛИВІ ДЛЯ ВАШОЇ УВАГИ!”

1

доза в 1 мл на 10 кг
живої ваги

4

найбільш відомі
патогени

Представництво «Інтервет Ейдженсиз Б.В.» в Україні
03038, Україна, м. Київ, вул. Амосова, 12, 3-й поверх БЦ «Горизонт Парк»
тел.: 044 393-74-90, факс: 044 393-74-91
www.msd-animal-health.com

MSD-AN-PROMO-ZUP-SW-01-09/14

Зупрево® 4% (тілдіпірозин - 40 мг)
РП АА-04701-01-13

 MSD
Animal Health

ЩОБ ПЕЧІНКА БУЛА ЗДОРОВОЮ

Написати про застосування гепатопротекторів підштовхнув один із візитів на м'ясокомбінат і післязабійний огляд внутрішніх органів свиней. Стан печінки красномовно свідчить про «труднощі», яких за життя зазнали тварини. На ній, як на мапі, добре видно дистрофічні зміни, спричинені незбалансованою годівлею, мікотоксинами, гельмінтами. А це, в свою чергу, недоотримані прибутки та вимушені затрати, про які ми часто навіть не здогадуємося.

**Віталій
Гаркавенко,**
лікар ветери-
нарної медицини

Печінка – паренхіматозний орган, найбільша травна залоза в організмі тварин (фото 1). Її внутрішня структура складається з часточок призматичної форми, більшість із яких містить високодиференційовані клітини — гепатоцити (80% від усіх клітин печінки). Їх називають розумними, оскільки вони здатні відтворюватися для заміни загинулих клітин ще й самі регулюють процес регенерації.

На перший погляд, роль печінки зрозуміла: це своєрідний фільтр, який захищає організм від впливу різних токсинів. Однак її значення набагато вагоміше. Печінку можна порівняти з лабораторією, де відбуваються тисячі найскладніших біохімічних процесів. Так, деякі її клітини (клітини Купфера) поглинають із

крові бактерії та більшу частину токсичних речовин. Печінка бере участь у процесах травлення і кровотворення, а також білковому, вуглеводному, жировому та мінеральному обміні речовин. Вона, зокрема, відповідає за розщеплювання і перебудову амінокислот, утворення сечовини і синтез власних білків, необхідних для функціонування організму. Печінка синтезує, депонує та активізує дію вітамінів, гормонів і ферментів. Її робота всебічно спрямована на підтримання гомеостазу організму (система скоординованих реакцій, спрямованих на забезпечення та відновлювання сталості його внутрішнього середовища).

Печінка бере участь у стабілізації всіх патологічних процесів, що відбуваються в організмі. При

РОЗЛАДИ

В РОБОТІ ПЕЧІНКИ

СПРИЧИНЯЮТЬ

ЯК ЗАХВОРЮВАННЯ

САМОГО ОРГАНУ,

ТАК І ПОГІРШЕННЯ

СТАНУ ОРГАНІЗМУ

В ЦІЛОМУ.

Фото 1.
Печінка свині

Фото 2.
Зовнішній вигляд печінки свині з хронічним аскаридозом

цьому причини розладів її роботи досить різні. Часто «винні» мікотоксини чи токсини, які продукуються через внутрішні інфекційні та паразитарні хвороби (фото 2).

Робота печінки безпосередньо залежить від збалансованості раціону за макро- і мікроелементами та вітамінами. Важливе значення також має якість білка та енергопротеїнове співвідношення.

ЗАХВОРЮВАННЯ ПЕЧІНКИ

Захворювання печінки можна поділити на запалення власне органу (гепатити) та хвороби жовчних шляхів (холангіт, холецистит, жовчнокам'яна хвороба).

Унаслідок порушення обміну речовин (згодовування неякісних та незбалансованих кормів) у печінці можуть розвиватися дистрофічні процеси — гепатодистрофії (гепатози), які клінічно проявляються розладом травлення та погіршенням виробничих показників. Найчастіше зустрічаються білкові (фото 4) та жирові (фото 5) гепатози, які можуть мати гострий чи хронічний перебіг. Жирові — одні з найнебезпечніших і зазвичай проявляються у гострій формі.

У свиней часто діагностують токсичну гепатодистрофію. Хронічна форма захворювання може спричинити атрофічні та некротичні зміни в гепатоцитах, які супроводжуються дифузним розростанням сполучної тканини — цирозом.

Основним захворюванням печінки та жовчних ходів є жовтяниця. За патоморфологічними ознаками розрізняють гемолітичні (спричинені надмірним руйнуванням еритроцитів), паренхіматозні (через порушення метаболізму білірубину клітинами печінки) та механічні (розвиваються внаслідок непрохідності жовчних протоків) жовтяниці.

НА ЩО ЗВЕРТАТИ УВАГУ ПІД ЧАС РОЗТИНУ ТА ПІСЛЯЗАБІЙНОГО ОГЛЯДУ НА М'ЯСОКОМБІНАТІ

Печінку досліджують за класичною схемою:

- зовні: розмір, колір, консистенція;
- на розрізі: колір, вологість, характер малюнку.

Важливе значення має кровонаповнення органу. Під час післязабійного огляду печінка, у нормі, знекровлена, а от на момент розтину трупа має різні ступені кровонаповнення. Одним із показників асфіксії, наприклад, є венозний застій печінки (фото 6).

При деяких хворобах, спричинених впливом екзогенної інтоксикації (частіше через гострі кормові отруєння), відзначають білкову зернисту дистрофію печінки (фото 4): орган дещо збільшений; на поверхні та на розрізі має сірувате забарвлення; структура нечітка. При жировій дистрофії (фото 5) печінка збільшена, глинисто-жовтого забарвлення, має відносно пружну консистенцію, ламка (залежно від ступеня ожиріння), на розрізі «масляниста».

Досить часто у свиней діагностують токсичну дистрофію печінки: орган виглядає строкато (чергування ділянок сірого, жовтого та коричнево-червоного кольорів). Захворювання може розвинути-ся внаслідок білкової та жирової дистрофій, ускладнених застійною гіперемією. Хронічні запальні процеси в печінці спричиняють цироз (застійний, токсичний).

Некротичні вогнища («молочні плями») на поверхні печінки (фото 7) зазвичай свідчать про зараження аскаридами чи нематодами *Stephanurus dentatus* (легеневий черв).

ЗБИТКИ

Зрозуміло, що порося, печінка якого не виконує своїх функцій, повільно росте (інколи може навіть загинути). Це значні економічні збитки через:

- недоотримані прирости; збільшення коефіцієнту конверсії корму; погіршення якості м'яса; збільшення терміну відгодівлі; порушення технологічних циклів; некондиційні та вибракувані тварини тощо;
- «перегули» свиноматок; у гніздах збільшується відсоток нежиттєздатних порослят, а також таких, які мало важать; короткий термін експлуатації тварин; незаплановані вибракування;
- погіршення якості сперми кнурів;
- додаткові витрати на лікування.

Фото 3.
Хронічний холецистит із формуванням жовчних каменів

Фото 4.
Білкова дистрофія з незначним венозним застоєм

VEGACHOL®
ГЕПАТОПРОТЕКТОР —
вигідна
інвестиція

ВЕГАШОЛ®
КОРМОВА ДОБАВКА

1. Кормова добавка для всіх видів с.г тварин та птиці.
2. Стимулює печінковий метаболізм.
3. Стимулює апетит.
4. Попереджує жирову дистрофію печінки.
5. Використовуйте під час зміни корму, спеки, для відновлення/стимуляції апетиту, при діареях

Ексклюзивний дистриб'ютор в Україні: ПП «БЕЛВЕТ»,
09112, Київська обл., м. Біла Церква, вул. Клінічна 6,
тел./факс +38(04563) 6-03-02, моб. +38(067)2498667,
info@belvet.kiev.ua www.belvet.kyiv.ua

↑
Фото 5.

Жирова дистрофія: глинисто-жовте забарвлення печінки

↑
Фото 6.

Гостра застійна гіперемія печінки

ЯК ВІДНОВИТИ ФУНКЦІЇ ПЕЧІНКИ?

Головне — комплексний підхід. Насамперед треба виявити та усунути чинники, що порушують роботу печінки (як мінімум, зробити аналіз кормів на мікотоксини; лабораторні аналізи калу на виявлення інвазій, провести дегельмінтизацію тощо). Наступний крок — активізувати механізми, спрямовані на покращення обміну речовин. На початкових стадіях патологічних процесів гепатоцити здатні до відновлення своїх функцій.

Гепатопротектори (від лат. *hepar* — печінка *protecto* — захищати) — це хімічні речовини, що покращують функції печінки. Вони відновлюють гепатоцити і покращують метаболічні процеси в печінці, а також виводять з організму токсичні речовини.

Гепатопротектори класифікують за походженням (природні, синтетичні), хімічним складом (фосфоліпіди, амінокислоти, вітаміни тощо) і способом дії (жовчогінні, антиоксиданти тощо).

Нині виробники застосовують переважно комплексні препарати, у складі яких є:

- метіонін: покращує синтез холестерину, зменшує рівень холестерину та відкладання в печінці нейтрального жиру (у такий спосіб запобігає жировим дистрофіям);
- сорбітом: має жовчогінну дію;

- холін — складова жовчі. Регулюючи рівень інсуліну, впливає на вуглеводний обмін. Регулює жировий обмін в печінці;
- карнітин: бере участь у жировому обміні. Безпосередньо впливає на виділення енергії;
- вітаміни групи В: активно беруть участь в окисно-відновних процесах при вуглеводному та жировому обміні, регулюють активність нервової системи;
- вітамін Е — імуномодулятор, антиоксидант, універсальний захисник клітинних мембран печінки;
- екстракти лікарських трав (наприклад: розторопша, артишок, розмарин тощо): містять алка-

лоїди, сапоніни, ефірні масла, що спонукають секретування шлункового соку, покращують травлення та активізують секрецію жовчі.

Є виробники, які, щоб покращити виробничі показники свиней, додають в раціони свиней лише окремі компоненти з гепатопротекторними властивостями (амінокислоти, вітаміни та інші речовини, що мають гепатопротекторні властивості). Доцільніше використовувати комплексні препарати, адже кожен компонент по-різному проявляє свої властивості та дію на клітини печінки. А завдяки ефекту синергії досягти кращого ефекту можна напевне і набагато швидше. **ПС**

↑
Фото 7.

Некротичні вогнища («молочні плями») на поверхні печінки

РЕГІОНАЛЬНІ НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ СЕМІНАРИ ДЛЯ СВИНАРІВ

Кращі спеціалісти із ветеринарії, годівлі та управління розкриватимуть запропоновані вами теми.

ОРГАНІЗАТОР – АСОЦІАЦІЯ СВИНАРІВ УКРАЇНИ СПІЛЬНО З КЦ АСУ ТА КОМПАНІЄЮ «ДИКУН»

Для господарств-членів асоціації свинарів України
УЧАСТЬ У СЕМІНАРАХ БЕЗКОШТОВНА

за підтримки

СЛІДКУЙТЕ ЗА НОВИНАМИ АСУ

Детальніше: на сайті [rigua](http://rigua.com.ua) та за телефоном (098) 841-43-61

ЗВОРОТНЕ ЗГОДОВУВАННЯ: БУТИ ЧИ НЕ БУТИ?

Нині, коли використання антибіотиків у тваринництві все більше обмежують, виробники активніше практикують різні способи стимулювання імунної системи свиней. Один із них — зворотне згодовування. Цей метод особливо широко використовують під час карантину новопридбаного молодняка, коли свинок та кнурців адаптують до патогенного навантаження в господарстві. Однак чи кожне захворювання можна профілакувати в такий спосіб і які є протипоказання?

Джон Карр,
ветеринар
міжнародного класу
(Великобританія)

Зворотне згодовування — ефективний спосіб забезпечити стійкість імунітету свиней до основних збудників на фермі. Цей метод особливо широко використовують під час карантину новопридбаного молодняка, коли свинок та кнурців адаптують до патогенного навантаження в господарстві. Однак запам'ятайте:

- 1) Матеріал для зворотного згодовування не можна брати з інших підприємств, а також ділитися своїм із ними.
 - 2) Перш ніж приймати рішення про зворотне згодовування, обов'язково проконсультуйтеся з ветеринарним лікарем.
- У деяких країнах зворотне згодовування дозволяють лише після того, як господарство отри-

мало письмову згоду від уряду (через контроль класичної чуми свиней).

МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ЗВОРОТНОГО ЗГОДОВУВАННЯ
За допомогою програм зворотного згодовування можна контролювати деякі респіраторні, репродуктивні та кишкові захворювання (таблиця 2). **ПС**

Таблиця 1.
КОНТРОЛЬ ЗАХВОРЮВАНЬ ЗА ДОПОМОГОЮ МЕТОДУ ЗВОРОТНОГО ЗГОДОВУВАННЯ:
ПАТОГЕНИ ТА ВІДПОВІДНИЙ МАТЕРІАЛ

Збудник	Фекалії відлученців/ поросят на дорощуванні	Мотузка	Плацента, мертворо- джені, муміфікати
Актинобацилярна плеввропневмонія			
Bordetella			
Clostridia			
E. coli			
Ентеровірус			
Haemophilus parasuis			
Mycoplasma			
Парвовірус			
Pasteurella			
ЦВС-2			
PPCC			
Ротовірус			

Джерело: Carr, 2013

Таблиця 2.

Які збудники можна контролювати	
	Збудники репродуктивних захворювань.
	Парвовірус, ентеровірус, ціркковірус та решта SMEDI-вірусів (мервороди, муміфікати, ембріональна загибель, безпліддя), конгенітальний тремор.
	Збудники кишкових захворювань.
	Escherichia coli (кишкова паличка), ротавірус, трансмісивний гастроентерит, епідемічна діарея свиней.
	Збудники респіраторних захворювань.
	Репродуктивно-респіраторний синдром свиней, цирковірус 2-го типу, Haemophilus parasuis (збудник гемofilьозного полісерозиту або хвороби Глессера).
	Інші патогени.
	Streptococcus suis, Staphylococcus hyicus.
Які матеріали згодовувати	
	Контроль респіраторних захворювань.
	Муміфікати, мертвороди, плацента.

	У загона на дорощуванні, де утримують поросят вагою близько 25 кг, покладіть важку мотузку. Тварини гратимуться з нею і жуватимуть. Через тиждень віддайте її новопрідбаному ремонтному молодняку. Мотузку можна передавати від групи до групи ремсвинок.
	Контроль кишкових захворювань Використовуйте екскременти поросят, відлучених близько десяти днів тому. Підстилку чи фекалії поросят із цеху опоросу. Якщо у поросят діарея, використовуйте папір, щоб «увібрати» екскременти та використати в програмі зворотного згодовування.
Зверніть увагу: збирати матеріали для зворотного згодовування слід двічі на тиждень.	
Програма зворотного згодовування	
	Свинки Двічі на тиждень упродовж третього та другого тижнів до першого запліднювання.
	Свиноматки Двічі на тиждень під час поросності: на шостий та третій тижні до опоросу.
Ризики	
	Поширення і спалах захворювань Зворотне згодовування покликане сформувати у свиноматок і свинок імунітет до збудників, присутніх на фермі. Однак деякі з них не можна контролювати в такий спосіб, оскільки можна спричинити спалах. Ідеться, наприклад, про сальмонельоз та дизентерію. Тому, якщо нові захворювання з'являються в господарстві, обговоріть програму зворотного згодовування з ветеринаром.
	Вакцинування проти парвовірусу Оскільки зворотне згодовування не гарантує безпеки проти парвовірусу, свинок потрібно обов'язково вакцинувати до першого запліднювання.

Джерело: Carr, 2013

Довідник

із ЛІКУВАННЯ
та ДІАГНОСТИКИ
ХВОРОБ
СВИНЕЙ

Джон Карр

ВЕТЕРИНАРІЯ ДЛЯ ВСІХ!

Цей довідник має практичне застосування на будь-якій фермі: стане в пригоді і ветеринару, і пересічному робітникові.

Перша частина

Друга частина уже в продажі

Замовити та отримати додаткову інформацію можна за телефоном +38 098 5931735

ОЦІНКА КУЛЬГАВОСТІ У СВИНОМАТОК

Кульгавість — одна з основних причин вибраковування свиноматок. Моніторинг цієї патології показав, що вона трапляється не регулярно впродовж року, а хвилеподібно — з піком кожні 3–4 місяці. Один зі способів контролю кульгавості — оцінка причини та ступеня ураження. Для цього знадобиться інструкція!

За матеріалами статті Agustí Camprodon Ylla та Lali Coma Feliu «Підходи до оцінки кульгавості свиноматок»

Донедавна кульгавим свиноматкам робили ін'єкції протизапальних препаратів та антибіотиків, а в корми додавали медикаменти на основі амоксициліну, лінкоміцину або тилозину.

Як правило, таке лікування ефективне лише час від часу і тільки для певного відсотка тварин. При цьому через кілька місяців кульгавість, зазвичай, знову повертається. Тому профілактику захворювань треба починати з аудиту: виявити відсоток уражень, їх причин (таблиця 1) і ступеня тяжкості.

ОЦІНКА СТАНУ РАТИЦЬ

Дослідження продемонстрували, що близько 96% свиноматок мають принаймні одне незначне ураження ратиць. Приблизно у 20 відсотках випадків ця проблема стає причиною вибраковування.

Як контролювати цю проблему?

- 1. Виберіть 50 свиноматок у цеху опоросу (краще тих, які нещодавно опоросилися, оскільки вони більше часу проводили лежачи).
- 2. Огляньте задні кінцівки (їх оглядати легше, ніж передні). Загальна кількість ратиць для дослідження — 100.
- 3. Перевірте стан рогової тканини (колір, міцність, наявність уражень тощо).
- 4. Зафіксуйте місце та ступінь тяжкості ураження (від 0 до 3) (таблиця 2).

Таблиця 1. ОСНОВНІ ПРИЧИНИ КУЛЬГАВОСТІ СВИНОМАТОК

	
Мозолисті нарости.	Набряки.
	
Рани/виразки.	Гематоми.
	
Бурсит (запалення синовіальної сумки): набряки під скакальним суглобом.	Проблеми з ратицями.

Таблиця 2. ТИПОВІ УРАЖЕННЯ РАТИЦЬ СВИНЕЙ

		
Переростання ратиці: (часто з тріщинами).	Переростання висячого пальця.	Переростання висячого пальця.
		
Вирваний висячий палець.	Тріщини на підшві.	Тріщини на підшві.
		
Горизонтальні тріщини рогової поверхні.	Вертикальні тріщини рогової поверхні.	Вертикальні тріщини рогової поверхні.
		
Нарости/ерозії м'яких тканин на п'яті (2 і 3 бали).	Нарости/ерозії м'яких тканин на п'яті (2 і 3 бали).	Нарости/ерозії м'яких тканин на п'яті (2 і 3 бали).
		
Тріщини (а) та розшарування (б) ратиці вздовж білої лінії.	Тріщини (а) та розшарування (б) ратиці вздовж білої лінії.	Тріщини (а) та розшарування (б) ратиці вздовж білої лінії.
		
Тяжка форма ураження: гнійне запалення унаслідок ерозії та травми ратиці (обломлений палець).	Тяжка форма ураження: гнійне запалення унаслідок ерозії та травми ратиці (обломлений палець).	Тяжка форма ураження: гнійне запалення унаслідок ерозії та травми ратиці (обломлений палець).

5. Огляньте оточення свиноматки: чи є чинники травмування/розвитку уражень (таблиця 3).

ЩО РОБИТИ ПІСЛЯ АУДИТУ?

Після аудиту, коли визначений відсоток уражених свиноматок та характер ушкоджень, ветеринар прописує стратегію лікування хворих та профілактику здорових тварин. Так, напри-

клад, якщо ураження ратиць — поширена в господарстві проблема, одне з рішень — у раціоні поросних і лактуючих свиноматок додавати мікроелементи (цинк, мідь, марганець), зокрема у хелатованій формі.

Через півроку проводять ще один аудит. Такий термін обґрунтований: рогова тканина виростає на 5–7 мм на місяць, а отже,

шести достатньо, щоб уражені ратиці відновилися. Ще один ефективний метод профілактики їх захворювань — регулярна розчистка. Крім того, часто треба відкорегувати технологію та умови утримування свиней.

Якщо стратегія правильна, покращиться не лише здоров'я кінцівок свиноматок, але й показники їх продуктивності. **ПС**

Таблиця 3.
НЕДОЛІКИ В ОТОЧЕННІ СВИНОМАТОК, ЯКІ МОЖУТЬ СПРИЧИНИТИ УРАЖЕННЯ РАТИЦЬ ТА КІНЦІВОК

	
Поламани решітчасті підлоги.	Щілини у підлозі неоптимального розміру.
	
Глибокі тріщини та ями в суцільних бетонних підлогах.	Зношена та шорохувата підлога, особливо навколо поїлок та годівниць.
	
Тип підлоги: експериментальним шляхом доведено, що свиноматки, яких утримують на решітчастих підлогах, мають проблеми з кульгавістю у чотири рази більше, порівняно із тваринами, у загонах/станках яких суцільна підлога.	Найменше випадків кульгавості у свиноматок, яких утримують на підстилках (наприклад, солом'яних).
	
Брудні підлоги: поверхня підшви та п'яти водонепроникні. Тож постійний контакт із вологою може спричинити розм'якшення рогової тканини, що підвищить зношуваність ратиць. Крім того, на брудній підлозі легко підслизнутися і отримати травму.	Ризики при груповому утримуванні свиноматок. Згідно з результатами досліджень, у свиноматок, яких утримують упродовж поросності у загонах, частіше зустрічаються рани та травми кінцівок, набряки, тріщини на підшві та ерозії м'яких тканин п'яти.
	
Ризики при індивідуальному утримуванні свиноматок. Найчастіше кульгавість спричиняють саме ураження ратиць: горизонтальні тріщини рогової тканини, переростання вищого пальця, тріщини та розшарування уздовж білої лінії.	Висока концентрація свиней у загоні.

Офіційний постачальник ветеринарних препаратів, інструментарію та засобів гігієни

тел.: (067) 474 85 35
(067) 474 85 33
(067) 474 23 38

факс: (04744) 4 67 58
e-mail: info@dk-vet.com
сайт: www.dk-vet.com

ПРИЧИНИ НЕПЛІДНОСТІ СВИНОМАТОК

Поросність свиноматки триває 115 діб, тоді 28 діб — період лактації. Якщо тварина здорова і в добрій кондиції, через 4–5 діб після відлучення вона повертається в охоту і готова до запліднювання. За таких умов господарство отримує 2,4 опороси на свиноматку на рік. Одна з причин, яка порушує налагоджену систему виробництва, — неплідність. Вона унеможлиблює своєчасну заміну вибракуваних свиноматок ремонтними свинками, планове формування технологічних груп і дотримання циклу відтворення.

Олександр Бабань,
кандидат ветеринарних наук (Білоцерківський НАУ)

Неплідність — тимчасова або незворотна втрата відтворювальної функції у свиноматок. Розрізняють такі форми неплідності: вроджена, стареча, аліментарна, симптоматична, експлуатаційна, кліматична та штучна.

ВРОДЖЕНА НЕПЛІДНІСТЬ

Найпоширеніші причини вродженої неплідності у свиноматок — інфантилізм та гермафродитизм.

Інфантилізм — недорозвиненість статевих органів, яку може спричинити неправильний підбір батьківських та материнських

ліній (інбридинг) для відтворення. Інколи може розвиватися через порушення технології вирощування ремонтних свинок.

Гермафродитизм — поєднання в одній особині ознак обох статей. Найчастіше спостерігають істинний гермафродитизм (фото 1): одночасна наявність у тварини яєчників і сім'яників, або однієї складної статевої залози, частина якої має будову яєчника, а інша — сім'яника. При цьому здатність до запліднювання мають обидві статеві клітини (функціональний), або одна із них (афункціональний гермафродитизм).

СТАРЕЧА НЕПЛІДНІСТЬ

Розвивається внаслідок атрофії статевих органів, яку спричиняє закінчення репродуктивного циклу тварин (клімакс). У свиноматок клімаксеричні зміни починаються приблизно після восьмого опоросу. Цей період, як правило, пов'язаний з погіршенням запліднюваності, збільшенням ембріональної смертності (>10%), відсотку прохолостів (>20%), кількості мертвородів (>5%) і випадків гіпотрофії новонароджених поросят, а також погіршенням багатоплідності (< 8 поросят на опорос).

Фото 1. Істинний гермафродитизм

Свиноматки різної кондиції: а) худя (1 бал); б) жирна (5 балів)

Фото 2.

АЛІМЕНТАРНА НЕПЛІДНІСТЬ

Повноцінна годівля — основа ефективного відтворення. Треба чітко контролювати збалансованість раціонів, особливо в період перед запліднюванням, упродовж поросності й лактації, запобігаючи як схудненню, так і ожирінню свиноматок (фото 2 а, б).

Складаючи раціон свиноматок перед запліднюванням, треба враховувати, що життєздатність яйцеклітин і ембріонів значною мірою залежить від повноцінної годівлі та стану організму свиноматок після відлучення. Адже під час овуляції дозріває більше яйцеклітин, ніж народжується поросят. Так, у молодих свиноматок у середньому 15,7 (від 9 до 22), а у дорослих — 20 (від 12 до 25) яйцеклітин. Однак уже через 48 год після овуляції значна їх частина гине: 6–7% через брак енергії. На пізніших термінах (розвиток плодів) рівень ембріональної смертності із цієї ж причини може сягати 15–30%. Порушення внутрішньоутробного розвитку загалом спричиняють загибель близько 40% плодів від потенційної їх кількості.

Брак енергії (через годівлю незбалансованими раціонами перед запліднюванням і впродовж поросності) може стати причиною ще однієї проблеми — затримки розвитку ембріонів. Як наслідок, свиноматка народжує поросят-гіпотрофіків. Це фізіологічно недорозвинені тварини, які мало важать. Їх голова часто непропорційно розвинута, порівняно з тулубом. Внутрішні органи (серце, печінка, селезінка, шлунок) також збільшені для розміру тіла. У таких поросят відсутня чи погано розвинена підшкірна жирова клітковина.

З другого боку, перегодовувати свиноматок також не слід, адже і в худих, і в жирних тварин під час овуляції виділяється мало яйцеклітин, порівняно з біологічним потенціалом. При цьому більшість із них містить недостатньо речовин, необхідних для успішного запліднювання, дроблення зиготи, імплантації ембріонів, фізіологічного перебігу поросності.

СИМПТОМАТИЧНА НЕПЛІДНІСТЬ

Серед усіх форм неплідності симптоматична найпоширеніша. Її спричиняють не лише патології статевих органів, але й інших систем організму (дихальної, травної та ін.), а також інфекційні й інвазійні хвороби. Серед патологій репродуктивного тракту найчастіше зустрічають хвороби яєчників (можна діагностувати лише фолікулярну кисту, фото 3 а, б) та матки.

Інколи фолікулярні кисти можна переплутати з поросністю (особливо коли свиноматкам масово роблять УЗД-діагностику поросності). Основна клінічна ознака: тварини з цією проблемою приходять в охоту через кожні 10–12 діб. Тому точна діагностика допоможе вчасно «відсіювати» холостих свиноматок.

Найпоширеніші патології матки — метрит (фото 4) і переродження (індурація, фото 5). Останню патологію легко діагностувати завдяки УЗД: візуалізуються тяжі світло-сірого чи білого кольору, різної форми, розміру та конфігурації. Таких свиноматок вибраковують.

ЕКСПЛУАТАЦІЙНА ПАТОЛОГІЯ

Розвивається внаслідок запліднювання фізіологічно незрілих ремонтних свинок, подовженого лактаційного періоду чи в результаті застосування різних гормональних препаратів, з метою покращити показник запліднюваності та багатоплідності у свиноматок. Відомо, що внаслідок високого рівня пролактину гальмується фолікулогенез (рисунок 1).

КЛІМАТИЧНА НЕПЛІДНІСТЬ

На організм свиноматок істотно впливають: температура, освітлення, вологість, концентрація шкідливих газів у повітрі, швидкість його руху тощо. Через фізіологічні особливості (у свиней відсутні потові і сальні залози у шкірі) терморегуляція — відношення між утворенням тепла в організмі та його віддачею в навколишнє середовище — ускладнена. Так, підвищення температури в цеху запліднювання

Фото 3. Фолікулярна киста яєчника: а), б)

Фото 4. Метрит у свиноматки

Фото 5. Ехограма матки при індурації

Фото 6. Аборт у ранній фазі поросності

Пропалс матки

Фото 7.

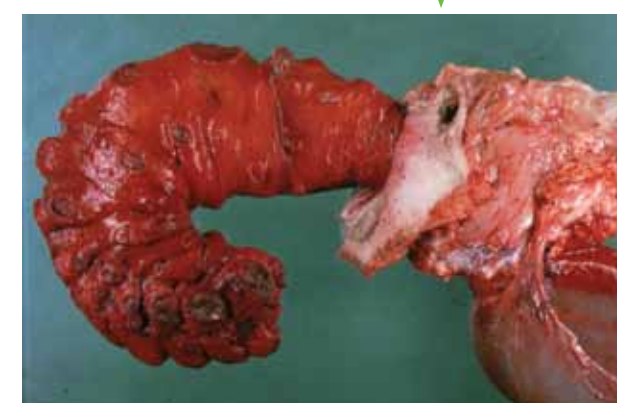
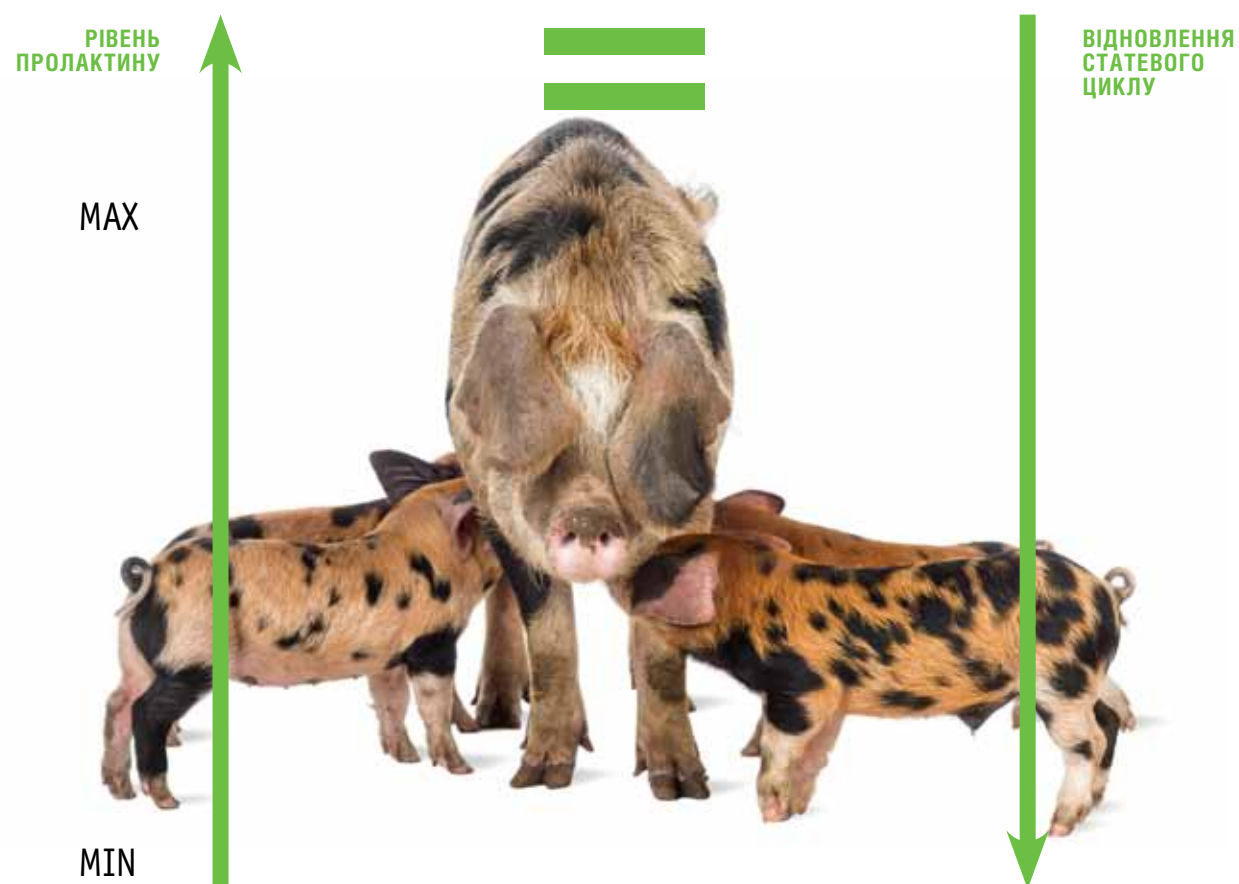

Рисунок 1.
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК РІВНЯ ПРОЛАКТИНУ ТА СТАТЕВОЇ ЦИКЛІЧНОСТІ

(більше 22 °C) негативно впливає на функціональну діяльність репродуктивної системи свиноматок: гальмується фолікулогенез, порушуються статеві цикли (наприклад, так звана «тиха охота», коли відсутня загальна реакція стадії збудження). Як результат, зменшується кількість фолікулів, які овулювали. Тоді в господарстві погіршується відсоток запліднюваності та багатопліддя свиноматок, порушується транспорт сперми у її статевих органах, подовжується час капацизації спермів (здатність проникати в яйцеклітину крізь її оболонки), збільшується відсоток прохолостів, ембріональної смертності та абортів (фото 6).

Висока температура в цеху опоросу спричиняє біологічну депресію свиноматок, виснаження, слабку родову діяльність, зменшення інтенсивності переймів і

потуг. Як наслідок, опорос триває довше (більше 6–12 годин), паузи між виведенням поросят збільшуються (>20 хв.), відсоток мертвородів зростає на 10–15%.

Через температурний стрес також розвиваються патології післяродового періоду: випадання матки (фото 7), субінволюція матки та синдром ММА (метрит-мастит-агалактія).

ШТУЧНО НАБУТА ТА ШТУЧНО СПРЯМОВАНА НЕПЛІДНІСТЬ

Унаслідок порушення технології запліднювання, може розвиватися штучно набута, а через навмисне припинення відтворювальної функції — штучно спрямована неплідність.

Типові помилки, які спричиняють штучно набуту неплідність:

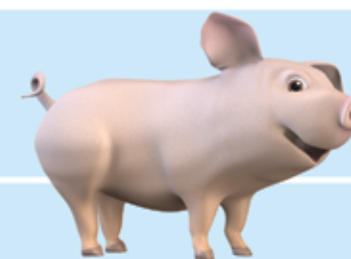
- використання неякісної сперми (рухливість спермів менше

7 балів і концентрація у спермодозі менше 3 млрд);

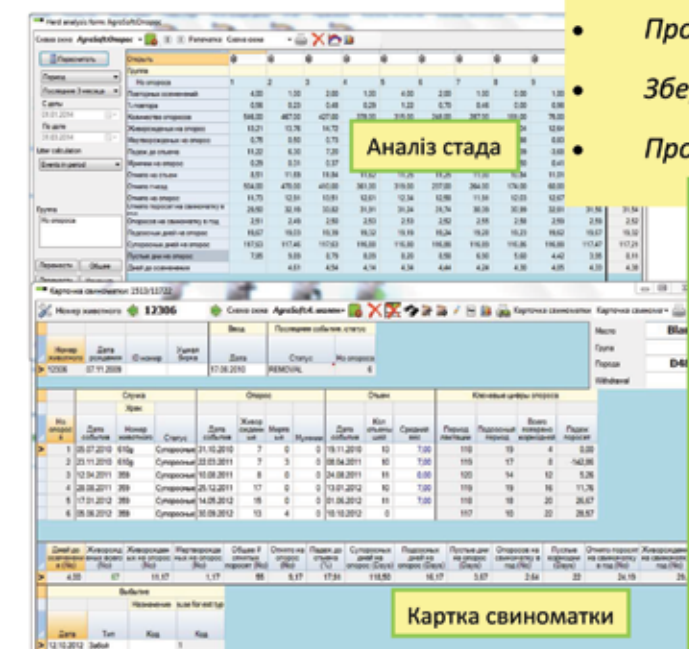
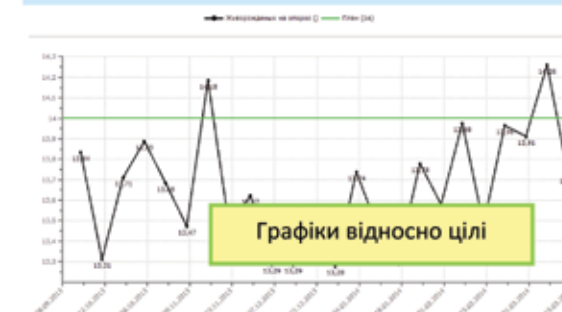
- запліднювання не в стадії збудження (50–60% помилок);
 - запліднювання уже поросних свиноматок (зазвичай, якщо в господарстві не використовують УЗД для ранньої діагностики поросності);
 - одноразове (а не дворазове) запліднювання свиноматок (ігнорування «золотого правила штучного запліднювання «ранок–вечір–ранок»);
 - виявлення збудження та запліднювання, не використовуючи кнур-пробника;
 - порушення правил асептики під час введення сперми;
 - багаторазове використання одноразових інструментів.
- Часто причиною неплідності є інфекційні хвороби — близько 30% усіх випадків. ПС

AgroSoft WinPig

Програмне забезпечення для обліку в свинарстві

Програмне забезпечення для обліку в свинарстві від компанії АгроСофт - це контроль, аналіз та управління виробництвом. З програмою завжди можна отримувати всі необхідні звіти та завжди володіти детальною інформацією всього процесу виробництва. Програма допоможе вчасно відреагувати на важливі сигнали та провести необхідні заходи. Що зберігає час та додаткові витрати.

Можливості програми

- Індивідуальний облік та аналіз свиноматок і кнурів.
- Аналіз виробничих груп.
- Облік та аналіз груп дорощування і відгодівлі.
- Створення індивідуальних схем для реєстрації та звітів.
- Прозорість обліку.
- Збереження звітів в будь-якому форматі.
- Прогноз забою.

Новини компанії

В квітні місяці виходить новий реліз програми, який надасть можливість співпраці з генетикою ДанБред. Пізніше ж буде створено модулі і для інших генетичних компаній.

Також розширено можливості детального аналізу, що дасть можливість отримувати саме необхідну інформацію та створювати потрібні звіти. При бажанні можна буде також створювати індивідуальні формули.

Пропозиція по впровадженню

Компанія АгроСофт надає можливість безкоштовно отримати програму на випробувальний термін. В який входить оригінальна версія програми, підтримка та онлайн навчання. Це допоможе зрозуміти що насправді являє собою даний продукт, його користь та необхідність.

Випробувальний термін програми складає один-два місяці. Після чого вже можна приймати обґрунтовані рішення по впровадженню програмного забезпечення.

Denmark
7160 Topping, Tovergade 82
Telephone +4576902222
E-Mail: post@agrosoft.net
Homepage: www.agrosoft.eu

Підтримка АгроСофт в Україні
Володимир Вакула
тел.: +38 097 937 69 41
+38 050 835 40 78
e-mail: agrosoft_ua@ukr.net

СКІЛЬКИ КОШТУЄ ГНІЙ?

Слово «гній» у більшості українських виробників не асоціюється з поняттям «прибуток». Усе тому, що донедавна цей продукт навіть законодавчо класифікувався виключно як відходи. В Європі ставлення до гною кардинально відрізняється. Насамперед це товар, що має ціну. Це якісне органічне добриво, внесення якого на поля — не просто спосіб утилізації, а також економії на мінеральних добривах та істотного покращення родючості земель. Як порахувати споживчу вартість гною?

Сергій Сітніков, експерт із питань утилізації гною, компанія Vogelsang (Німеччина)

За кордоном через напружену ринкову конкуренцію вже давно зрозуміли, що гній — це не відходи, а економічна складова сільгоспвиробництва: органічне добриво, багате на поживні речовини (таблиця 1). Норми внесення контролюються на законодав-

чому рівні. Причому обов’язкова практика — робити лабораторні аналізи як землі, так і гною, щоб розрахувати його кількість на гектар. Адже кожна ферма виробляє «унікальний продукт», тому, залежно від його хімічних якостей, норми внесення можуть від-

різнятися. Так, оскільки на більшості свиноферм, які працюють за інтенсивною технологією, свиней утримують на щільних підлогах, у відстійниках збирається гноївка. Рідкий гній дуже зручно вносити на поля, потрібна тільки правильна технологія.

Таблиця 1. ТИПОВИЙ ХІМІЧНИЙ СКЛАД РІДКОГО ГНОЮ СВИНЕЙ

Вміст сухих речовин, %	Азот (N), кг/т	Фосфор (P2O5), кг/т	Калій (K2O), кг/т	Сульфат (SO3), кг/т	Магній (MgO), кг/т
2	3	1	2	0,5	0,3
6	4	2	2,5	0,7	0,4
10	5	3	3	0,9	0,5

Таблиця 2. ХІМІЧНИЙ СКЛАД ТА ПРИБЛИЗНА ВАРТІСТЬ ГНОЮ РІЗНИХ ВИДІВ ТВАРИН ТА ПТИЦІ

Гній	Густота (% сухої речовини)	Уміст мікроелементів кг/м³ гною			Вартість мінеральних елементів у м³ гною (згідно з цінами на 09.12.2014)			Загальна вартість гною, грн/ м³
		Азот (H₂O)	Фосфор (P₂O₅)	Калій (K₂O)	Азот* (6,5 грн/кг)	Фосфор** (8,5 грн/кг)	Калій*** (15,5 грн/кг)	
М’ясної ВРХ	20–40	4	4,2	9,1	26	35,7	141,05	202,75
Молочної ВРХ	20–25	3,4	2,5	6,5	22,1	28,9	100,75	151,75
Свиноматок із поросятами	8–12	4	4,2	9,1	26	35,7	141,75	202,75
Свиней на відгодівлі	6–8	5	4,5	3,5	32,5	38,25	54,25	125
Послід курей	25–40	8,4	10	8	54,6	85	124	263,6

* Амонійна селітра

** Амофос

*** Сульфат калію

ЯКА Ж ВИГОДА ВІД ГНОЮ?

Щоб ґрунти зберігали або покращували родючість в умовах інтенсивного землеробства, вони найбільше потребують додаткового внесення хімічних елементів: азоту, фосфору і калію, а також мікроелементів та гумусу. Саме ці складові містить гній тварин, зокрема свиней. Саме їх аграрій купує у вигляді мінеральних добрив. При цьому типова для України ситуація: маючи свиноферму та поля, виробник говорить про те, що утилізація гною — одне з найпроблемніших питань, яке дорого коштує. Насправді ж, гній (за умови правильного менеджменту) повинен не красти гроші з бюджету, а, навпаки, поповнювати його (таблиця 2). Тим паче, що органічне добриво (гній), на відміну від мінерального, містить гумус — речовину, яка активізує діяльність мікрофлори, відроджує структуру ґрунту, покращує його поглинаючу здатність, повітряний і водяний режими, збагачує макро- і мікроелементами, вітамінами.

Правильне внесення гною на поля вирішує ще одну важливу проблему — зменшує ризик забруднення повітря та ґрунтових вод. А це стосується здоров’я кожного мешканця планети. Так, за оцінкою ООН, сучасне промислове тваринництво генерує 64% аміаку, що сприяє випаданню кислотних дощів і підкисленню екосистем. Як порахувати, скільки грошей надійно заховано в гноїв-

ці зі свиноферми? Насамперед потрібно знати, які обсяги продукують тварини (таблиця 3). Зробимо приблизний розрахунок. Припустимо, у комплексі замкнутого циклу одночасно утримують 1000 свиноматок (450–600 м³/місяць гною), 5000 голів на дорощуванні (640 м³/місяць) та 7000 — у секторі відгодівлі (1300 м³/місяць). Загалом, не менше 2400–2600 м³ гною на місяць. В еквіваленті до міндобрив (таблиця 2), вартість м³ гною сягатиме 164 грн (8 євро), тобто потенційно близько 400 тис. грн за місяць! Навіть якщо відняти втрачену частину хімічних елементів і витрати на внесення (оплата праці, паливо, амортизація обладнання), залишок коштів відчутний.

Водночас враховуйте, що мінеральні добрива постійно дорожча-

Фото 1.

Традиційний метод підземного внесення гною з плугом. Переваги: максимальне збереження поживних речовин гною. Недоліки: мала ширина внесення (6–8 м), великі витрати коштів, часу та палива на га

Таблиця 3. ОБСЯГИ ГНОЮ, ЯКІ ПРОДУКУЮТЬ СВИНІ РІЗНИХ ТЕХНОЛОГІЧНО-ВІКОВИХ ГРУП (ТВГ)

ТВГ	Вага свиней, кг	Об’єм	Середнє значення
Поросята на дорощуванні	15–27	3,0–5,0 л/доба 0,09–0,15 м³/місяць	3,8 л/доба 0,12 м³/місяць
Свині на відгодівлі: I етап	27–68	2,2–8,0 л/доба 0,066–0,24 м³/місяць	5,7 л/доба 0,17 м³/місяць
Свині на відгодівлі: II етап	38–100	6,3–8,0 л/доба 0,19–0,24 м³/місяць	7,2 л/доба 0,22 м³/місяць
Свиноматка з поросятами		13,0–23,3 л/доба 0,39–0,7 м³/місяць	15,0 л/доба 0,45 м³/місяць

↑
Фото 2.

Правильне наземне внесення гною: шлангова поливна система забезпечує рівномірність та мінімальне випаровування

↑
Фото 3.

Неоптимальне внесення гною: горизонтальний дисковий розприскувач. Внесення нерівномірне, однак це найдешевший спосіб (а тому поширений нині в Україні)

↑
Фото 4.

Дискова борона з розподільвачем гною: одночасне внесення гною та загортання землі

↑
Фото 5.

Дисковий розприскувач: знищення вартості гною без користі для господарства (у ЄС цей метод внесення гною заборонений із січня 2015-го)

ють: їх вартість напівпрямую залежить від цін на нафту та природний газ. Тому вартість гною також буде постійно збільшуватися. Європейські виробники це розуміють: надалі ж щорічний об'єм ринку обладнання для внесення гною у ЄС понад 800 млн євро.

ЯК ПРАВИЛЬНО ВНОСИТИ ГНІЙ У ҐРУНТ

Гній має таку властивість, як тиксотропія. Це здатність речовини відновлювати зруйновану механічною дією початкову структуру. Якщо зберігати гній три або більше місяців, не перемішуючи, він розшаровується: тверда фракція осідає і густе, рідка піднімається на поверхню, її вкриває кірка. Тому перш ніж закачувати гній у бочку і вносити на поля, його треба перемішати, щоб усі поживні елементи рівномірно розподілилися. Адже у верхньому шарі (кірці) знаходиться основна частина фосфору, у рідкій фракції — калію.

Щоб визначити норму внесення, у Європі спочатку роблять аналізи гною та ґрунту. Припустимо, потрібно 40 м³/га. Цей об'єм треба поділити на дві черги: 25 м³ до посіву, а решту — 15 м³ — після, коли вже є пагони. Якщо технологія правильна, поле залишиться зеленим і рослини неушкоджені: порівняйте фото 2 та фото 3.

Сучасні дослідження доводять важливість скорочення часу контакту гною із повітрям, оскільки тоді 65% азоту виділяється як летучі сполуки аміаку, а 35% — залишається у зв'язаних органічних формах. При цьому аміак засвоюється одразу після внесення, а органічні сполуки — тільки після

мінералізації у ґрунті. Для швидкого внесення нині використовують різні перевірені технічні засоби (фото 4).

Якщо вносити гній за допомогою дискового розприскувача (фото 5) чи так званої «пушки» (фото 6), ви одразу втрачаєте близько 40% азоту, який у вигляді аміаку виділяється в атмосферу. Крім того, що тоді вартість гною зменшується майже вповнину, ці технології мають ще два недоліки: внесення супроводжується сильним запахом, а розподілення нерівномірне — поле згодом виглядає так (фото 6). Ще один мінус: у результаті розприскування гною, стебла та листя рослин брудні.

КОЛИ ПОТРІБНО ВНОСИТИ ГНІЙ?

Вносити гній (поживні речовини) на поля потрібно тоді, коли рослини їх потребують: перед посівом та коли вони вже трохи підросли. Для різних рослин розроблена своя технологія та механізми оптимального внесення гною (таблиця 4). Для зернових, наприклад, рядність посівів не має значення, а для кукурудзи та соняшника — навпаки. Найефективніше працює внесення гною під корінь рослини (кукурудза, соняшник). Площа, з якої корінь може «взяти» поживні речовини, — до 30 см у радіусі. Щодо глибини, не більше 10–15 см. Коли рослина ще молода і її коренева система нерозвинена, а гній вносять на глибину 20 см, вона не матиме шансів дістатися до поживних речовин: вони залишаться у ґрунті або потраплять у ґрунтові води.

Кількість добрив, яку необхідно внести в ґрунт, визначає вік рослини. «Підліток» потребує найбільше поживних речовин. Наприклад, для кукурудзи у стадії зерна органічні мікроелементи мають мало користі, проте коли підходить час, потреба в підживі для росту різко збільшується (рисунок 1).

ВИСНОВОК

Треба якнайшвидше змінити ставлення до гною: це не шкідливі відходи, а цінне добриво. Про це говорять уже не тільки практики, а й у міністерських кабінетах.

VOGELSANG

НАВІСНІ СИСТЕМИ ДЛЯ РІВНОМІРНОГО ВНЕСЕННЯ ГНОЮ.
Обладнання та дооснащення існуючих бочок.

САМОВСМОКТУЮЧІ РОТОРНІ НАСОСИ ДЛЯ ГУСТОГО ГНОЮ.
Насоси для заповнення мобільних бочок.

RotaCut - ПРОТОЧНІ ПОДРІБНЮВАЧІ ДЛЯ ГНОЮ
З СОЛОМОЮ.

СПЕЦІАЛЬНЕ ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ БІОГАЗОВИХ УСТАНОВОК.

СКЛАД ЗАПЧАСТИН, СЕРВІСНИЙ ЦЕНТР ТА КОНСУЛЬТУВАННЯ
В УКРАЇНІ.

Продаж в Україні або прямі поставки з Німеччини. Гарантії виробника.
Сервісний центр та консультування в Україні.

Наші контакти: „Hugo Vogelsang Maschinenbau“ GmbH.
Holthöge 10-14, DE- 49632 Essen/Oldenburg
Телефон офісу : +49 5434-830, Представник в Україні: + 38 067 5048500

www.vogelsang.info
E-mail : info@vogelsang-gmbh.com

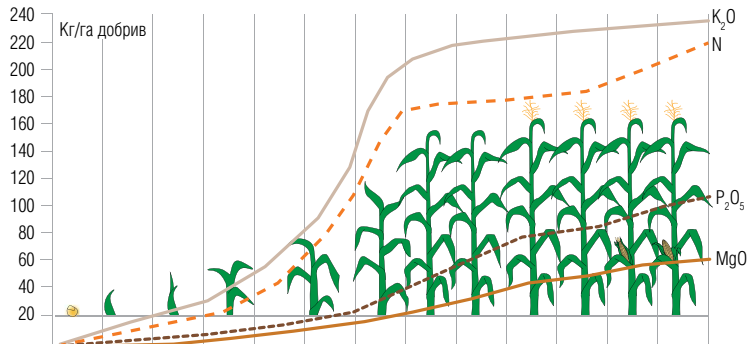
Таблиця 4.
ОПТИМАЛЬНИЙ ЧАС ДЛЯ ВНЕСЕННЯ ОРГАНІЧНИХ ДОБРИВ (ЗАГАЛЬНІ ЄВРОПЕЙСЬКІ НОРМИ)

Тип посаджень	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень
Озимі		**	****	****	***		**	****	***	**		
Весняні зернові		**	****	****	****							
Картопля	*	**	****	****								
Зелена маса		**	****	****	****	****	****	****	****	****		

* — внесення можливе, **** — внесення оптимальне

СУЧАСНІ ЯКІСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВНЕСЕННЯ ГНОЮ
ВИРІШУЮТЬ НИЗКУ ПИТАНЬ:
ЗБЕРІГАЮТЬ МАКСИМУМ СПОЖИВЧОЇ ЦІННОСТІ
ГНОЮ ДЛЯ РОСЛИН;
ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ РІВНОМІРНІСТЬ ВНЕСЕННЯ;
ЗМЕНШУЮТЬ ЗАЛЕЖНІСТЬ ВНЕСЕННЯ ВІД
ПОГОДНИХ УМОВ;
ЗНИЖУЮТЬ НЕПРИЄМНІ ЗАПАХИ З ПОЛЯ НА 80%.
ЗВАЖАЮЧИ НА КІЛЬКІСТЬ ЗЕМЕЛЬ, ЯКОЮ
ВОЛОДІЮТЬ УКРАЇНСЬКІ ГОСПОДАРСТВА,
ТАКА ТЕХНІКА МОЖЕ ОКУПИТИСЯ НАВІТЬ
ЗА СЕЗОН.

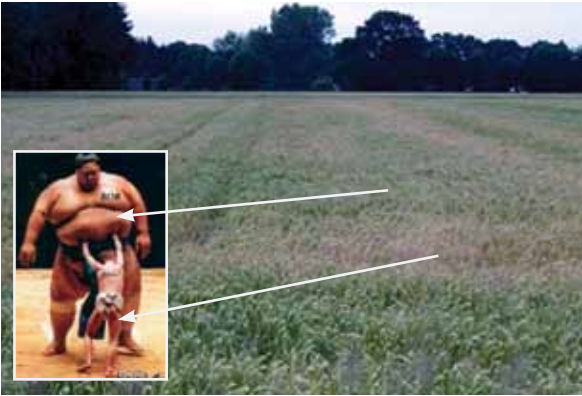
Рисунок 1
ПОТРЕБА У ПОЖИВНИХ РЕЧОВИН КУКУРУДЗИ
УПРОДОВЖ ЇЇ РОЗВИТКУ

Гній містить всі необхідні рослинам елементи живлення, є джерелом енергії для розвитку ґрунтових мікроорганізмів і незамінних запасів органічних речовин для підтримування гумусу землі. Оптимальні технології його внесення особливо актуальні в Україні, де більшість власників тваринницьких об’єктів обробляють тисячі гектарів. Використання поживних властивостей гною істотно покращить ефективність рослинництва і дозволить істотно зменшити витрати на дорогі мінодобрива. Якщо все робити без помилок, гній перетвориться на якісне органічне добриво, що примножуватиме прибутки господарства! **ПС**

↑
Фото 6.
Гроші в повітря. Правильно сказати не внесення, а ліквідація рідкого гною за допомогою «пушки». Мешканцям найближчих сіл у цей час не буде чим дихати. Цей екстремальний метод ще й досі рекламують деякі українські виробники обладнання

↑
Фото 7.
Наслідки нерівномірного внесення гною: рослини на одному полі визрівають неодноразово

Ціни

Олійні

Оперативно

Аграрне інформаційне агентство

Інтерв'ю

Новини

ЕС

Доступно

Економіка

Молочна галузь

Свинарство

Відео

Статистика

Птахівництво

Скотарство

Точка зору

Законодавство

М'ясо

Ковбаса

Елеватор

ЄС

Бджільництво

Експорт

Прогноз

Рослинництво

Успіх

Ринки

Політика

Росія

Європа

Україна

Екопродукти

Техніка

agravery.com

аграрне інформаційне агентство

agravery

Переконана, ви і самі не раз казали (або принаймні думали): «Та це ж Європа!» (що ти, мовляв, рівняєш...). А в чому загадка тієї Європи? Я про це думала упродовж чотириденної поїздки в Німеччину, куди пощастило потрапити із групою свинарів, щоб побачити чудо-техніку для внесення рідкого гною на поля. Поділюся кількома умовиводами.

«Вогельсанг» у 1929-му та сьогодні

Перша продукція компанії: дерев'яні бочки для рідкого гною

НІМЕЧЧИНА: ЧОМУ ЄВРОПЕЙЦІ КРАЩЕ ЖИВУТЬ?

Оксана Юрченко,
головний
редактор журналу
«Прибуткове
свинарство»

Якщо дивитися з точки зору бізнесу, що вражає мене найбільше, то це догадливість та заповзяття європейців. Погодьтеся, саме тут майже кожна велика компанія може похвалитися столітньою історією. Нинішні власники з гордістю показують фото своїх предків та розповідають, як все починалося. Взяти для прикладу хоча б підприємство «Вогельсанг» (Vogelsang), історія якого сягає корінням 1929-го (порівняйте фото). Перший продукт — дерев'яні бочки для гною, а тоді покрокове удосконалення та розширення асортименту, у результаті чого компанія стала лідером у виготовленні роторних насосів, подрібнювачів та

шлангових розподільвачів гною (тільки вони випускають агрегат шириною внесення 36 метрів!).

Мені пощастило побувати на заводі «Вогельсанг», хоча фотографувати і не дозволили: у Німеччині захист інтелектуальної власності дійсно суворий (отримати доступ до Інтернету можна тільки під індивідуальним паролем, залишивши особисті дані та підпис. Якщо порушите закон про авторське право, від штрафу не втечете!). Вразило під час відвідин багато речей: з одного боку, поєднання найсучаснішого обладнання із тим, яке використовує вже не перше покоління працівників, проте воно у відмінному ста-

ні. Суперінноваційні рішення — типу складу, який займав сотні квадратних метрів, аж поки його не переробили за принципом «бібліотеки»: величезні стелажі, що помістилися в кутку одного з виробничих приміщень. Більшість працівників віком до 30-ти років, і як нам розповіли, відчували у підприємстві дефіцит кадрів, оскільки взяли на роботу до себе всіх молодих людей із довколишніх містечок. Величезні світлі приміщення; там, не гудуть машини, грає приємна сучасна музика. Одним словом, усе для людей. Ті, у свою чергу, не бігають, висолопивши язика, а працюють в своє задоволення. Ще більше здивувалася, коли сказали, що все, що виготовляють на заводі, не для того, аби заповнити полиці магазинів і припадати на них пилом, а реальні замовлення, які намагаються якнайшвидше виконати.

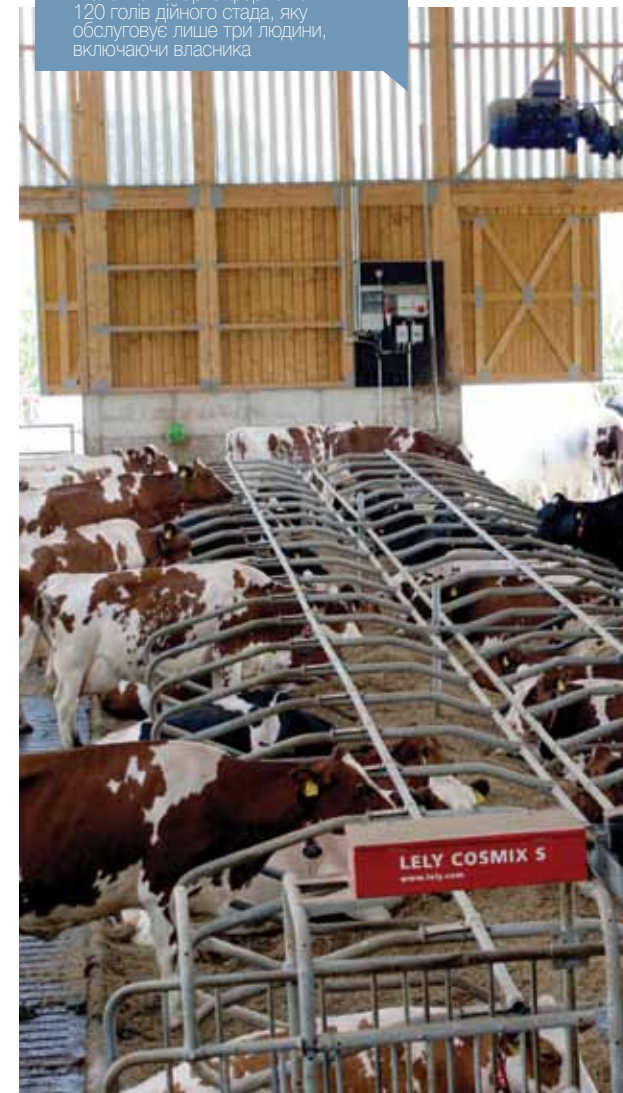
Тут я плавно підійшла до ще одного висновку: може помиляюся, але європейці все ж краще рахують. Майже вся продукція, яку виготовляє «Вогельсанг», тим чи тим боком пов'язана із гноевидаленням. Ми не знаємо, як від цього «продукту» поздохатися, а європейці у цей час заробляють на ньому гроші. Безперечно, у них там «все не так» (і не завжди краще, ніж у нас), проте є чому повчитися, погодьтеся!

Третій умовивід: європейці вміють оптимізувати виробництво та заощаджувати. Переконалися в цьому нас повезли в гості до родини фермерів: батько займається відгодовлює свиней (відгодівельник на 800 голів), а донька веде молочно-товарну ферму на 120 голів дійного стада. До свиней нас не пустили, а от на корівку дали полюбуватися. Обслуговує господарство лише три людини: власниця, її помічниця і практикант. Доять корів два роботи-дояри, корми роздають кормозмішувачем, підгортає їх робот. На даху встановлені сонячні батареї, щоб не купувати електроенергію. Але найголовніше, що коровам комфортно (за ту годину, поки перебували в господарстві, жодна з них так і не «подала голосу»), а отже, вони дають багато молока.

Ту саму оптимізацію побачили, коли відвідали біогазову станцію, яку обслуговує лише один працівник (до речі, росіянин-емігрант). Для довідки: у Німеччині нині жорстоке протистояння тваринників та власників біогазових станцій. Останні — «привілейовані»: не платять податок на землю, при цьому ще й займають поля, на яких могли б вирощувати зерно для людей та тварин. Виробники тваринницької продукції, звісно ж, ображаються: вони годують населення, але при цьому мають набагато гірші умови розвитку бізнесу.

Останній умовивід: видається, європейці працюють за принципом «або роби добре, або

Молочно-товарна ферма на 120 голів дійного стада, яку обслуговує лише три людини, включаючи власника

Про бізнес «по-європейськи»

Фото нашої групи на згадку про відвідування заводу

Так нас учили рахувати реальну вартість гною

не роби». Мені надзвичайно сподобалося, як пройшов День поля, на який нас у Німеччину і запросили. Зібралось чимало фермерів подивитися на техніку із внесення гною «у дії». Машина для наземного та інжекторного внесення, з дисковою бороною, — усього близько 30 одиниць. Перед тест-драйвом кожної із них ведучі заходу надавали детальну технічну інформа-

Кому ж не цікаво почути про те, на що таке обладнання здатне

Короткий інструктаж перед тим, як почнеться шоу техніки

цію. Організатори попиклувалися про кожного відвідувача: крім смачного обіду, забезпечили солом'яним капелюхом та окулярами від сонця: як у нас кажуть «сервіс на найвищому рівні».

Перечитала я, що написала, і подумала, що звучить неначе ода «всьому європейському». Не сперечатимуся, що поїздка дуже сподобалася, а тому намагалася написати про неї щось приємне. Однак не це головне. Просто хочеться вірити, що все те найкраще, що бачимо в інших країнах,

ми все ж таки можемо втілити у себе. Більше того, якщо говорити про тваринництво, це власне те, чим ми зараз і займаємося: європейські технології у вирощуванні свиней нині неабияк популярні. Ми будемо ферми за данськими проектами, купуємо німецьке обладнання, веземо іноземну генетику, користуємося досвідом провідних голландських виробників кормів запрошуємо закордонних консультантів. Залишається ще дещо «оєвропеїтися» у ставленні один до одного, і тоді не виникатиме сумнівів, що наша Україна — the best. [пс](#)

І ми там були...

Top Gear техніки для внесення гною

Наземне внесення гною: шланговий розподільвач

У НІМЕЧЧИНІ НИНІ ЖОРСТОКЕ ПРОТИСТОЯННЯ ТВАРИННИКІВ ТА ВЛАСНИКІВ БІОГАЗОВИХ СТАНЦІЙ. ОСТАННІ — «ПРИВІЛЕЙОВАНІ»: НЕ ПЛАТЯТЬ ПОДАТОК НА ЗЕМЛЮ, ПРИ ЦЬОМУ ЩЕ Й ЗАЙМАЮТЬ ПОЛЯ, НА ЯКИХ МОГЛИ Б ВИРОЩУВАТИ ЗЕРНО ДЛЯ ЛЮДЕЙ ТА ТВАРИН.

Дні Свиноферми

- ✓ Можливість побачити найсучасніші технологічні рішення, втілені на вітчизняних господарствах
- ✓ Свіжі ідеї для вашого бізнесу

Слідкуйте за анонсами

ОРГАНІЗАТОРИ:
Асоціація свинарів України,
Агроконсалтингова компанія «Дикун»

ДУКУН

Детальніше на сайті PigUA.info та за телефонами (067)236-01-67

«І-ТЕК УКРАЇНА»: ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПІДХІД І НАДІЙНІСТЬ

Незважаючи на непрості часи, галузь свинарства не здається і продовжує динамічно розвиватися. Виробники, які вже працюють на ринку, — розширюються, нові — купують та реконструюють приміщення колишніх колгоспів чи будують нові комплекси. У кожному із цих випадків потрібне обладнання. На нашому ринку є кілька «потужних» компаній, які пропонують якісний продукт. Одна із них — ТОВ «І-ТЕК Україна». Підприємство також надає послуги з реконструкції свиногокомплексів. Про французькі технології на українських теренах розповів директор «І-ТЕК Україна» В'ячеслав Михайлов.

— В'ячеславе, познайомте нас із компанією «І-ТЕК».

— Перша хвиля інновацій в оснащенні свиногокомплексів мала місце в 70-ті роки. У той час навіть Радянський союз масово завожив розробки італійської компанії G&G. На початку 90-х був новий поштовх до інновацій, переходу виробництва на, так би мовити, новий рівень. Засновники компанії «І-ТЕК» — П'єр Ленар і Франсуаза Руксель — були на його вістрі. У той час у Франції формувалася кооперативний рух: відбувалося становлення ринку свинини, налагоджувалися зв'язки між виробниками і переробниками. Історія «І-ТЕК» почалася 1992-го. Нині вона займає лідируючу позицію в Європі, зокрема у Фран-

ції — близько 65% ринку. Працює виключно в сегменті свинарства, адже засновники були переконані, щоб досягти успіху, не можна розпоршуватися. Материнська компанія налічує 17 філій в країнах ЄС, одну — у Китаї, з 1998-го представлена також в Україні.

2013-го засновники «І-ТЕК» продали бізнес своїм співробітникам Олів'є Ніколя і Тангі Пестелю, які були в компанії з моменту її заснування. Відбулася, так би мовити, спадкоємність поколінь: цілі, напрями діяльності і філософія компанії залишилися незмінними.

За період існування «І-ТЕК» відділ розробок увів у повсякденне користування свинарів близько 35 інноваційних рішень, вісім із

яких запатентовані. Це, зокрема, станок для опоросу на баці для гноївки, зйомна чавунна решітка під свиноматкою та підйомна пластикова підлога для оснащення секцій дорожчівання; дверцята, які відкриваються в чотирьох напрямках; оснащення для накопичення та видалення гною; стійка притоку повітря, яка забезпечує рівномірний його розподіл у виробничому приміщенні та навіть збірна будівля для поросят на дорожчіванні.

— Що стало поштовхом до створення представництва «І-ТЕК» в Україні?

— У 1990-ті роки свинарство України занепадало. Якщо не помиляюся, то 1986-го відзначили піковий спад — два мільйони поголів'я з колишніх 21-го. Я добре пам'ятаю участь у спеціалізованому семінарі у 1992-му, присвяченому питанню, чи варто додавати премікс у раціони свиней. Це відображає приблизний рівень тогочасної галузі. Однак було і розуміння, що українське свинарство робить перші кроки, а отже, є потенціал. 1998-го «І-ТЕК» поставила в Україну перші станки для опоросу. Є господарства, де їх і досі експлуатують, незважаючи на те, що вже минуло шістнадцять років. І вони як нові, що не дуже вигідно для нашої компанії, оскільки лівова частка бізнесу — сервісне обслуговування та продаж запчастин (усміхається).

Звичайно, 1998-ий рік був складним для старту, тому зрозуміли, що високотехнологічне обладнання краще просувати на прикладі. 1999-го року представництво «І-ТЕК» інвестувало в реконструкцію ферми на 250 свиноматок в Одеській області — ТОВ «Дністро-Гібрид». Ми першими імпортували поголів'я з Європи (генетика France Hybrides). Багато свинарів тоді вважали наше господарство, так би мовити, «піддослідним кроликом», спостерігаючи, що з цього вийде.

Потім почалися реконструкції. Першим клієнтом став «Агро-Союз». Приємно констатувати, що вже який рік на українському ринку і зупинитися на досягнутому не збираємося!

— Чи відрізняється продукція, яку «І-ТЕК» продає на українському ринку, від тієї, яку реалізують у Європі? Орієнтуєтеся на побажання місцевих свинарів?

— Обладнання, яке пропонуємо в Китаї, Україні і Європі, — ідентичне. Варіюється лише технічне оснащення кінцевого продукту — свиногокомплексу. Можна починати, грубо кажучи, з комплектації light і закінчувати повним «тютюном».

Останніми роками помітно зросли замовлення на модульне будівництво свиногокомплексів. Нині підхід інвесторів кардинально відрізняється від того, який панував 2–3 роки тому — «примітивізм» у реконструкції та будівництві виробничих приміщень. Тепер замовники все більше запитують: які є технічні рішення, що вони гарантують, як вплинуть на кінцевий результат. Вирішують, чи варта технологія інвестицій тільки тоді, коли розуміють усі її переваги.

— Ви робите такі економічні розрахунки?

— Так, окремий відділ компанії рахує рентабельність і термін окупності пропонованих послуг і продукції. Клієнти часто просять надіслати комерційну пропози-

«НИНІ ПІДХІД ІНВЕСТОРІВ КАРДИНАЛЬНО

ВІДРІЗНЯЄТЬСЯ ВІД ТОГО, ЯКИЙ

ПАНУВАВ 2–3 РОКИ ТОМУ — «ПРИМІТИВІЗМ»

У РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА БУДІВНИЦТВІ ВИРОБНИЧИХ

ПРИМІЩЕНЬ. ТЕПЕР ЗАМОВНИКИ ВСЕ БІЛЬШЕ

ЗАПИТУЮТЬ: ЯКІ Є ТЕХНІЧНІ РІШЕННЯ,

ЩО ВОНИ ГАРАНТУЮТЬ, ЯК ВПЛИНУТЬ

НА КІНЦЕВИЙ РЕЗУЛЬТАТ».

Фото 1.

Станок для опоросу на баку для рідкої фракції гною. Завдяки баку скорочується виділення аміаку в залах та створюється ефект ніші, де немає протягів на рівні поросят

Фото 2.

Загін для поросят на дорощуванні. У зонах дефекації підйомна підлога, що дозволяє краще очищення та дезінфекцію, а отже, підтримує високий статус здоров'я поросят

цію, наприклад, з реконструкції свиногокомплексу, оскільки переконані, що вона має стандартну форму. Однак із 1998-го року компанія не зробила жодного однакового комплексу. Проект створюється разом з інвестором: головне, відкинути зайві витрати, але при цьому створити свиногокомплекс, який працюватиме на прибуток тривалий час і навіть через 20–30 років буде актуальним з технологічної точки зору. Щоб виробник міг отримувати максимальну кількість кілограмів м'яса з м² площі. Адже саме цей показник визначає ефективність бізнесу.

— З досвіду вашої компанії, що на українському ринку зазвичай потрібно: реконструкція чи будівництво нових свиногокомплексів.

— Нині реконструкція свиногокомплексів та будівництво нових співвідносяться 50:50. Але як свідчить світова практика і тенденції в Україні, скоро переважатиме будівництво нових. Як правило, великі компанії та інвестори бажають мати новий свиногокомплекс, що відповідає всім сучасним санітарно-ветеринарним вимогам, є енергозберігаючим, має ефективну систему вентиляції.

— Ви згадали ветеринарно-санітарні вимоги до свиногокомплексів. В Україні нині одне з нагальних питань — змінити методику розрахунку санітарно-захисних зон. Приваблює європейський підхід: відстань від ферми до житлових масивів залежить не від чисельності свиней, яких утримують, а рівня викидів шкідливих газів та речовин. Для цього підприємству, яке планує побудувати свиногокомплекс, доведеться обґрунтувати, наскільки вихідне повітря безпечно для оточення і людей, що живуть у цій місцевості. Чи компанія «І-ТЕК» могла б надавати такі розрахунки для своїх технологій?

— Уміст шкідливих викидів можна аргументувати. Більше того, їх можна мінімізувати: основна увага на системі гноєвидалення та вентиляції.

Шкоду від свиноферм в основному пов'язують із викидами аміаку. Контролювати їх на етапі гноєвидалення дозволяє, наприклад, система баків для накопичення гноївки в клітках для опоросу свиноматок. Вони з'єднані в систему каналізації, яку треба зливати раз на тиждень. Ферментація гною починається приблизно на десяті добу, тому, якщо його забирають раніше, викиди аміаку істотно

скоротяться. У результаті зменшиться навантаження на систему вентиляції, що дозволить зберігати більше тепла у виробничих приміщеннях. Ще одна важлива деталь: матеріал, із якого виготовлені баки. Поліетилен не має пор, порівняно з бетоном, а отже, за роки експлуатації не накопичує шкідливу мікрофлору, що загрожує біобезпеці свиноферми.

Якщо говорити про систему вентиляції, свинарі повинні усвідомлювати, що вона включає не лише вентилятор і блок управління, а є сукупністю взаємопов'язаних процесів. Адже треба ще увібрати вологу, що є в корпусах, і вивести її. Також важливо, звідки забирають відпрацьоване повітря. Оскільки аміак — важкий газ, він в основному знаходиться на рівні 50–60 см над підлогою, так би мовити, в зоні поросят. Тому набагато простіше викачувати його з-під підлоги, а не піднімати до стелі і забирати звідти.

Щоб мінімізувати викиди, відпрацьоване повітря можна пропускати через гідрофільний фільтр, який всмоктує пил, що переносить аміак та інші шкідливі речовини. Нині є багато технологічних рішень, хоча наші виробники не завжди готові на такі інвестиції. Принаймні поки що.

— Цими технологіями задоволені ваші клієнти? Звідки він черпає ідеї?

— Так. Компанія «І-ТЕК» має власне науково-дослідне бюро, що знаходиться у Франції. Воно об'єднує сорок професіоналів, які займаються розробкою інновацій. Бюро працює у двох напрямках: виробництво нових деталей і обладнання, а також проектування свиногокомплексів. Після того, як виникла ідея, вона втілюється в метал або пластик. На початковому етапі є лише суб'єктивна думка, що така інновація необхідна і практична. Щоб це довести, розробку відправляють на експериментальну ферму. Її тестують упродовж року, і тоді людина, яка з нею працювала, приймає рішення. Якщо розробка корисна, її запускають у серійне виробництво, якщо ні — відкидають.

Одна з останніх інновацій, за яку «І-ТЕК» навіть отримала вина-

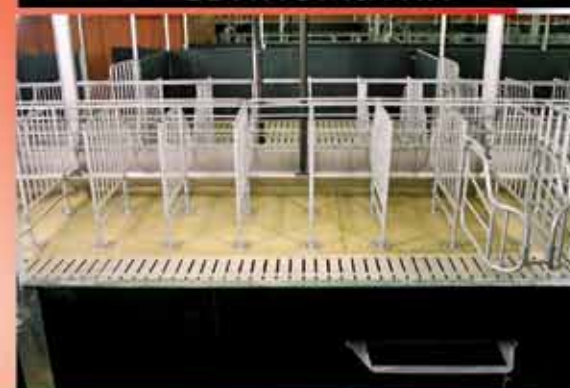
І-ТЕК
www.i-tek.com

Свиногокомплекс под ключ!

Новое строительство или реконструкция

У И-Тек есть предложение для всех Ваших проектов

Свиноматки

Маточник

Дорастивание

Откорм

Научно-исследовательское бюро | Детальные планы

Системы вентиляции и микроклимата | Отопление

Технологическое оборудование | Комбикормовые заводы

Системы автоматического поения | Постпродажное обслуживание

Системы автоматической кормораздачи | Хранение зерна и комбикорма

↑
Фото 3.

Загін для свиней на відгодівлі. Годівниця з нержавіючої сталі для рідкого типу годівлі, під нею порожнеча. У разі відключення електроенергії і збоїв у мікрокліматі вікна автоматично відкриваються, що зменшує ризики задухи свиней

городу на виставці SPACE — дуже проста: у перегородці станка для опоросу ми зробили отвір і вставили у нього лампу. Завдяки спеціальному кронштейну регулюється її висота і положення. Так ми зберігаємо лампи та збільшуємо розмір теплової зони для поросят. Начебто винахід не революційний, проте дуже важливий у повсякденній роботі свинарів.

— Як українські свинарі сприймають інноваційну продукцію? Легко переконувати у перевагах і доцільності?

— Тих свинарів, які поділяють думку, що для успішного виробництва достатньо станків та якісного корму, все менше. Вже є результати свиногокомплексів, реконструйованих кілька років тому. Частина виробників продовжує розширення, а деякі ще й досі намагаються відпрацювати капіталовкладення. Це найкращий аргумент, чи варто інвестувати у

«НИНІ ПРОДАЖ УСТАТКУВАННЯ ТА НАДАННЯ ПОСЛУГ З БУДІВНИЦТВА І РЕКОНСТРУКЦІЇ СВИНОКОМПЛЕКСІВ СПІВВІДНОСЯТЬСЯ 50:50. АЛЕ ЯК СВІДЧИТЬ СВІТОВА ПРАКТИКА І ТЕНДЕНЦІЇ В УКРАЇНІ, СКОРО ПЕРЕВАЖАТИМЕ БУДІВНИЦТВО. ЯК ПРАВИЛО, ВЕЛИКІ КОМПАНІЇ ТА ІНВЕСТИРИ БАЖАЮТЬ МАТИ НОВИЙ СВИНОКОМПЛЕКС, ЩО ВІДПОВІДАЄ ВСІМ СУЧАСНИМ САНІТАРНО-ВЕТЕРИНАРНИМ ВИМОГАМ, Є ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧИМ, МАЄ ЕФЕКТИВНУ СИСТЕМУ ВЕНТИЛЯЦІЇ. У БАГАТЬОХ ВИПАДКАХ ПОБУДУВАТИ ДЕШЕВШЕ І ПОТРЕБУЄ МЕНШИХ ЗАТРАТ ЧАСУ, НІЖ ЯКЩО РЕКОНСТРУЮВАТИ СТАРЕ ПРИМІЩЕННЯ».

технології. Українські виробники також починають це розуміти.

— Щоб ваше обладнання працювало «наповну», вчите персонал ферми ним користуватися?

— Так. Усвідомлення цієї потреби прийшло після кількох перших реконструкцій, коли господарства зверталися розібратися, чому в них обладнання не працює. А причина була та сама: його неправильно використовували. Тому компанія забезпечує різні види підтримки, починаючи з технічних візитів (час від часу, залежно від потреб господарства), і, закінчуючи тим, що пропонує висококласних менеджерів на рік-два після введення в експлуатацію або після реконструкції комплексу. Цей спеціаліст контролює всі стадії виробництва свинини (від генетики до обладнання). Фактично, це технолог, який тимчасово виконує функцію керівника свиногокомплексу. Як правило, такі фахівці — російськомовні францу-

зи, оскільки усвідомлюємо важливість не просто мати знання, а донести його до людей. Ціль такого менеджменту — вивести господарство на проектну потужність та навчити персонал.

— Зважаючи на важку політичну та економічну ситуацію в державі, чи готова материнська компанія «І-ТЕК» і надалі інвестувати кошти у розвиток українського свинарства? Які плани на 2015-ий рік?

— Звичайно, політична та економічна криза позначилася і на «І-ТЕК». Утім, як і на інших компаніях, які працюють в Україні.

2015-го року плануємо закінчити реконструкцію, яку розпочали в 2014-му. Готуємося до будівництва нових свиногокомплексів уже в березні-квітні.

Так, обсяги замовлень скоротились, але рук не опускаємо. Віримо, що скоро ситуація стабілізується і наше свинарство почне розвиватися ще динамічніше! **ПС**

АГРО-2015

XXVII МІЖНАРОДНА АГРОПРОМИСЛОВА ВИСТАВКА

AGRO-2015

XXVII INTERNATIONAL AGROINDUSTRIAL FAIR

3-6 ЧЕРВНЯ

Київ, Україна

Animal'EX 2015

XIV Спеціалізована виставка сільськогосподарських тварин, ветеринарії та товарів для тваринництва

ЕКВІСВІТ 2015

XII Національна виставка конярства та кінного спорту

РИБНЕХРО

IX Спеціалізована виставка рибного господарства та рибальства

БІОПАЛИВО

VIII Спеціалізована виставка відновлювальних джерел енергії

ЕКОЛОГІЯ

III Спеціалізована виставка екологічно чистих продуктів та технологій

ОРГАНІЗАТОР:
Міністерство аграрної політики та продовольства України

V Спеціалізована виставка с/г техніки, обладнання та запасних частин

ЕкспоАгроТех

IV Міжнародна спеціалізована виставка автоматизації, управління, GPS і GIS технологій

V Міжнародна спеціалізована виставка грибної індустрії

III Спеціалізована виставка виноробства

СВІТ ВИНА

II Міжнародна спеціалізована виставка РОСЛИНИЦТВО І АГРОХІМІЯ

РОЗПОРЯДНИК:
ТОВ "ІВЕНТЕКСПО"
Тел.: (044) 599-71-77, 220-11-45
E-mail: info@agroexpo.com.ua
www.agroexpo.com.ua

УРОК СТАРОГО ПРОФЕСОРА

На одній із зустрічей випускників кілька хлопців, які вже зробили успішну кар'єру, вирішили провідати свого старого професора. Під час візиту розмова зайшла про роботу: випускники скаржилися на численні труднощі і життєві проблеми.

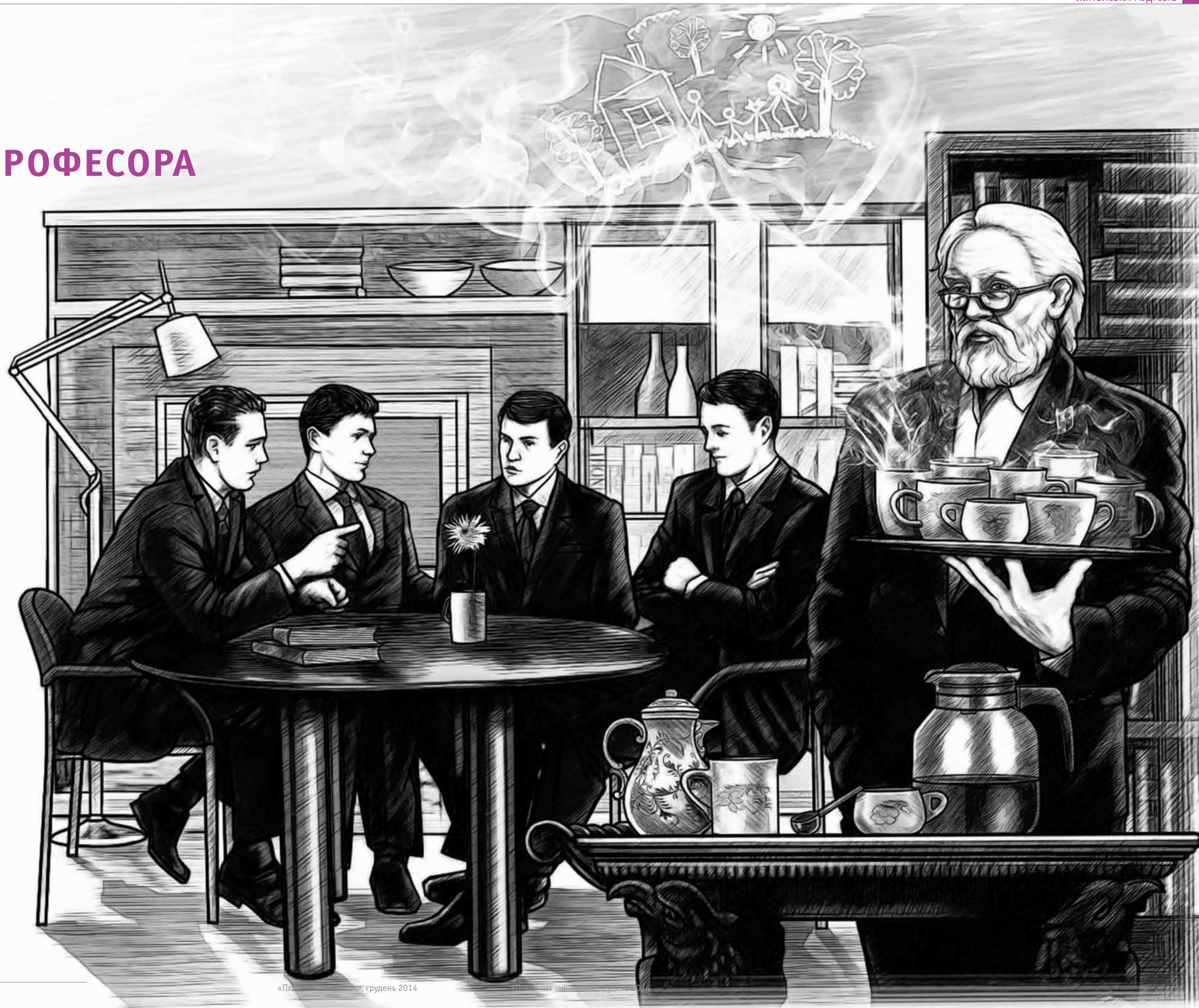
Запропонувавши своїм гостям каву, професор пішов на кухню і повернувся з кавником і підносом, заставленим різними чашками: порцеляновими, скляними, пластиковими, кришталевими. Одні були прості, інші дорогі.

Коли випускники розібрали чашки, професор сказав:

— Зверніть увагу, що всі красиві чашки розібрали, тоді як прості і дешеві залишили. І хоча це нормально для вас — хотіти тільки найкраще для себе, проте саме це бажання — джерело ваших проблем та стресів. Зрозумійте, що чашка не робить каву кращою. Все, чого ви хотіли, — лише напій. Але ви свідомо вибрали кращі чашки, а потім роздивлялися, кому яка дісталася.

А тепер подумайте: життя — це кава, а робота, гроші, положення, суспільство — це чашки. Це лише інструменти для підтримки і змісту життя. Те, яку чашку ми маємо, не визначає і не змінює якості нашого життя. Іноді, концентруючись тільки на чашці, ми забуваємо насолодитися смаком самої кави.

Найщасливіші люди — не ті, які мають усе найкраще, а ті, які отримують усе найкраще з того, що мають. **ПС**

П Р И Б У Т К О В Е СВИНАРСТВО

всеукраїнський журнал про все, що стосується свинарства

Свідоцтво про реєстрацію КВ 16912 — 5682Р від 30.07.2010

Все для успіху вашого господарства:

- Новини галузі
- Огляд ринків
- Передові технології
- Стратегії лідерства кращих господарств України та світу
- Поради експертів

Редакційну передплату можна оформити за телефоном +38 (067) 236-01-67
або надіславши запит на е-пошту profpigprod@gmail.com.

Вартість одного журналу 215 грн, на рік 1290 грн

www.profisvine.com

НОВИЙ ЛОГОТИП // БІЛЬШЕ ПОСЛУГ // ДОДАТКОВІ ПЕРЕВАГИ
Племінне поголів'я DanBred – Наші знання – Ваш успіх

GenePro – Програма генетичних переваг

- Максимальний генетичний результат
- Вдосконалені селекційні стратегії

Програма технічного управління

- Рішення, що враховують всі потреби наших клієнтів
- Оптимізація високоприбуткового/високорентабельного виробництва

Міжнародна освітня програма

- Стажування на фермах Данії
- Секрети управління від DanBred Genetics

DanBred

INTERNATIONAL

ЛІДЕР В ЕФЕКТИВНОМУ СВИНОВИРОБНИЦТВІ

Заощаджуйте затрати на корми з поголів'ям ДанБред

- Економте більше 20 кг на відгодівлі
- Отримайте більше 1 кг середньодобового приросту

Найвище багатопліддя з племінним поголів'ям ДанБред

- Досягніть більше 30 поросят на свиноматку в рік
- Отримайте більше 14 живонароджених поросят на одну свиноматку — 12,3 відлучених

Відповідні консультації

- Консалтинг з управління
- Технічне обслуговування
- Рекомендації з годівлі
- Ветеринарні послуги
- Оптимізація виходу продукції
- IT підтримка
- Підтримка зі штучного осіменіння

DanBred International • Lyskær 3EF, 1st floor • DK-2730 Herlev • Tel.: +45 3841 0141 • dbi@danbredint.dk • www.danbredint.dk

BIG DUTCHMAN

75 лет нашего опыта – залог Вашего успеха

Реконструкция | Модернизация | Новое строительство

Современные решения для свиноводства

Комплектные системы содержания, вентиляции, поения, жидкого и сухого кормления

ООО «БД АГРИКАЛЧЕ (УКРАИНА)»

ул. Новоконстантиновская, 13/10, оф. 306,
г. Киев, 04080, Украина

тел.: +38 (044) 494-25-35; +38 (044) 390-62-20;

факс: +38 (044) 390-62-21;

big@bigd.kiev.ua

Big Dutchman[®]

PIG EQUIPMENT

www.bigdutchman.ua